

06 సెప్టెంబరు 2026

కథానిధి

ఆదివారం కథలు

సమర్పణ:

కె.ఎ. మునిసురేష్ పిళ్లై, 99594 88088

కథాక్రమం

మీకు నచ్చిన కథ ఉన్న వరుస మీద క్లిక్ చేయండి. నేరుగా ఆ కథ ఉన్న పేజీలోకి వెళ్లండి

నమస్తే తెలంగాణ బతుకమ్మ	మాదాకవళం	ఎమ్మీ రామిరెడ్డి	98667 77870
ఈనాడు ఆదివారం	పులిని చూసి నక్క వాతలు పెట్టుకుంటే	దేవితనయ (మాధవి బైటారు)	+974 33952728 8143602038 (వాట్సాప్)
ఆదివారం ఆంధ్రజ్యోతి	ఒక విచిత్రమైన రాత్రి (సత్యజిత్ రే)	చింతపల్లి సుదర్శన్ (అను.)	92998 09212
ప్రజాశక్తి స్నేహ	అమ్మకానుక	యం.ఆర్.అరుణకుమారి	81215 23835
సాక్షి ఫన్ డే	ఆత్మబలం	మంత్రిప్రగడ శ్రీనివాసరావు	99486 96644
తెలుగుప్రభ	జెర్రి- ఒక అవినీతికథ	కె.వి.నరేందర్	94404 02871
ప్రజాశక్తి స్నేహ	తెంపుకోలేని బంధం	మోచర్ల అనంతపద్మనాభరావు	98486 07127
విశాలాంధ్ర	అనుబంధం	చింతపల్లి సుదర్శన్	92998 09212
నవతెలంగాణ సోపతి	గెంటీలు?	రామ్ పెరుమాండ్ల	95422 65831
వార్త	పండిన పసిడికల	పాలగుమ్మి జ్యోతి	
సాక్షి ఫన్ డే	తలుపు	మల్లాది వెంకటకృష్ణమూర్తి	
30.8.26 కథానిధి సమీక్ష	సామాజిక సంక్షోభాలకు సజీవ దర్పణం	భూక్యా గోపినాయక్	99891 59196

మరికొన్ని బాలల కథలు

కథా ప్రియులకు నమస్తే..

ఈ ఆదివారం (6 సెప్టెంబరు 2026) కథల సంకలనం 43 పేజీల కథానిధి పీడీఎఫ్ లో మొత్తం 11 కథలు, అదనంగా మరికొన్ని పిల్లల కథలు ఉన్నాయి. సావకాశంగా చదవండి.. రచయితలకు మీ అభిప్రాయాలు తెలియజేయండి.

కథానిధి పాఠకులకోసం ఒక కొత్త సదుపాయం అందిస్తున్నాను. మొదటి పేజీలో కథల వరుసక్రమం, రచయిత, ప్రచురణల వివరాలు ఉంటాయి. అందులో మీకు నచ్చిన కథ ఉండే వరుస మీద క్లిక్ చేస్తే.. పీడీఎఫ్ సంకలనంలో నేరుగా ఆ పేజీ కి వెళ్లిపోవచ్చు. ఈ సదుపాయాన్ని కథాప్రియులు వాడుకోగలరు

- కథలు చదవండి.
- చదివే ఆసక్తి ఉన్న మిత్రులకు ఈ పీడీఎఫ్ షేర్ చేయండి.
- కథలు నచ్చితే రచయితలకు మీ స్పందనలు తెలియ జేయండి. మెసేజీ అయినా పెట్టండి.
- కథలు చదివి వదిలే యకండి. మంచి కథల గురించి మీ మిత్రులతో కూడా ముచ్చటించండి. వారికి కూడా చదివే ఆసక్తి పుట్టవచ్చు.
- సాహిత్యప్రియులు <https://kathavasudha.com> లింక్ లోకి వెళ్లిగానీ, దిగువ పేజీలో ఇస్తున్న QR code ను స్కాన్ చేయడం ద్వారా గానీ కథావసుధ వెబ్ మేగజైన్ లోని అనువాద కథలు, అనువాద కవితలు, సాహిత్యవ్యాసాలను చదవండి.
- ఆయా దినపత్రికల సాజన్యంతో

కథానిధి పాఠకులకు గతవారం కథల సమీక్షను కూడా అందిస్తున్నాము.

‘30 ఆగస్టు 2026 కథానిధి’ కథలపై భూక్యా గోపి నాయక్ సమగ్ర సమీక్ష కోసం

ఈ కింది లింక్ లను క్లిక్ చేయండి

adarsini.com వెబ్ సైట్లో చదవడం కోసం

యూట్యూబ్ లో వినడం కోసం

30 ఆగస్టు 2026 కథానిధి సంకలనం పీడీఎఫ్ కోసం

కథానిధి వాట్సాప్ గ్రూపులో మీరు నేరుగా మీ మిత్రులను చేర్చవచ్చు. మీరు జాయినింగ్ లింక్ పంపితే వారు కూడా నేరుగా చేరవచ్చు.

మీ

కె.ఎ. మునిసురేశ్వర్ పిళ్లై

99594 88088

ఎమ్మీ రామిరెడ్డి

మాదా కవళం

ఎం.వి. రామిరెడ్డి

98667 77870

ముల్కనూరు సాహితీపీఠం కథలపోటీ-2026లో రూ.10వేల బహుమతి కథ

“నమస్తే తెలంగాణ-ముల్కనూరు సాహితీపీఠం”
సంయుక్తంగా నిర్వహించిన
“కథల పోటీ-2026”లో శ్రీశ్రీయ బహుమతి
రూ.10 వేలు పొందిన కథ.

నమస్తే తెలంగాణ ఆదివారం

బతుకమ్మ
NAMASTE TELANGANA SUNDAY SUPPLEMENT

6 సెప్టెంబర్ 2026 :: 6 SEPTEMBER 2026

రా

బండు ఒకటి రాక్షసంగా అరుస్తూ ఆ మైదానం మీదుగా ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోయింది.

సుమారు పదికరాల విస్తీర్ణంలో దీర్ఘ చతురస్రాకారంలో ఉన్న ఆ స్థలం చుట్టూ ఏడడుగుల ఎత్తయిన కాంపౌండ్ వాల్ ఉంది. ఉత్తరం వైపున్న ప్రధాన ద్వారం నుంచి మాత్రమే ప్రవేశానికి అనుమతి. దక్షిణం వైపున్న గోడలో కొంతభాగం కూల్చి..

‘హ్యూమానిటేరియన్ ఫౌండేషన్’ నిర్వాహకులు పెద్ద ఎత్తున ఆహారపంపిణీ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. వరుసగా పేర్చిన బల్లలపై ఖాళీ డేగి శాలు, దబరాలు, పెద్ద పళ్లెలు పెట్టి ఉన్నాయి.

ఆ ఉదయం ప్రసార మాధ్యమాల్లో వెలువడిన ఓ వార్త.. శరణార్థి శిబిరాల్లో ఆశ్రయం పొందుతున్న నిర్వాగ్యుల నోళ్ళలోనూ, మురికి వాడల్లో బతుకులీడుస్తున్న నిరుపేదల పేగుల్లోనూ లాలాజలం తోడిపోసింది. నగరంలో ధనవంతులు నివసించే కాలనీల్లో సైతం ఆ కబురు కరకరలాడుతూ ఆకలి కడుపుల్లోకి వ్యాపించింది. చాలాకాలంగా వాళ్లందరి పేగుల నడుమ ముడుచుకు పడుకున్న ‘ఆకలి పులి’ని నిద్ర లేపింది.

ఉదయం తొమ్మిది కాకముందే జనం తండో పతండాలుగా ఆ మైదానానికి చేరుకున్నారు.

పదకొండు కావస్తున్నా ఆహార పదార్థాలు మోసుకొచ్చే ట్రక్కుల జాడ లేదు. వేలాది మంది పళ్లెలు, గ్లాసులు పట్టుకొని నాలుగు వర సర్లో నిలబడి ఉన్నారు. క్యూ లైన్లో ఎక్కడి వారక్కడ భూమిలోకి మేకుల్లా దిగబడి ఉన్నారు. వాళ్ళ కడుపుల్లోనే కాదు; కళ్ళల్లోనూ ఆకలి... కారాలు నూరుతోంది. ఆ ఛాటినీ ఘాటునూ భరించలేని బలహీనులు నీరసంగా నేలపై కూలబడ్డారు.

ఆ అన్నార్తుల కోభంతో పట్టించులేని దేశాలు యుద్ధక్షేత్రాల్లో ఆకలి తీర్చుకునే పనిలో నిమగ్నమై ఉన్నాయి. రాదార్ల వ్యవస్థ లేకపోవడంతో ఓ దేశం తమ ఫైబర్ జిప్సం సరఫరాద్రుకు అవతలి దేశా పంపి, భీకరస్థాయిలో జనావాసాలపై బాంబులు జారవిడుస్తోంది. ప్రతర్థి దేశం తన ఎయిర్ డిఫెన్స్ వ్యవస్థలతో ప్రతిదాడులు చేస్తోంది. ఆయిల్ నిల్వలతో విరవీగుతున్న దేశం సహజవనరులతో తులతూగుతున్న దేశంపైకి బాలిస్టిక్ క్షిప్రణుల్ని ప్రయోగిస్తోంది. అవతలి రాజ్యం తన దగ్గరున్న ‘ఇరన్ డోమ్’ క్షిపణి విధ్వంసక వ్యవస్థతో ఎదురుదాడులకు దిగుతోంది.

భూమిపై లక్షల యోజనాల మేర యురేనియం శుద్ధి చేస్తున్న ఘాట్టిన వాసన! నేల మాళిగల్లోని రహస్య స్థావరాలలో అణుబాంబులు తయారువుతున్న నిరంకుశ పాలన! ఆకాశం నిండా నెలల తరబడి, సంవత్సరాల తరబడి భారీ విస్ఫోటనాల పాతర!

సుమయం పన్నెండు దాటింది. ఎర్రటి ఎండను కురిపిస్తున్న సూర్యుడికన్నా, కడుపులో మంటలు రేపుతున్న ఆకలితోనే జనం అల్లాడిపోతూ కౌంటర్లవంక ఆశగా చూస్తున్నారు.

అక్కడికి ఏడు మైళ్ల దూరంలోని ఓ స్కూల్లో

శరణార్థి శిబి

రంలో తల దాచుకుంటున్న ముప్పై రెండేళ్ల కెఫాయా, కాళ్ళ పేకుతుండటంతో దుమ్ములోనే చతికిలపడింది. అదే క్యూలో తన ముందు నిలబడి ఉన్న పాప వీపుమీద తట్టింది. పన్నెండ్లకే హనా తల వెనక్కి తిప్పి చూసింది. కూచో మున్నట్లు సైగ చేసింది కెఫాయా. ఆమెకు సమాంతరంగా ఉన్న క్యూలో పక్కనే ఉన్న పాతికేళ్ల జావెద్ కూడా కింద కూచుంటూ తనకెదురుగా ఒంగిపోయి నిలబడి ఉన్న పెద్దాయన్నీ ప్రోత్సహించాడు. డెబ్బై ఏళ్ల డేనియల్ వెనుదిరిగి చూసి, జావెద్ సైగను స్వీకరించి, ఇబ్బందిగా కాళ్ళ వంచి కింద కూచున్నాడు.

క్షుద్ధాడ భరించలేని సూర్యుడు నిప్పులు కక్కుతున్నాడు. రెండు నిమిషాలకే హనా వెనక్కి తిరిగి, కెఫాయాతో కబుర్లలో పడింది. డేనియల్ కూడా ఇటువైపు తిరిగి, జావెద్తో ముచ్చట్లు పెట్టాడు. పది నిమిషాల్లోనే నలుగురూ మాటల మూటలు విప్పి పంచకోసాగారు.

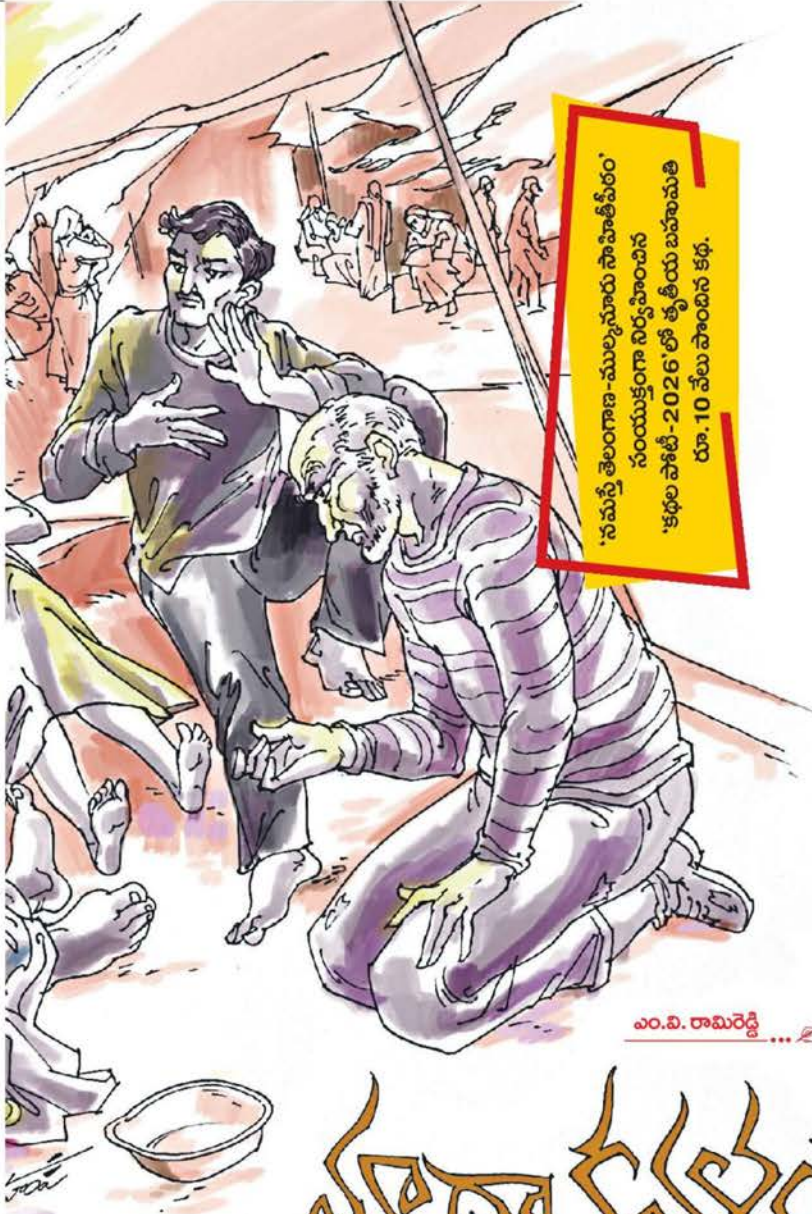
ముందుగా, డేనియల్ పరిమితులకు అతీతమైన భాషలో తన జీవనగాధను వివరించటం మొదలు పెట్టాడు...

కథనరంగం 1:

డేనియల్ ఓ గుర్రపుశాలలో పని చేసేవాడు.

తనూ ఓ గుర్రంలాగే కప్పపడేవాడు. భార్య దినసరి కూలి. కొడుకు డేవిడ్ ను మంచి స్కూల్లో చేర్పించారు. డేవిడ్ చురుకైన కుర్రాడు. అటు చదువుకుంటూనే ఏదో ఒక పనిలో నిమగ్నమయ్యేవాడు. స్కూలింగ్ అయిపోయాక సెలవుల్లో, ఖర్చులాల షాపులో పార్ట్ టైమ్ పనికి కూడాడు. నెల రోజులపాటు సంపాదించిన మొత్తాన్ని తెచ్చి, తల్లిదండ్రుల చేతుల్లో పెట్టినప్పుడు వాళ్ల సంతోషం సాగరమై ఉప్పొంగింది.

వారం తిరక్కుంచానే తల్లి హఠాస్వరణం తండ్రీకిడుకుల జీవితాల్ని కుదిపేసింది. దుఃఖంలో చిక్కుబడిపోయి, దిక్కు తెలియని పక్షుల్లా ఆలమటించారు. ముందుగా డేవిడ్ కోలుకున్నాడు. మానసికంగా కుంగిపోయిన తండ్రిని

'నమస్తే తెలంగాణ - ముల్కీలను సాహితీపీఠం' సంయుక్తంగా నిర్వహించిన 'కథల పోటీ-2026'లో శ్రీశ్రీయ బహుమతి రూ. 10 వేలు పొందిన కథ.

ఎం.వి. రామిరెడ్డి...

మాదాగ్రహణం

ఇక అట్టే కష్టమెక్కుకూడదని ఒట్టు పెట్టుకొని, చదువు చాలించి, పాపులో పూర్తి కాలపు ఉద్యోగిగా మారిపోయాడు.

అయితే తిరిగిలోగా వ్యాపారంలో మెలకువలు పనిగట్టాడు. దాచుకున్న డబ్బుతో ఒక ఏజెన్సీ ప్రారంభించి, ఖర్చురాలు ఎగుమతి చేసి దిశగా అడుగులు కదిపాడు. రెండేళ్లు తిరక్కుండానే అతనికి పట్టు దొరికింది. తనకింద పదిమంది ఉద్యోగుల్ని నియమించుకున్నాడు. హోల్ సేల్ పాపులు మొదలు విదేశాల్లో ఉన్న వ్యాపార సంస్థలకు సైతం నాణ్యమైన పండును సరఫరా చేయటం ప్రారంభించాడు. కోవిడ్ సమయంలో సైతం అతని లావాదేవీలు మెనుకంజ వేయకపోవటంపై సాటి వర్తకులు ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేసేవారు.

పదేళ్లలోనే ఆ వ్యాపారంలో పాతుకుపోయాడు. ఓరోజు డేనియల్..

"మన కడుపు నిండింది కదా. ఆకలి బాధతో ఉన్నవాళ్లకు ఏదైనా చేస్తే బాగుంటుంది బిడ్డా" అన్నాడు.

డేవిడ్ మొహం విప్పారినది.

నెల తిరక్కుండానే ఓ కమ్యూనిటీ కిచెన్ ప్రారంభించాడు. వంట మసలుల్ని నియమించాడు. సరుకులన్నీ సమకూర్చాడు. ప్రత్యేకంగా సూపర్వైజర్ని నియమించాడు. ఓ బ్రక్కను సిద్ధం చేశాడు. ఆహార పదార్థాలు నింపుకొన్న ఆ బ్రక్క రోజుకొక దిక్కుకు వెళ్లింది. పేవేమెంటు, మురికివాడలు, భవననిర్మాణ ప్రదేశాల్లో ఆకలితో అలమటిస్తున్న వారి చెంతకు చేరి, కడుపు నింపు

తుంది. అసతి కాలంలోనే ఆ సేవాకార్యక్రమానికి మంచి గుర్తింపు వచ్చింది. తమ బ్రక్క పుణ్యమాని కడుపు నింపుకొన్న అనేకమంది పోస్తా ద్వారా, మెసేజీల ద్వారా డేవిడ్ను ఆకాశానికెత్తేశారు.

తమ ప్రాంతాలకూ ఆ సేవను విస్తరించాలని వినతులు వెల్లువెత్తాయి. బ్రక్కల సంఖ్య పదికి చేరింది. ఆ సేవల బాధ్యతను పూర్తిగా తండ్రికి అప్పగించాడు డేవిడ్.

సరిహద్దుల్లో మొదలైన యుద్ధం.. నగరాల్లోకి, పట్టణాల్లోకి పాకింది. తాజాగా జరిగిన దాడిలో రాజధాని శివారులోని మురికివాడ అతరాకుతలమైంది. అక్కడి ప్రజలు ఆకలితో అలమటించి పోతున్నారన్న విషయం తెలుసుకున్న డేవిడ్.. ఓ రోజు బ్రక్కతోపాటు తనూ స్వయంగా వెళ్లాడు. బ్రక్కను చూడగానే ఆ వాడలోని వెయ్యిమంది కళ్లలో పునఃప్రాణప్రతిష్ట జరిగింది. చాలా రోజుల తర్వాత కడుపారా భోంచేసి, డేవిడ్ను మనసారా దీవించారు.

"ఆ సంతోషం తోడుగా వాడు ఖాళీ బ్రక్కతో తిరుగు ప్రయాణమయ్యాడు. రెండు మైళ్లన్నా వచ్చాడో లేదో, ఏ మూలనుంచో దూసుకొచ్చిన రాకెట్ ఆ బ్రక్కను తునాతున కలు చేసింది. నా కొడుకుతోపాటు సిబ్బంది మొత్తం ప్రాణాలు కోల్పోయారు. నా జీవితంలో శూన్యం ఆవరించింది. మతి భ్రమించింది. మా ఇల్లు ఏమైందో తెలియదు. వ్యాపారం ఏమైందో తెలియదు. నాకు మళ్ళీ మైండు పని చెయ్యటం మొదలు పెట్టేపాటికి, ఇదిగో ఈ ఊళ్లోని మా బంధువుల ఇంట్లో ఉన్నాను. వాళ్లకే పూట గడపదు; నేనో గుదిబందనయ్యాను. ఈ ఒక్క పూటయినా కడుపు నిండా తిండామని ఇక్కడికొచ్చాను" అంటూ డేనియల్ శూన్యంలోకి చూస్తూండిపోయాడు.

కథనరంగం 2:

ఆకాశం ముదురు కెంజాయరంగులో అసూజంగా మెరిసిపోతోంది. సాయంత్రం అయిదు కాకముందే నాలుగు వేలమందికి పైగా జనం ఆ స్టేడియానికి చేరుకున్నారు.

ఏటా జరుపుకొనే సాంప్రదాయక సంగీత మహోత్సవం ఈ సంవత్సరం జరుగుతుందో లేదోనన్న భయం... తాత్కాలిక కాల్యాల విరమణ ఒప్పందంతో తేలిపోయింది. ఆ సంతోషం ప్రతి ధ్వనిస్తున్నట్లుగా కళాకారులు గొంతు విప్పారు. పాటలు మైకుల్ని హోరెత్తిస్తున్నాయి. పెద్దా చిన్నా తేడా లేకుండా సంగీతం మత్తులో తడిసిపోతూ,

కాళ్ళ కదుపు
తున్నారు.

ప్రధాన

వేదికకు

వంద మీటర్ల

దూరంలో,

తల్లిదండ్రులకు

కాస్త దూరంలో

పిల్లలతో కలిసి

న్యత్యం చేస్తోంది

హనా. తన చిన్నారి చెల్లి

కూడా బుడిబుడి అడుగులతో

లయబద్ధంగా కదులుతోంది.

సంగీత పరికరాల హోరు

అంతకంతకూ పెరిగిపోతోంది.

జనమంతా వివిధ భంగిమల్లో

మునకలేస్తున్నారు. గంటన్నర

గడిచింది.

ఎక్కడో ఏదో భీకర అవ

ప్రతి. రాగాలహోరును భగ్గుం

చేస్తూ భయంకర శబ్దం. వెనకే

కొందరి పెనుకేకలు. చెవులు బద్దలయ్యేలా

మళ్ళీ ప్రళయభీకర ధ్వనులు. అవి... నీమాం

తర ఉగ్రవాదాలు పారాగ్లయిదగ్గర్లో పైనుంచి

కిందికి దిగుతూ నిర్మాణీయంగా జరిపిన

కాలుగుల శబ్దాలన్న విషయం అక్కడ చేరిన

జనంలో ఎవ్వరికీ తెలిసే అవకాశం లేదు.

పదిమందికి పైగా ఆగంతకులు స్టేడియంలో

యధేచ్ఛగా పరుగులు తీస్తూ మర తుపాకు

లతో నిప్పులు కురిపిస్తున్నారు.

తూటాలు దూసుకుపోయిన శరీరాల

నుంచి నెత్తుటి ఫౌంటెన్లు పుట్టుకొస్తు

న్నాయి. భిద్రమైన అవయవాలు నలుది

క్కులా ఎగిరి పడుతున్నాయి. దేహాలకు

దేహాలు కూలిన వ్యక్తాల్లా నేలకొరుగుతున్నాయి.

ఆశచావని శరీరాలు కొన్ని దేకుతూ ముందుకు

కదులుతున్నాయి. గమ్యం చేరకముందే కదలికలు

ఆగిపోతున్నాయి.

హనా తన తల్లిదండ్రుల వైపు వెళ్ళబోయింది.

అక్కడున్న గుంపు మీదికి గుళ్ళ వర్షం మొదలవ

టంతో భయంతో వెనక్కి పరుగులు తీసింది.

స్నేహితి కాస్త దూరంలో ఉన్న పెద్ద బండరాయి

వెనక్కి వెళ్ళి దాక్కుంది. అప్పటికే అక్కడ అయిదా

రుగురు ఉన్నారు, భయంతో వణికిపోతూ.

ఉండండి కాల్పులమోత వినిపిస్తూనే ఉంది.

రెండు నిమిషాల తర్వాత రాయి పక్కనుంచి తల

బయటికి వెళ్ళి చూసింది. అల్లత దూరంలో

చెల్లి, గుళ్ళ పళ్ళి ఏడుస్తూ కనిపించింది.

రెక్కోసం లేవబోతున్న హనాని పక్కనున్న

పెద్దాయన పొదివి పుచ్చుకొని, వద్దని వారిం

చాడు. ఆ పాప వినలేదు. చెయ్యి విడిలించుకొని

బండ మాటునుంచి బయటికిచ్చి, ముందుకు

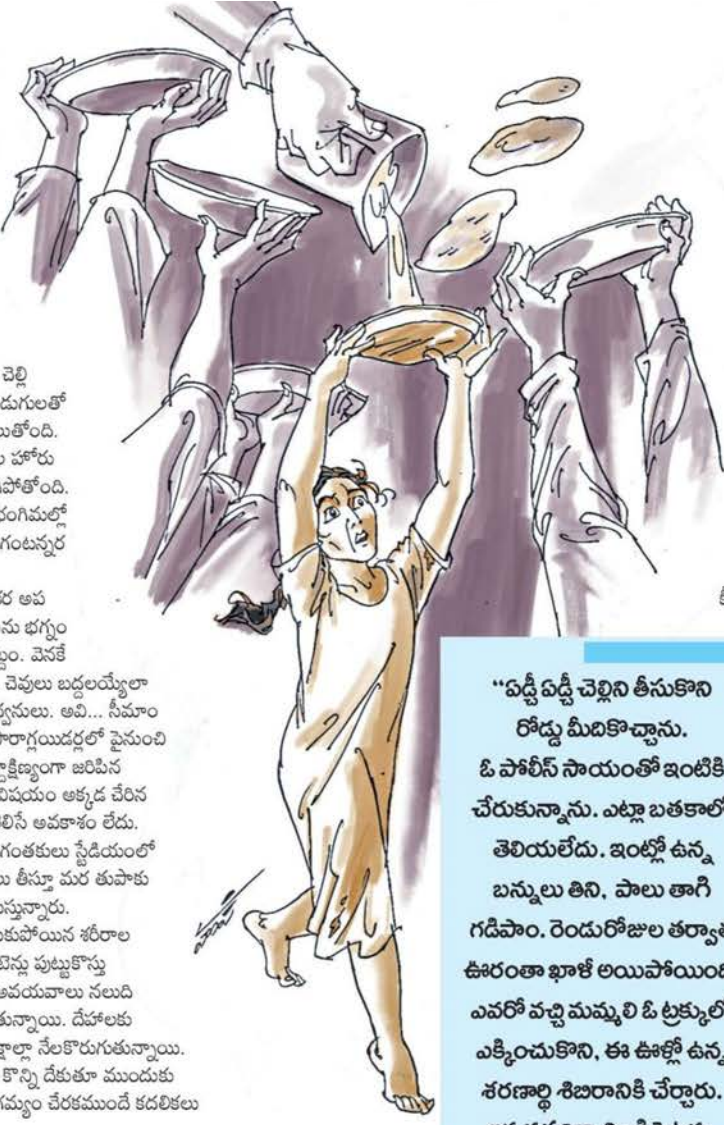
దూసుకుపోయి, చెల్లిని అమాంతం భుజాల

మీదికి ఎత్తుకుంది. అదే వేగంతో మళ్ళీ బండ

చాటుకు చేరుకుంది. హనా భయాన్ని జయించి,

అప్పటికీ చాలాసేపయింది. గొంతు పగిలేలా ఏడు

స్తున్న చెల్లిని గుండెకు హత్తుకొని ఓదారుస్తోంది.

“ఏడ్చి ఏడ్చి చెల్లిని తీసుకొని

రోడ్డు మీదికొచ్చాను.

ఓ పోలీస్ సాయంతో ఇంటికి

చేరుకున్నాను. ఎట్లా బతకాలో

తెలియలేదు. ఇంట్లో ఉన్న

బన్నులు తిని, పాలు తాగి

గడిపాం. రెండురోజుల తర్వాత

ఊరంతా ఖాళీ అయిపోయింది.

ఎవరో వచ్చి మమ్మలి ఓ ట్రక్కులో

ఎక్కించుకొని, ఈ ఊళ్లో ఉన్న

శరణార్థి శిబిరానికి చేర్చారు.

ఇక్కడ సరిగా తిండి పెట్టరు.

చెల్లిని శిబిరంలోనే ఉంచి,

ఇదిగో ఇక్కణ్ణించి జావన్నా

తీసుకెళ్ళామని వచ్చా”

ఇరవై నిమిషాల

తర్వాత కాల్పులశబ్దం ఆగి

పోయింది. చెల్లిని అట్లాగే

చంకవెత్తుకొని, స్టేడియం

అంతా తిరిగింది. నిర్భయంగా

పడిపోయి ఉన్న వందలాది

మొహాల్ని వెతికి వెతికి చివరికి, తల్లిదండ్రుల

శవాల్ని గుర్తించింది.

“ఏడ్చి ఏడ్చి చెల్లిని తీసుకొని రోడ్డు మీదికొ

చ్చాను. ఓ పోలీస్ సాయంతో ఇంటికి చేరుకు

న్నాను. ఎట్లా బతకాలో తెలియలేదు. ఇంట్లో

ఉన్న బన్నులు తిని, పాలు తాగి గడిపాం. రెండు

రోజుల తర్వాత ఊరంతా ఖాళీ అయిపోయింది.

ఎవరో వచ్చి మమ్మలి ఓ ట్రక్కులో ఎక్కించుకొని,

ఈ ఊళ్లో ఉన్న శరణార్థి శిబిరానికి చేర్చారు.

ఇక్కడ సరిగా తిండి పెట్టరు. చెల్లిని శిబిరంలోనే

ఉంచి, ఇదిగో ఇక్కణ్ణించి జావన్నా తీసుకెళ్ళామని

వచ్చా” అంటూ హనా వివరించింది.

పన్నెండేళ్ల ఆ పాప యాభై ఏళ్ల జీవితం అనుభ

వించిన శాపగ్రస్థురాలిలా కనిపించింది మిగతా

ముగ్గురికీ.

కదనరంగం 3:

జావెద్ వాళ్ళ తాత

కరీంనగర్ ప్రాంతం

నుంచి అరబ్బు దేశా

నికి వలస వెళ్లాడు.

రకరకాల పనులు

చేసి, జీవితంలో

స్థిరపడ్డాడు. కొడు

కును బాగా చది

వించాడు. అతని

విశేష ప్రతిభకు

గుర్తింపుగా

అక్కడి

ప్రభుత్వం చేప

ట్టిన బాలిస్టిక్

మిస్సైల్ ప్రోగ్రామ్లో

ఉద్యోగం దక్కింది.

మిస్సైల్ తయారీలో

కీలక బాధ్యతల్లో నిమగ్నమైన

మహమ్మూద్ను ఓ

ఉగ్రవాద సంస్థ

కిద్దాస్ చేసింది. పోలీ

సులు అతనికోసం

అన్వేషించినా ఫలితం

లేదు. అర్బైల్లు గడి

చినా జాడ లేదు.

అతని భార్య గుండె

దిటపు చేసుకొని,

ఒక్కగానొక్క కొడు

కును కంటికి రెప్పలా

కాపాడుకోసాగింది.

సంవత్సరం

తర్వాత ఓరోజు ఉగ్ర

వాదమూక అత్యాధు

నిక ఆయుధాలతో ఓ

పార్కు దగ్గర పర్యాట

కులపై విరుచుకుప

డింది. ఇరవై మందికి

పైగా విదేశీయులు

మరణించటం ప్రపం

చవ్వాప్రంగా సంవ

లనం సృష్టించింది. ఆ

ఆయుధాల తయారీకి

వాళ్ళ అపహరించిన

తమ సైంటిస్ట్ కారణమని ఓ పరిశోధనాత్మక

కథనం వెలువడటంతో, ఆ దేశ ప్రభుత్వం అతని

కుటుంబంపై నిఘా పెట్టింది. అతని భార్యాపుత్రు

లపై అంత్రాలు విధించింది. ఇరుగుపొరుగు ఆ

కుటుంబాన్ని వెలి వేశారు.

ఆ అవమానం భరించలేక, ఓ రాత్రిపూట

కొడుకుతోసహా దేశం నుంచి పారిపోవటానికి

ప్రయత్నించి, పోలీసులకు చిక్కింది సైంటిస్టు

భార్య. ఉగ్రవాద సంస్థతో ఆమెను సంబంధాలు

ఉన్నాయనీ, భర్త ఎక్కడ ఉన్నాడో ఆమెకు తెలు

సనీ, ఇప్పటికీ రహస్యంగా కలుస్తోందనీ... ఊహ

గానాలు చెలరేగటంతో ఆమెపై నిర్బంధం తారా

స్థాయికి చేరింది. ఆమెను జైలుకే పరిమితం చేసి,

కొడుకు జావెద్ను ప్రభుత్వ సంక్షేమ వసతిగ

హంలో చేర్చారు.

“అదో సరళం. చెత్తపనులన్నీ చేయించేవారు. క్రమశిక్షణ పేరుతో చిత్రహింసలు పెట్టేవారు. చదువుల ఊసే ఉండదు. అమ్మ ఎక్కడుంటే తెలియదు. నాన్న ఏమిపోయాడో అర్థం కాదు. సానుభూతితో కుశలమడిగే నాథుడు కనిపించడు. ఓపిగ్గా అన్నీ భరించాను. నాలుగేళ్లు గడిచాయి. నా సత్వవర్ధన అక్కడి అధికారుల్ని ఆకట్టుకుంది. వదిలేస్తే ఏదైనా పని చేసుకొని బతుకుతానని చెప్పాను. నన్ను నమ్మి నాకు అనుమతించారు. ఇదిగో ఈ నగరానికొచ్చాను. పని దొరికినరోజు కడుపు నిండుతుంది; లేనిరోజు పప్పులే. ప్రతినిలా సగం రోజులు నాకు రంజానీ దినాలే...” అంతటి విపాద గతాన్నీ సవ్యతూ పంచుకున్నాడు జావెద్.

“అమ్మ గురించి ఆరా తీయలేదా?” అనక్షిగా అడిగింది కెహాయా.

“చెయ్యని ప్రయత్నమంటూ లేదు. అంతా నిరంకుశత్వం. పాలకుల ఇష్టారాజ్యం. ఎంత తిరిగినా ఆమె ఆచూకీ కనిపెట్టలేకపోయాను. ష్... అసలామె బతికుంటే లేదో! ఇక, నాన్న సంగతి సరేసరి!” నిట్టూర్పుడు జావెద్.

కదనరంగం 4:

రెండురోజుల వ్యవధిలో ఆ నగరం పాతిక సార్లు బాంబుల మాతలతో మరుభూమిలా మారింది. వీధులనిండా శవాలు. ఇళ్లల్లో ప్రాణాలతో మిగిలున్న మనుషులు మాత్రం తలుపులు బిగించుకొని బిక్కుబిక్కుమంటూ గడపుతున్నారు. ఎప్పుడైనా ఏదైనా పనిమీద వీధిలోకి వస్తే, భరించలేని దుర్వాసన.

అయిదారు రోజుల సరళయాతన తర్వాత మళ్లీ జనజీవనం ప్రారంభమైంది. అయితే, ప్రధాన వీధుల్లో పొంది ఉన్న సైనికులు విధించిన కఠిన అంక్షల కారణంగా ఏ ఒక్కరూ స్వచ్ఛగా తిరగటానికి వీలేకుండా పోయింది.

మంచినీటి సరఫరా విభాగంలో పనిచేస్తున్న ఓ ఇంజనీరు విధులు ముగించుకొని, లెనిన్ సెంటర్ మీదుగా ఇంటికి వెళ్తున్నాడు. ఆ విగ్రహం వెనక నుంచి ఓ యువతి కేకలు వినిపించుటతో అటుగా పరుగు తీశాడు. ఇరవయ్యేళ్ల అమ్మాయిని ఓ సైనికుడు లైంగికంగా వేధిస్తున్నాడు. అతను కోపంతో ఊగిపోతూ, దగ్గరగా వెళ్లి ఆ అమ్మాయికి అడ్డుగా నిలబడ్డాడు.

“ఎవడ్రా నువ్వు?” అంటూ ఆ జవాను తన తుపాకీ మడమతో అతని తలపై బలంగా బాదాడు.

తూలిపడబోయి, తమాయించుకున్న అతను ఆ అమ్మాయి వైపు తిరిగి.. ‘నువ్వెళ్లి పో’ అన్న భరోసా ఇచ్చాడు. ఆమె పరుగులాంటి నడకతో వెళ్లిపోయింది. సైనికుడు ఆవేగంగా ముందుకురికి, అతని గొంతు చుట్టూ చేతులు బిగించాడు.

అతను తొట్టుపడలేదు. దేనికైనా సిద్ధం అన్నట్లు ధీమాగా నిలబడ్డాడు. సైనికుడి అహం దెబ్బ తింది. ఇంకేదో చేయబోయి, అంతలోనే తన ప్రయత్నం విరమించుకుని, వెనక్కి వెళ్లిపోయాడు. అతను ఇంటికి చేరుకున్నాడు.

రాత్రి తొమ్మిది దాటుతుండగా, తలుపులపై పెద్ద చప్పుడు. అతను అడయ తీశాడు.

లెనిన్ సెంటర్ సైనికుడు మరో ఇద్దరు జవాన్లతో కలిసి, బిలబిలమంటూ లోపలికి వచ్చాడు. అలజడి విని, గదిలోంచి హాలోలోకి వచ్చింది

అతని భార్య.

ఆ సైనికుడు అతన్ని బలంగా తోసేసి, దొర్ల న్యంగా ముందుకెళ్లి, ఆమెను ఆక్రమించుకోబోయాడు. అతను ఆగ్రహంతో ముందుకురికి, సైనికుడి జుట్టు పట్టుకొని చేతిబలం కొద్దీ గుంజి, కింద పడేశాడు. అప్పటిదాకా కాస్త దూరంగా నిలబడిన జవాన్ను జరజరా వచ్చి, అతనిపై దాడి చేశారు. ఈ మెనులుబాటుతో సదరు సైనికుడు రెట్టించిన కోపంతో ఆమె జడ పట్టుకొని, బరబరా లోపలి గదిలోకి ఈడ్చుకెళ్లాడు.

“మృగంలా మీదపడ్డాడు. ఒళ్లు హూనం చేశాడు. ప్రతిఘటించబోతే హింసించాడు. నా శరీరాన్ని రక్తసిక్తం చేశాడు. తాళతో బంధించి, రెండురోజులపాటు అమానుషంగా అఘాయిత్యం చేశాడు. ఆ జవాన్ను నా భర్తను ఎటు తీసుకెళ్లాలో తెలియదు. తనెక్కడున్నాడో తెలియదు. అసలు బతికే ఉన్నాడో లేదో తెలియదు...” కన్నీరు తుడుచుకుంటూ చెప్పింది కెహాయా.

“నాకు స్పృహ వచ్చేసరికి ఆస్పత్రిలో బెడ్మీద ఉన్నాను. నన్ను ఫోన్ నుంచి నా భర్తకు కాల్ చేశాను. స్పందన లేదు. ఓ స్వచ్ఛందసంస్థ సాయంతో ఇక్కడికి నాలుగు మైళ్ల దూరంలో బేస్ క్యాంపు దగ్గరున్న శిబిరానికి చేరుకున్నాను. పేరుకే అది సహాయకేంద్రం. గడులు ఘోరం. భోజనం దారుణం. మరుగుదొడ్డు అధ్వానం. ఇక్కడ ఈరోజు ఆహారకేంద్రం పెడుతున్నారని తెలుసుకొని వచ్చాను...”

ఒంటిగంట దాటుతుండగా ఆహారం మోసుకొచ్చిన ట్రక్కుల శబ్దం విని, క్యూ లైన్లోని వారంతా అప్రమత్తమయ్యారు. పది నిమిషాల్లోనే పంపిణీ మొదలైంది. జనం ఎగబడి చాస్తూన్న పళ్లెల్లో వలంటీర్లు ఆహారపదార్థాలు పడ్డెన్నున్నారు. లైను మెల్లగా కదులుతోంది.

తనవంతు రాగానే హనా పళ్లెన్ని ముందుకు చాపింది. అందులో మూడు రొట్టెముక్కలు పడ్డాయి. గిన్నెలో రెండు గరిటెల జావ దక్కింది.

సరిగ్గా అదే సమయంలో... ఎటునుంచి వచ్చారోగానీ, సైనిక దుస్తుల్లో వచ్చిన అరుగురు వ్యక్తులు పుడ్ కౌంటర్ వచ్చిన నీలబడి, జనం వంక కర్మశంగా చూశారు. అరక్షణం చూపులు మార్చుకున్నారు. సైగలతో సంభాషించుకున్నారు. చేతివేళ్లు తుపాకులపై బిగించారు. పాజిషన్ తీసుకున్నారు. ఆహారం తీసుకొని వెనక్కి వెళ్తున్న వారిపైన, క్యూలల్లో ముందుకు వస్తున్న వారిపైన వాళ్ల చేతుల్లోని మారణాయుధాలు భీకరంగా గర్జించాయి. భీతావహస్థులైన ఆక్రందనలతో ఆ మైదానం ప్రతిధ్వనించేసింది.

చేతుల్లోని పళ్లెలు, గిన్నెలు, గ్లాసులు నేలంతా పరుచుకున్నాయి. తెగిన చేతులు, విరిగిన కాళ్లు, తూట్లు పడిన గుండెలు... నలుదిక్కులా దిక్కులేకుండా పడిపోయాయి.

అంతటి భయానక సమయంలోనూ హనా తన చేతుల్లోని ఆహారాన్ని జాగ్రత్తగా కాపాడుకుంటూ కింద కూచుండిపోయింది. కాల్యులు కొనసాగుతూనే ఉన్నాయి. ఆక్రందనలు ఆకాశంలో ప్రతిధ్వనిస్తూనే ఉన్నాయి. పావుగంట అనంతరం... ఆ దుర్భర శబ్దాలు శాంతించాయి. హనా పైకి లేచింది. ఆ ప్రాంతం నుంచి ఎంత

దూరంగా వెళ్లే అంత మంచిదని గ్రహించి, ఉత్తరం వైపు నడిచింది. అడుగు తీసి అడుగుతే శవాలగుట్టలు. కొనప్రాణాలతో కొట్టుమిట్టాడు తున్న అభాగ్యులు. నిలువెల్లా గాయాలతో రక్తసిక్తమై, సాయం కోసం పెనుకేకలు పెడుతున్న నిస్సహాయులు.

కాల్యులకు నేలకొరకుగా చేతుల్లోని పళ్లెలు జారవిడమటంతో, మట్టితో కలిసిన జావ- కాళ్ల కింద కలిగిస్తున్న కంపరం. నెత్తురు అంటిన రొట్టె ముక్కల వికృతరూపాల విశారం.

అవే ఆ పాపను భయపెట్టడం లేదు. కడుపులో ఆకిలి మాత్రమే పరుగులు తీయిస్తోంది. సగం దూరం పరిగెత్తిందే లేదో... డేనియల్ ఎదురొచ్చాడు. ఆ పాప సరికొత్త ధైర్యంతో ఏదో అనబోతుండగా, ఆ పెద్దాయన నిర్దాక్షిణ్యంగా హనా కలిగిస్తోంది జావ, రొట్టెలు లాగేసుకున్నాడు. ఒకప్పుడు ట్రక్కుల కొద్దీ ఆహారాన్ని పంచివెట్టిన డేనియల్.. ఇప్పుడు ప్రతిఘటించబోయిన ఓ చిన్నారిని విసిరికొట్టాడు. బండరాతికి తగిలి, తల పగిలి, చనిపోయిన పాప వంక కన్నెత్తి అయినా చూడకుండా.. అబగా జావ తాగటం మొదలు పెట్టాడు.

ఉత్తర ద్వారానికి నాలుగుగురుల దూరంలో... జావెద్ చేతిలోని ఆహారాన్ని కూడా అంతే నిర్ధయంగా లాక్కుంది కెహాయా. జావెద్ ఊరుకోలేదు. కిందపడి ఉన్న సత్తు పళ్లెన్ని చేతిలోకి తీసుకొని, కెహాయాపై దాడి చేశాడు. ఆమె నిశ్శబ్ద కాల్చేదు. తన చేతిలో ఉన్న గిన్నెలోని జావను గుగటా తాగి, అదే గిన్నెతో జావెద్ మొహాన్ని పచ్చడికింద కొట్టింది. జావెద్ ఎదురుదాడి చేస్తున్నాడు. ఆమె సింగిలా తిరగబడుతోంది...

ఆ మైదానం వ్యాధ్యంగా అక్కడక్కడా అలాంటివే మందలాది యుద్ధాలు బాహుబాహీ సదుస్తూనే ఉన్నాయి...

ఇంతకీ, ఆ మైదానం ఎక్కడుందో గుర్తు పట్టారా?

టిప్రహన్లోదీ కదూ!
కాదు కాదు... టెల్ అవీవ్ కావొచ్చు!
గాజా నగరం నడిబొడ్డులా కనిపిస్తోందే!
లేదు లేదు... కచ్చితంగా కారివ్

అయి ఉండొచ్చు!
పాక్ ఆక్రమిత భూభాగంలోని కుగ్రామం కూడా కావొచ్చు!
ఆ మైదానపు దుర్భర ఉనికిని ‘సాంతం’ చేసుకునేందుకు కంబోడీయా, లెబనాన్, బాల్గాన్, రుమాండా, చెచెన్యా, సూడాన్... ఇంకా చాలా భూభాగాలు ‘సర్వ సన్నద్ధం’గా ముందుకు రావొచ్చు!! ■

ఎం.వి. రామిరెడ్డి

98667 77870

పులిని చూసి నక్క వాతలు పెట్టుకుంటే...

మాధవి బైటారు, Qatar (దేవి తనయ)

+974 33952728, +91 8143602038 (వాట్సాప్)

ఆ అర్ధరాత్రి, భర్త భూషణ్ కాళ్ళు పట్టుకుని రోదిస్తుంది మేఘమాల. పక్కనున్న పిల్లలు కూడా వెక్కిరివెక్కి ఏడుస్తున్నారు...

ఫ్యాన్ కి వేలాడుతున్న చీర. దానికి సరిగ్గా కిందన ఉన్న బెంచీపై కూర్చుని నిస్సహాయంగా తలదించుకున్నాడు భూషణ్.

అతనిని కరిన నిర్ణయంవైపు నెట్టిన కారణం... అప్పులా, బెట్టింగా, అనారోగ్యమా... లేదంటే సమాజంలో ఏర్పడిన పోలిక, పోటీల వలన చేసే ఆర్భాటాల ఫలితమా లేక మరేదైనా...?

గుండెల్లో వేవేల అగ్ని పర్వతాల విస్ఫోటనం మధ్య జరిగే రాపిడిలో పారిపోయే ప్రయత్నం చేసాడు.

కారుతున్న కన్నీళ్ళ మధ్య సంవత్సరం కిందట జరిగిన విషయాలు గుర్తుకూ సాగాయి సేల్స్ మేన్ భూషణ్ కి.

ఓరోజు రాత్రి తొమ్మిదవతుండగా, తాను పని చేస్తున్న చీరల షాప్ నుండి ఇంటికి వస్తున్నాడు.

తమ వీధిలోకి అడుగుపెట్టగానే రోడ్డు పక్కన ఒక పెద్ద ఫ్లెక్సి కనిపించింది.

అందులో ఒక అందమైన అమ్మాయి పట్టు లంగావోణి వేసుకుని, బోలెడన్ని నగలు, మేకప్ తో కూర్చున్న ఫోటో ఉంది.

అమ్మాయి పేరుతో సహా 'ఫలానావారి రజస్వలా ఆహ్వానం' అంటూ కిందన రాసి ఉంది.

ప్రతీది వీధిలో పెట్టుకోవడం ఇప్పుడు ఫ్యాషన్. పెట్టకపోతే అనాగరికులు, ట్రెండ్

కి తగ్గట్టుగా నడవలేనివాళ్ళు... అనే ముద్ర. ఒకప్పుడు గుట్టుగా, లేదంటే కొందరు చుట్టూ మధ్యే జరిగిన ఆ కార్యక్రమాలకి

కపోతే వచ్చే పర్యవసానాలను ఊహించలేదు. తమ ఇంటికి మూడిళ్ళ ముందు ఇంద్ర

అనవసరపు ప్రచారాలు, ఆర్భాటాలు.

ఆడపిల్లల మీద అకృత్యాలు, ఈవ్ టీజింగ్ లు జరుగుతున్న ఈ కాలంలో తల్లితండ్రులే ప్రపంచానికి తెలిసేలా చెయ్యడ మేమిటో...

అందరూ వెళ్ళేదారిలో వెళ్ళకుంటే అవ హేళనల రాళ్ళు, వెక్కిరింతల ముళ్ళు గుచ్చు కోవచ్చనే భయమేమో...

ఐనా 'ఎవరి డబ్బు వాళ్ళది, ఎవరి ఇష్టం వాళ్ళది' అనుకున్నాడు.

'పులిని చూసి నక్క వాతలు పెట్టుకున్నట్లు'... మారుతున్న పరిస్థితులు కానీ అదే వాతలు తాను కూడా పెట్టుకో

భవనంలాంటి ఇల్లు ప్రభాకర్ ది.

బంగారం దుకాణంతో కలిసి వచ్చిన అదృష్టానికి ఆ ఇంటికి రంగులు, హంగులు చేరాయి.

ఇంటి ముందు ఖరీదైన కార్లతో పాటు, వేసిన షామియానా, ఇంట్లో చుట్టాలు, స్నేహితులతో కళకళలాడుతుంది.

భూషణ్ ఇంటికి వచ్చేసరికి భార్య మేఘమాల ఎదురు వచ్చింది.

"ప్రభాకర్ గారి అమ్మాయి కార్యక్రమం ధూమ్ ధామ్ గా చేస్తున్నారు. భోజనానికి మనందరిని రమ్మన్నారు. రేపేలాగూ ఆదివారం కదా అందరం వెళ్దాం." గడగడా

చెప్పేసింది.

“మరి బహుమతి...?” అడిగాడు.

‘మీ రాక మాకు ఆనందం, బహుమతులు తీసుకురాకపోతే సంతోషం...’ అని రాసి ఉన్న వెయ్యి రూపాయల కార్డు చూపించింది మేఘమాల.

“అమ్మాయికి ఏ కొత్త మోడల్ నగలు వేస్తారో...” ఊహించసాగింది.

“ఎందుకు వెయ్యరు. వాళ్ళకి ఏకంగా నగల దుకాణమే ఉంది.” నవ్వాడుభూషణ్.

ఇద్దరు కూతుర్లు చేతిలో పుస్తకాలను చదువుకుంటున్నా ఓ చెవి, వీళ్ళ మాటలపై పడేశారు.

మర్నాడు మధ్యాహ్నం కుటుంబమంతా ఫంక్షన్ హాల్ కి వెళ్లారు.

తిరునాళ్ళకి వచ్చానేమోనని భ్రమపడ్డాడు భూషణ్.

రెండు అంతస్తులలో కలిపి ఓ మూడువేలమంది పైగా ఉంటారేమో...

ఊపిరాడనట్లనిపించింది.

అంతమందిని ‘వచ్చారా, బాగున్నారా, తిన్నారా...?’ అని ప్రభాకర్ కుటుంబం ఎలా పలకరించగలుగుతుందని ఆశ్చర్య పడ్డాడు.

పైగా నగరంలోని ప్రముఖులు కూడా వచ్చారాయే. ఇక హడావుడికి కొదవేముంది.

చుట్టూ తెల్లటి పొగ, అందులోనుండి హంస వాహనంపై వస్తున్న అమ్మాయి, ముందు డాన్సులతో అదరగొడుతున్న కొందరు అమ్మాయిలు, చెవులు చిల్లులు పడుతున్న పాటలు...

అరగంట క్యూలో నిలబడి అమ్మాయిని ఆశీర్వదించాక...

భోజనాల దగ్గర చికెన్, మటన్, చేపలు, రొయ్యల వంటలతో పాటు చైనీస్, కాంటినెంటల్, ఆసియన్, సుషీ... అంటూ ఏవేవో వంటలు, కొన్ని ఎప్పుడూ వినని, తినని వంటలు...

మరోపక్క దోశ, ఊతప్పాల లైవ్ కౌంటర్స్...

“అన్ని కలిపి ఓ నూట ఏబై రకాలు ఉంటాయా?” అడిగింది జనంలోని ఒకావిడ.

“రెండు వందలట...” అక్కడున్న బోర్డ్ చూపిస్తూ భుక్తానంతో ఇంకొకావిడ.

“ఒక్క స్వీట్స్ మాత్రమే ఏబై రకాలట”

“షుగర్ స్పెక్స్ మామూలుగా ఉండవల్యే...” నేవ్వుకున్నారు.

పదార్థాలను పూర్తిగా తినలేక, కొంచెమే రుచి చూసి నిర్దాక్షిణ్యంగా డస్ట్ బిన్ లో పడేస్తున్నారు చాలామంది.

ఇంట్లో ఏవైనా మిగిలిపోతే రోజుల కొద్ది ఫ్రిడ్జ్ లో దాచుకుంటారు.

మనది కానప్పుడు చేతులు ఎంత దూరమైనా వినరగలవు.

భోజనాలయ్యాక వెళ్లొస్తామని ప్రభాకర్ వాళ్ళకి చెప్పదామనుకున్నా, జనసంద్రంలో వాళ్ళ జాడ లేదు.

ఇంటికి వచ్చాక కూడా ఆ అమ్మాయి వేసుకున్న ఖరీదైన దుస్తులు, నగలు, మేకప్ గురించి మేఘమాల చెబుతూనే ఉంది.

“ఆపుతావా సొద. పొద్దుపోయింది, పడుకో.” విసుక్కున్నాడు.

“ఎవర్ని మెచ్చుకున్నా గుచ్చుకుంటుంది...” పక్కకి తిరిగింది.

అప్పటివరకు వెళ్లొచ్చిన కార్యక్రమాల విశేషాలు, వాటి ఘనతలు గురించి అప్పుడప్పుడు చెబుతూనే ఉండేది మేఘమాల.

ఆరోజు ఉదయం షాపుకి బయలుదేరముందు పెరట్లో మామిడి చెట్టు మీద కాకి అరుస్తూ ఉంది.

తల్లి రాజమ్మ, మంచంపై కూర్చుని దగ్గుతూ ఉంది.

‘వచ్చేటప్పుడు అమ్మకోసం దగ్గుమందు తీసుకురావాలి’ అనుకుంటూ బయలుదేరాడు.

చీరల షాపుకి వచ్చిన కాసేపటికే కస్టమర్స్ రావడం మొదలయ్యింది.

బోర్డర్ బాగుంటే రంగు బాగోలేదని, రంగు బాగుంటే బోర్డర్ బాగోలేదని చీరలు షెల్ఫ్ ల నుండి తీయిస్తూనే ఉన్నారు.

నచ్చితే ఒకటో, రెండో చీరలు కొంటున్నారు... లేదంటే అలా వెళ్లిపోతున్నారు.

ఊపిరి సలపని పనిలో ఉన్నప్పుడు ఇంటి నుండి ఫోన్ వచ్చిందని కబురు.

ఏమయ్యిందని కంగారుపడ్డాడు.

“మన చిన్నమ్మాయి మనస్సిని స్కూల్ నుండి ఫోన్ వస్తే వెళ్ళి, ఇంటికి తీసుకువచ్చాను. మరో వారం రోజులు బడికి వెళ్లదు. సెలవు పెట్టి ఇంటికి రండి.” ఆనందంగా చెప్పింది భార్య.

ముందు అర్థం కాని విషయం, తర్వాత పెదాలపై చిరునవ్వును మొలిపించింది.

“పంతులు గారికి ఫోన్ చేసి ఎన్ని గంటలకి చాప మీద కూర్చోబెడితే మంచిదో కనుక్కోండి. ఈలోగా నేను చుట్టుపక్కల వాళ్ళని పిలుస్తాను. మీ అక్కకి కూడా ఫోన్ చెయ్యండి. మేనత్త కూర్చోబెట్టాలి. అలాగే సన్నాయి మేళంవాళ్ళకి చెప్పండి. వస్తూ లడ్డూలు, కారాలు తీసుకురండి. త్వరగా వచ్చేయ్యండి.” ఉత్సాహంగా చెప్పింది మేఘమాల.

ఆడపిల్లలు నట్టింట్లో తిరిగే మహాలక్ష్మి అని మురిసిపోతున్నా, ఆ మహాలక్ష్మి అనుగ్రహం లేనిదే ఖర్చులు ఎలా...?

అలోచనల్లో ఇంటికి చేరాడు.

ఓ మూల సిగ్గుపడుతూ కూర్చుంది మనస్సి.

పసిడి పాదాలతో తన గుండెల మీద తన్నుతూ, చిట్టి వేళ్ళతో మీసాలతో అడుకున్న చిన్నారేనా... ఆశ్చర్యమేసింది.

“సాయంత్రం నాలుగున్నరకి ముహూర్తం బాగుందని పంతులుగారు చెప్పారు.” భార్యతో అన్నాడు.

“సరేనండి. మనస్సికి కట్టడానికి కొత్త చీర లేదు అందుకే పక్కింటి శాంతికి చీర కొనమని చెప్పాను. తర్వాత డబ్బులు ఇద్దాం. అలాగే వాళ్ళకి తెలిసిన

ఫోటోగ్రాఫర్ కి కూడా చెప్పమన్నాను. మా అమ్మా వాళ్ళు కూడా బయలుదేరారట.” అంది మేఘమాల. ఆమెకు కాలు నిలవడం లేదు.

ఇంతలో పక్కింటి అమ్మాయి వచ్చి, “అంటే, ఈ ఫంక్షన్ అంతా నా యూట్యూబ్ ఛానల్ లో పెడతాను. మీకు ఓకేనా?” అడిగింది.

అడగకుండానే వరం దొరికినట్లు “వీడియో బాగా తియ్యు. వైరల్ అయిపోవాలి.” సంబరంగా చెప్పింది మేఘమాల.

ఆ అమ్మాయి ఛానెల్ లో లక్షల్లో సబ్ స్క్రైబర్స్ ఉన్నారు. తమ కార్యక్రమాన్ని బోలెడంత మంది చూస్తారు.

“సోషల్ మీడియాలో వీడియోలు పెట్టడం అవీ వద్దు. ప్రపంచానికి తెలియాల్సిన అవసరం లేదు.” వారించాడు భూషణ్.

“అబ్బా!! మీరు మరీన్ను. మా ఫ్రెండ్ కూతురి వీడియో ఇలాగే పెడితే, చాలా బాగా చేశారని ఎంతమంది మెచ్చుకున్నారో...” అంది మేఘమాల.

“ఫర్వాలేదు అంకుల్. ఈకాలంలో ఇవన్నీ చిన్న విషయాలు. ఐనా వీడియో పెడితేనే కదా మీ ఇంటి పద్ధతులు అందరికీ తెలుస్తాయి.” లౌక్యంగా అంది ఆ అమ్మాయి. ఆ అమ్మాయికి కంటెంట్ కావాలి మరి.

“మీరింకా ఇక్కడే ఉన్నారేమిటి? జాకెట్టు ముక్కలు, అరటిపళ్లు, తమల పాకులు, కొబ్బరికాయలు తీసుకురండి.” తొందరపెట్టింది మేఘమాల.

“ఎంతమందిని పిలుస్తున్నావు?” అడిగాడు.

“ఊ!! ఈరోజుకి అందరూ కలిపి ఓ ఏబై మంది అవుతారేమో. అందుకే ఏబై పెద్ద స్టీల్ డబ్బాలు తీసుకురండి.”

“ఇప్పటికిప్పుడు ఇంత ఖర్చు అంటే...” నసిగాడు.

“ఏదోచేసి తీసుకురండి. ఈలోగా

మనస్విని రెడీ చేస్తాను.” లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

సాయం కోసం వచ్చిన చుట్టుపక్కల వాళ్ళ ముందు చర్చ బాగుండదని ఊరుకున్నాడు.

నెలాఖరు వరకు ఉండాల్సిన డబ్బులకి రెక్కలు వచ్చాయి.

భూషణ్ ఇంటికి తిరిగివచ్చేసరికి సందడి పెరిగింది.

“అక్కా, వచ్చావా, బాగున్నావా?” అంటూ ఆప్యాయంగా అక్కని పలక రించాడు.

“బాగున్నానుకాని సమయమయి పోతుంది రా. సన్నాయి మేళంవాళ్ళని సిద్ధంగా ఉండమని చెప్పు” అంది నవ్వుతూ.

తొమ్మిది రోజులు కూర్చోబెడతామన దానికి సూచనగా గోడపై తొమ్మిది పసుపు ముద్దలు కొట్టించి, చాప మీద మనస్విని కూర్చోబెట్టారు.

వచ్చినవాళ్ళకి స్వీట్లు, కారాలు ఇచ్చి కూల్ డ్రింక్స్ ఇచ్చారు. బొట్టుపెట్టి తాంబూలం, రిటర్న్ గిఫ్ట్స్ ఇచ్చి సాగనంపింది మేఘమాల.

రాత్రి భోజనాల దగ్గర “అప్పటికప్పుడు ఐనా చాలా బాగా జరిగింది కదండీ.” అంది మేఘమాల టిఫిన్ తోపాటు లడ్డు, కాజాలని కూడా భర్త ప్లేటులో వేస్తూ...

“అవునవును...” అన్నాడు.

మొబైల్ లో తీసిన ఫోటోస్, వీడియోలను దూరంనుండి చెల్లికి చూపిస్తుంది పెద్ద కూతురు.

“శనివారం స్నానం చేసేద్దాం. పట్టులం గావోణి, రెండు లెహంగాలు తీసుకుందాం. ప్రభాకర్ గారి అంత కాకపోయినా మనం కూడా భోజనాలు ఘనంగానే పెడదాం.” అంది మేఘమాల.

తుళ్ళిపడ్డాడు.

“వాళ్ళతో మనకి పోటీ ఏమిటి? వాళ్ళకి సొంతంగా జ్యూయెల్లరి షాప్ ఉంది.” అన్నాడు.

“ఇలాంటివి మళ్ళీమళ్ళీ చేస్తామా

ఏమిటి? ఇప్పుడిదయిపోతే మళ్ళీ పెళ్లప్పుడే” ధీర్ఘం తీసింది మేఘమాల.

“ఫంక్షన్ హాల్, బట్టలు, భోజనాలు, రిటర్న్ గిఫ్ట్స్, మిగతా ఖర్చులు అన్నీ కలిపి లక్షల్లో ఉండాలి...”

ఏదోరకంగా చూడాలి మరి. ఏమాత్రం తగ్గినా పిసినిగొట్టు వాళ్ళమని, చేతగానివాళ్ళమని రకరకాలుగా వెక్కిరిస్తారు. ‘భోజనాలకి ఓ వంద రకాలు పెడతారా, రిటర్న్ గిఫ్ట్స్ ఏమిటో’ అంటూ ధీర్ఘం తీసింది ఎదురింటి కళ్యాణి. మీకేం చాతనవుతుందిలే అని ఆవిడగారి వెటకారం కాబోలు...” ఉక్రోషపడింది మేఘమాల.

“పెట్టినా అంటారు. పెట్టకపోయినా అంటారు. వాటిని కాదు మన స్తోమతని పట్టించుకోవాలి. మనకున్నంతలో చేద్దాం. పూర్తిగా వద్దని అనడం లేదు.” అన్నాడు భూషణ్

“పెద్దమ్మాయికి చేశాం ఇప్పుడు చిన్నదానికి ఘనంగా చేయకపోతే ఎలా?” ప్రశ్నించింది.

“అప్పుడు చేసిన అప్పులే ఇంకా తీరలేదు.” అన్నాడు.

అక్కడే ఉన్న భూషణ్ తల్లి రాజమ్మ “ఈకాలం ఆడపిల్లలకి కూడా చదువులు అవసరం. ఆపై ఉద్యోగం, పెళ్లి... ఇప్పుడు ఖర్చు పెట్టాలనుకుంటున్న డబ్బులను చదువు కోసం ఉంచుకుంటే మంచిది.” సలహా ఇవ్వబోయింది.

కానీ కోడలు చురుగ్గా చూసిన చూపుకి మరి మాట్లాడలేదు.

వాళ్ళ చర్చలు బెడ్రూంలోకి మారాయి.

“అర్థం చేసుకో మాలా, మనకొచ్చే జీతం మీద ఐదుగురుం గడుపుతున్నాం. ప్రతీనెలా ఊహించని ఏదో ఒక ఖర్చు ఊడి పడుతూనే ఉంది.” నిస్సహాయంగా అన్నాడు భూషణ్.

“అప్పు తీసుకుందాం.” సలహా ఇచ్చింది మేఘమాల.

“ఇప్పుడు ఉన్నవాటికే వడ్డీలు కట్టలేకపోతున్నాం.”

“మీరేం చేస్తారో నాకు తెలియదు. మన కార్యక్రమం గురించి కూడా గొప్పగా చెప్పుకోవాలి, అంతే” హెచ్చరించింది.

“నాకు మాత్రం చెయ్యాలని ఉండదా? పెళ్ళిళ్ళు బాగా చేద్దాం. అప్పటికి అర్థికంగా పుంజుకుంటామేమో...”

“ఉట్టి కేగలేనమ్మ స్వర్గానికేగిందట...”

“ఐనా నేనూ, నా పిల్లలంటే మీకిష్టం లేదు.” ఆఖరి అస్త్రం వదిలింది మేఘమాల.

సూటిగా గుండెకి తగిలిన బాణానికి విలవిలలాడారు.

‘ఎవరన్నారు ప్రేమని మాటల్లో, చిన్న చిన్న పనుల్లో వ్యక్తం చెయ్యవచ్చని...’

అప్పులు చేసి మరీ అడంబరాలకు పోతేనే ప్రేమ, భాధ్యత ఉన్నట్లు... పోలికలు, పోటీలే ఈనాడు సమాజాన్ని పీడిస్తున్న మరో సామాజిక రుగ్మతలు...’

విరక్తిగా నవ్వుకున్నాడు భూషణ్.

పక్కకి తిరిగి పడుకున్న భార్య అనుకున్న పని జరిగేంతవరకు తనవైపుకి తిరగదని తెలిసిన భూషణ్ నిట్టూర్చాడు.

మౌన యుద్ధం రెండోరోజూ కొనసాగుతుంది.

భోజనం అయ్యాక మంచంపై పడుకుని ఇంటి పైకప్పు చూస్తున్నాడు.

‘ఏదైతే ఇన్నాళ్ళూ తమకు నీడనిచ్చిందో దానినే మరోరకంగా వాడుకోవాలా? అమ్మ ఏమంటుందో? తాతల నుండి వస్తున్న ఇల్లు. ఇద్దరు కూతుర్లతో పాటు ఇదొక్కటే తన ఆస్తి.’

నెమ్మదిగా లేచి బీరువాలోని ఇంటి తాలూకూ కాగితాలు తీసి చదివాడు.

మర్నాడు మేఘమాల దగ్గరికి వచ్చి డబ్బులు తెచ్చి, చేతిలో పెట్టాడు.

‘ఎక్కడివి?’ అని చూస్తున్న ఆమెతో ‘మన ఇంటి కాగితాలు, తనఖాలు ఇచ్చే సేల్ చేతిలోకి వెళ్ళాయి.’ ముక్తసరిగా అన్నాడు.

డబ్బులతో మళ్ళీ చలనం వచ్చింది.

కార్డులు నుండి విందు భోజనాలలో పదార్థాల వరకు చర్చించుకుంటున్నారు.

వాళ్ళు చెప్పుకుంటున్న పదార్థాల పేర్లు వింటున్న రాజమ్మ “మన ఇంట్లో ఏ కార్యక్రమానికి నీచు కూరలు పెట్టము. అంతకీ కావాలంటే కార్యక్రమం తర్వాత, దగ్గరి వాళ్ళకే పెడదాం” అంది.

“అది ఒకప్పుడు. ఇప్పుడు పెట్టకపోతే నాన్ వెజ్ లేదానని మొహంమీదే అనేస్తారు. సరిగ్గా తినకుండా లేచిపోతారు. నలుగురితో నారాయణ...” సమర్థించుకుంది కోడలు.

ఆదివారంనాడు జరిపిన కార్యక్రమాన్ని చూసి ‘బాగా చేసావంటూ’ పైకి అంటున్నా కొందరు ‘ఇల్లు తనఖా పెట్టి మరీ చెయ్యడం... అవసరమా’ అంటూ చెవులు కొరుక్కుంటున్నారు.

నెలలు గడుస్తున్నాయి.

పెద్దమ్మాయి పది పూర్తయ్యి కాలేజీకి వచ్చింది. ఫీజులు కట్టాలి.

పొద్దున్న సుప్రభాతం బదులుగా, ముందు తీసుకున్న అప్పు తాలూకా అప్పులవాళ్ళ కేకలు, తిట్లు, శాపనార్థాలు ...

ఇప్పుడు సేల్ పెట్టిన గడువు తీరిపోతే ఈ ఇల్లని జప్తు చేసుకుంటాడు.

ఆలోచనలతో, అవమానాలతో నిద్రాదేవి దూరమయ్యింది. షాపులో కూడా చురుకుగా ఉండలేకపోతున్నాడు.

మగవాడు ఏడవకూడదు. బాధని పంచుకోకూడదు.

ఈ అప్పుల సముద్రాన్ని ఈడుకువెళ్ళి, ఒడ్డుకి చేరడం తనవల్ల కాదు.

చుట్టుపక్కలవాళ్ళకి, చుట్టాలకి తమ పరిస్థితి, వెటకారంతో కూడిన చర్చనీయాంశం.

కఠిన నిర్ణయం తీసుకోక తప్పదు.

వెళ్ళిపోవాలి... దూరంగా వెళ్లిపోవాలి...

ఈ అంతులేని ఆవేదన నుండి అనంతా నందాన్ని పొందాలి.

ఫ్యాన్ కి తాడు బిగించాడు.

సరిగ్గా అప్పుడే కలత నిద్రలో ఉన్న మేఘమాల లేచి వచ్చింది.

భర్త చేయబోతున్న పనిని చూసి గుండెలు బాదుకుంది మేఘమాల.

ఇంట్లో అందరూ కలిసి భూషణ్ ని బల్లపై నుండి కిందకి దించారు.

“మంచి రోజులు వస్తాయి. నన్ను నమ్మరా, నాయనా!! ఈ వయస్సులో తీరని దుఖాన్ని భరించలేను.” భూషణ్ ని దగ్గరికి తీసుకుని ఏడిచింది తల్లి.

“మీరు డీలాపడటం చూస్తున్నాను కానీ పరిస్థితులు ఇంత దారుణంగా మారుతాయని ఊహించలేదండి. నన్ను క్షమించండి.” గొల్లుగొల్లున ఏడిచింది మేఘమాల. లెంపలు వేసుకుంది. కాళ్ళావేళ్ళా పడింది. అనవసర ఖర్చులు చేయనని, స్థాయికి తగ్గట్లు ఆలోచిస్తానని ప్రమాణాలు చేసింది.

“ఊరుకో మాలా!! నేను చేస్తున్నది తప్పేనని తెలుసు కానీ ఈ పరిస్థితులనుండి ఎలా బయటపడాలో తెలియక... “ తల దించుకున్నాడు భూషణ్.

తండ్రిని పట్టుకుని వలవలమని ఏడ్చారు కూతుర్లు.

“ఖాళీ సమయంలో పిల్లలకి ట్యూషన్ చెప్పతాను, నాన్నా” అంది పెద్ద కూతురు.

బాగా చదువుకుని పెద్ద ఉద్యోగం తెచ్చుకుంటానని, వదలకుండా గట్టిగా పట్టుకుని ఉండిపోయింది చిన్న కూతురు.

“బట్టలు కుట్టడం కానీ ఏదైనా చిన్న ఉద్యోగం కానీ వెతుక్కుంటానండి. కష్టాల కొండను పిండిచేసి, తీరానికి చేరుదాం...” స్థిరంగా అంది మేఘమాల.

తన కుటుంబంతో సమస్యలు గురించి వివరించకుండా, ఒక్కడే కుమిలిపోతూ దారుణానికి ఒడిగట్టాలనుకున్న తన ఆలోచనకి తిట్టుకున్నాడు భూషణ్.

చీకటిలాగానే సమస్యలు కరగబోతున్నాయి అన్నట్లు సూరీడు తూరువున పలకరిస్తున్నాడు.

ఒక విచిత్రమైన రాత్రి

బెంగాలీమూలం: సత్యజిత్ రే; అనువాదం: చింతపట్ల సుదర్శన్

జయంత్ పడక కుర్చీలో వెనక్కి వాలి హాయిగా కాళ్ళు ఊపుకుంటూ కూర్చున్నాడు. ఉత్తర బీహారులోని ఓ అడవిలో ఉన్న బంగాళాను ఎంపిక చేసుకోవడం మంచిదయింది, మరో చోట ఇంత ప్రశాంతత ఉండేది కాదు అనుకున్నాడు.

భద్రత విషయం అడగక్కర్లేదు. బ్రిటిష్ కాలం నాటి పాత ఫర్నిచర్ ఆకర్షణీయంగా ఉంది. పెద్ద మంచం. దానిమీద పరిచిన శుభ్రమైన బెడ్ ఓటు. పరిశుభ్రంగా ఉన్న అటాచ్ బాక్సూ.. ఇంకేం కావాలి?

తెరిచి ఉంచిన విశాలమైన కిటికీలోనుంచి కీచురాళ్ళ చప్పుడు వినిపిస్తోంది. కరెంటు లేదు. అయినా ఫర్నాలేదు. కలకత్తాలో తరచూ కరెంటు సమస్య ఉండడంవల్ల కిరోసిన్ దీపం వెలుగులో చదవడం అలవాటే. పైగా తన ఇంట్లో దీపం వెలుతురు కన్నా ఇక్కడ వెలుతురు ఎక్కువగానే ఉంది.

చదువుకోవడానికి తనకు ఇష్టమైన డిబెల్టివ్ నవలలు కావలసినన్ని వెంట తెచ్చుకున్నాడు. బంగాళాలో ఎవరూ లేరు ఒక్క చౌకీదారు తప్ప.

ఇదే మంచిదయింది. తను ఇక ఎవరితోనూ మాట్లాడే అవసరం కూడా లేదు. పది రోజుల త్రితం కలకత్తాలో టూరిస్ట్ కార్యాలయానికి వెళ్లి గది బుక్ చేశాడు. నాలుగు రోజుల కింద తనకు గది కేటాయించబడిందని ఉత్తరం వచ్చింది. ఇక్కడ కనీసం మూడు రోజులైనా ఉండి ఆ తరువాత ఎక్కడికి వెళ్లాలో నిర్ణయించుకుందాం అనుకున్నాడు. అతని దగ్గర కనీసం ఒక నెల రోజులు హాయిగా గడవడానికి సరిపడా డబ్బుంది. కలకత్తా నుండి సొంత కారు నడుపుకుంటూ 550 కిలోమీటర్ల దూరం వచ్చాడు.

అన్నమాట ప్రకారం 9:30 కల్లా చౌకీదారు భోజనం తెచ్చాడు. చపాతీ, పప్పు, కోడికూర వడ్డించాడు. డైనింగ్ హాలు కూడా బ్రిటిష్ కాలం నాటిదే. టేబుల్, కుర్చీలు ఆకర్షణీయమైన కబోర్డ్ చైనా గిన్నెలు అన్నీ బ్రిటిష్ కాలం నాటివే. భోజనం అయ్యాక "ఇక్కడ దోమలు

ఉన్నాయా?" అని అడిగాడు.

జయంత్ కలకత్తాలో ఉన్న ప్లాటులో దోమలు అనేవే లేవు. గత పదేళ్ళనుంచి అతనికి దోమ తెర వాడాల్సిన అవసరమే రాలేదు. ఇక్కడ కూడా దోమతెర వాడాల్సిన అవసరం లేకపోతే అంతకుమించిన ఆనందం ఏముంటుంది.

"చలికాలంలో దోమలు ఉంటాయి. కానీ, ఇది ఏప్రిల్ నెల కదా ఆ సమస్య ఉండదు. అవసరమైతే దోమతెర ఏర్పాటు చేయగలను" అన్నాడు చౌకీదారు.

జయంత్ రాత్రి పడుకునేటప్పుడు తలుపు మూసుకుంటే మంచిది అన్నాడు. తలుపు తెరిచి ఉంచితే ఏ నక్కో మరో జంతువో కానీ లోపలికి రావచ్చును అన్నాడు. జయంత్ తల ఊపాడు. ఎట్లాగూ తాను తలుపు వేసుకునే పడుకోవాలని అనుకున్నాడు.

భోజనం అయ్యాక చేతిలో టార్పెట్ డైనింగ్ హాలుకు అనుకుని ఉన్న వరండాలోకి వచ్చాడు. దాని వెలుతురు ఒక మద్ది చెట్టు కాండంపై పడింది. వెలుగుని అటు ఇటు కదిలించి ఏదైనా జంతువు కనబడుతుందేమోనని చూశాడు. అడవి పూర్తిగా నిశబ్దంగా ఉంది. నిరంతరం వినిపించే కీచురాళ్ళ చప్పుడు తప్ప.

"బంగ్లాలో దయ్యాలేం లేవు కదా?" అడిగాడు జయంత్ డైనింగ్ గదిలోకి తిరిగి వస్తూ.

టేబుల్ శుభ్రం చేస్తున్న చౌకీదారు పని ఆపి నవ్వుతూ తను అక్కడ 35 ఏళ్ల నుంచి ఉన్నానని, ఎంతోమంది బంగ్లాలో ఉండిపోయారని కానీ ఎవరూ ఒక్క దయ్యాన్ని కూడా చూడలేదని అన్నాడు. ఇది విన్న జయంత్ మనసు తేలికపడింది.

డైనింగ్ రూమ్ తర్వాత రెండవ గది జయంత్ ది. భోజనానికి వెళ్ళేటప్పుడు తన గది తలుపు మూయలేదు. తిరిగి వచ్చాక అలా తలుపు తీసి ఉంచాల్సింది కాదు అనుకున్నాడు.

ఓ వీధి కుక్క గదిలో జొరబడింది. బక్సీ చిక్కిన గోధుమరంగు మచ్చలు ఉన్న తెల్లని కుక్క. అది. గదిలో మూల కూర్చోని ఆ రాత్రి అక్కడే ఉంటాను అన్న దీమా చూపించడానికేమో నేరు తెరిచింది. దాని

కోరవచ్చు బయటకు వచ్చాయి.

జయంత్ వెనక్కి అడుగు వేశాడు.

అతని చిన్నప్పుడు వాళ్ళ పొరుగింటి అబ్బాయిని

పిప్పికుక్క కరిచింది. ప్లాట్‌ఫామ్‌యింతుతో ఆ అబ్బాయి పడ్డ అవస్థలు తను కళ్ళారా చూశాడు. అందుకే మొరిగి కుక్కను సమీపించేందుకు సాహసించలేదు. దానివైపే చూస్తూ వెనక్కి నడిచి మళ్ళీ వరండాలోకి వచ్చి, "ఒకసారి ఇటు రా.." అని పిలిచాడు.

చౌకీదారు తువ్వాలతో చేతులు తుడుచుకుంటూ వచ్చాడు.

"నా గదిలో ఒక కుక్క దూరింది, దాన్ని వెళ్ళగొట్టు."

చౌకీదారు ముఖంలో ఆశ్చర్యం కనిపించింది.

"ఈ ప్రాంతంలో కుక్కలు అనేవి లేవా? ఎందుకంత ఆశ్చర్యం.. నాతో రా చూపిస్తా!"

చౌకీదారు జయంత్ వైపు అనుమానంగా చూస్తూ గదిలోకి వచ్చాడు.

ఆ వెనకే జయంత్ వచ్చాడు. "ఎక్కడయ్యా కుక్క. అసలు గదిలోకి కుక్క వచ్చిన జాడే లేదు" అన్నాడు. జయంత్ చౌకీదారుని పిలవడానికి వెళ్ళిన కొద్ది క్షణాల్లో అది బయటకు వెళ్ళిపోయింది.

అయినా చౌకీదారు మంచం కింద, బాక్సూలో ఉండిమోనని చూశాడు

సత్యజిత్ రే (1921-1992) : 1992లో గౌరవ ఆస్కార్ పురస్కారాన్ని అందుకున్న సత్యజిత్ రే ప్రపంచ సినిమాలో 20వ శతాబ్దపు ఉత్తమ చిత్ర దర్శకుడిగా ప్రసిద్ధుడు. కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ, రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ శాంతినికేతనీలో చదువుకున్న రే సంగీతం, సినిమాటోగ్రఫీ, కళాదర్శకత్వం, ఎడిటింగ్ శాఖల్లో నిష్ణాతుడు. దాక్యుమెంటరీలు, లఘు చిత్రాలు, మొత్తం 37 చిత్రాలకు దర్శకత్వం వహించిన సత్యజిత్ రే మొదటి చిత్రం 'పథర్ పాంచాలి' కేస్ చలనచిత్రోత్సవంలో 11 అంతర్జాతీయ బహుమతులు గెల్చుకుంది. బెంగాలీ కథా రచయితగా ఆయన రాసిన ఏబై కథలు సంపుటలుగా వచ్చాయి. రే కథల్ని గోపా మజుందార్ ఇంగ్లీష్‌లోకి అనువదించారు. ఈ కథ 1979లో బెంగాలీలో ప్రచురితమైంది.

అనువాద కథ

తీశాడు. తను ఎక్కడ దాకా చదివాడో ఆ పేజీ చివర మడత పెట్టి ఉంచాడు. తను వేళ్ళతో పుస్తకంలోని ఆ పేజీని తెరవబోతూ కుక్కు వైపు చూశాడు.

అతనికి తెలియకుండానే మరొక జీవి గదిలోకి ప్రవేశించింది. అది ఒక పిల్లి. ఒక్కతా పెద్దపలికి ఉన్నట్లు చారలు ఉన్నాయి. తన ఒంటిని బంతిలా చుట్టి వసుపు కళ్ళతో అతని వైపు సూటిగా చూసింది. ఇలాంటి పిల్లిని తను ఎక్కడ చూశాడో గుర్తు చేసుకున్నాడు.

గుర్తించింది!

తన ఇంటి వక్కనే ఉండేది కుందూస్ కుటుంబం. వాళ్ళ దగ్గర ఏడు పిల్లి పిల్లలు ఉండేవి. వాటిల్లో ఒకటి అచ్చం ఈ పిల్లిలాగే ఉండేది. ఆ రాత్రి జరిగింది స్పష్టంగా కళ్ళ ముందు కదలాడింది. ఆరు నెలల కింద ఒక రాత్రి అదే పనిని పిల్లలు పోట్లాడే శబ్దానికి మెలకువ వచ్చింది. అతని మనసు బాగా లేదప్పుడు, తన వ్యాపార భాగస్వామి అధీర్తో వాగ్వివాదం అంతకు ముందు రోజే జరిగింది. ఆ గొడవ ఇద్దరూ దాదాపు కొట్టుకునే వరకు... అతను పోలీసుల దగ్గరికి వెళ్ళాననే వరకు వెళ్ళింది. అందువల్ల ఆ రాత్రి అతనికి సరిగ్గా నిద్ర పట్టలేదు. అప్పుడు ఈ పిల్లి అరుపులకు తల పగిలిపోయింది. ఒక అరగంట తర్వాత తన ఓపిక పూర్తిగా నశించి, బరువుగా ఉన్న పేపర్ వెయిటింగ్ అందుకని కిటికీలోంచి ఆ అరుపు వినిపిస్తున్న వైపు విసిరాడు. మరునాడు కుందూస్ కుటుంబ సభ్యులు అంతా అరిచి గొట్టారు. ఎవరో తను పిల్లల్లో ఒకటైన చారల పిల్లిని చంపేశారని.

ఈ వార్త జయంతుకు ఆనందాన్ని కలిగించింది. తను ఒక పిల్లిని హత్య చేశాడా? దీన్నే హత్య అని అంటే మనుషులు హత్య అని ఆలోచించకుండా ఎన్ని హత్యలు చేస్తున్నారో అనుకున్నాడు.

మరొక సంఘటన కూడా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

చాలా సంవత్సరాల కిందట అతను కాలేజీ విద్యార్థిగా హాస్టల్లో ఉండేవాడు. ఒకరోజు గదిలో ఒక చీమలదండం గొడవీడికి ఒకదాని వెనుక ఒకటి ఎక్కుతుండడం చూశాడు. ఒక దినపత్రిక పేపర్ తీసుకొని దాని చివర మంట పెట్టి చీమలదండంను పైనుంచి కిందికి రాలగొట్టాడు. అతను చూస్తుండగానే ఎన్నో చీమలు నేల మీద పడక ముందే చచ్చిపోయాయి. ఇవి కూడా హత్యలేనా?

వాచీ చూసుకున్నాడు. సమయం పదికి పది నిమిషాలు తక్కువ. ఒక నెల వరకు అతనికి ఆ దృశ్యం గుర్తొస్తుండేది. ఎప్పుడు చూసినా ఒక్క సెగలు పొగలుగా ఉండేది. అందువల్ల రోజుకి మూడుసార్లు స్నానం చేయడం మొదలుపెట్టాడు. ఈ జాపన కూడా క్రమక్రమంగా కనుమరుగైంది.

పుస్తకం తెరిచి ఒకటి రెండు వాక్యాలు చదివాడో లేదో అని దృష్టి మరొకసారి పిల్లి మీద పడింది. ఇది ఎందుకు తనవైపు తడేకంగా చూస్తోంది! ఈ రాత్రి గదిలో తాను ఒక్కడే పడుకోలేదు అన్నది జ్ఞాపకమైంది. చెప్పుకోదగ్గ విషయమేమిటంటే అవి రెండూ

మనుషులు కాకపోవడం. ఆ రెండూ నిశ్శబ్దంగా తమ మానాన తాము ఉంటే తను ఆ రాత్రి హాయిగా నిద్రపోగలడు. తనకు నిద్ర చాలా ముఖ్యం. అనేక కారణాల వల్ల అతను కొద్ది రోజుల నుండి సరిగ్గా నిద్రపోనేలేదు.

జయంతుకు ఆధునికులు నిద్ర కోసం వాడే నిద్ర బిళ్ళలు మింగడం ఎంత మాత్రం ఇష్టం లేదు. దీపాన్ని మంచం పక్కనే ఉన్న చిన్న టేబుల్ మీద పెట్టాడు. పద్మ విప్పి బట్టల స్పాండుకు తగిలించి ప్లాస్టులో నుంచి కొన్ని నీళ్ళ తాగి మంచం మీద పడుకున్నాడు. చేతిలో పుస్తకం ఇంకా అలాగే ఉంది. మంచం కాళ్ళ దగ్గర కూర్చొని ఉన్న కుక్కు లేచి నిలబడి జయంతు వైపు సూటిగా చూసింది.

ఒక కుక్కు హత్య గుర్తొచ్చి జయంతు గుండె లయ తప్పింది. నిజమే అది కూడా ఒకరకంగా హత్యే! అతనికి ఆ సంఘటన బాగా గుర్తుంది. తాను 1973లో కారు కొన్న రోజుల్లో జరిగింది. తను కారు కొంచెం రాష్ట్రానే నడిపించేవాడు. కలకత్తా వీధుల్లో ట్రాఫిక్ విపరీతంగా ఉండడం వల్ల, తను నగరం దాటి పోతే తప్ప స్పీడ్ బ్రేకర్ ముల్లు పూర్తిగా తిరిగి అవకాశం లేదని, కనీసం 70 మైళ్ళ వేగంతో కారు నడిపితే తప్ప తప్పిగా ఉండదని హైవే మీద వెళ్ళేవాడు.

ఒకనాడు కోలాగాటకు జాతీయ రహదారి మీద వెళ్తున్నప్పుడు కారుని ఒక కుక్కు మీదుగా పోనిచ్చాడు. తెల్లటి చర్మం మీద బ్రౌన్ మచ్చలు ఉన్న వీధి కుక్కు. జయంతుకి ఎం జరిగిందో తెలిసినా ఏమీ పట్టించుకోకుండా అదే వేగంతో వెళ్ళిపోయాడు. కానీవటికి అతని మనసు తను చేసింది తప్పు అంది. కానీ అతను పట్టించుకోలేదు. అది కేవలం ఒక వీధి కుక్కు మాత్రమే.. ఎంత బక్కు చిక్కిన కుక్కు. అంటే దాని పక్కటెముకలు లెక్కపెట్టవచ్చు. అలాంటి జీవి బతికి ఉండడం అవసరమా? దానివల్ల ఎవరికి లాభం?

జయంతుకు ఈ సంఘటన గుర్తున్నది కానీ అతని మనసులో తను నేరం చేసిన జాడే లేదు. ఆ సంఘటనలు జరిగినప్పుడు తనదే గెలుపు కానీ ఈ రాత్రి హఠాత్తుగా ఆ సంఘటనలు గుర్తుకు వచ్చి అతని మనశ్శాంతిని నాశనం చేశాయి.

జీవితంలో ఎన్నో జంతువులని చంపాడు. తను చంపిన ప్రాణులన్నీ ఇప్పుడు ఇక్కడికి వస్తాయా? తను చిన్నపిల్లవాడిగా ఉన్నప్పుడు పాల్ గేరో కాల్చి చంపిన ఆ నల్ల పక్షి పూటేమిటి? ఆ పక్షి పేరు కూడా అతనికి తెలియదు. తను తన మామయ్య ఇంటికి జిల్లామేకు వెళ్ళినప్పుడు బరువైన ఇటుకతో... అవునూ.. అదీ ఇక్కడే ఉందా? కిటికీ వైపు చూస్తే ఒక పాము కనిపించింది. అది ఎనిమిది అడుగుల పొడుగున్న నాగుపాము. దాని ముద్దువైన శరీరం కిటికీలోంచి కిందకి జారి గోడకు ఆనించి ఉన్న టేబుల్ని ఎక్కుతున్నది.

సాధారణంగా పాములు ఏప్రిల్ నెలలో కనిపించవు కానీ ఇది వచ్చింది. దాని శరీరంలో మూడింట రెండు భాగాలు బల్ల మీదికి ఎక్కితే అది తన పడగని విప్పింది. దీపం వెలుగులో

"లేదయ్యా ఇక్కడ ఏ కుక్కు లేదు."

"ఇప్పుడు లేదేమో ఒక నిమిషం కింద ఇక్కడే ఉండింది" అని తనకు పడక కుర్చీ తెమ్మని అడిగాడు. సిగరెట్ కాల్చి దాని కొనని నులిమి కిటికీ నుంచి బయటకు విసిరేశాడు. తరువాత చేతులు పైకెత్తి ఒక్క విరుచు కుంటూ ఉన్నప్పుడు గమనించాడు. పోయిన కుక్కు మళ్ళీ వెనక్కు వచ్చినట్లుంది. ఇదివరకటి లాగానే గదిలో ఓ మూల నిలబడ్డది. ఎంత చిరాకుగా ఉందో దాన్ని అక్కడే ఉండనిస్తే రాత్రంతా కూర్చుని తన కొత్త బాటా చెప్పల్సి కొరికి ముక్కులు చేసేస్తుండనుకున్నాడు.

జయంతుకి తెలుసు కుక్కలకి చెప్పలంటే ఎంత పిచ్చో. నేల మీద ఉన్న చెప్పలను తీసి టేబుల్ మీద పెట్టాడు.

ఇప్పుడు ఆ గదిలో అతనితోపాటు మరొక ప్రాణి ఉన్నది. కాసేపు ఉండనిచ్చి నిద్రపోయే ముందు దాన్ని బయటికి తరిమేయాలి అనుకున్నాడు. టేబుల్ మీద పెట్టిన ఇండియన్ ఎయిర్లెస్ బ్యాగులో నుంచి ఓ నవలబయటకు

దాని పడగా, క్రూరమైన కళ్ళూ మెరిశాయి. తన మామ ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు ఇలాంటి పామునే ఇటుక రాయిలో చిత్రగొట్టాడు. ఆ పాము ఆ ఇంట్లో ఎన్నాళ్ళ నుంచో ఉండేది. ఎవరికీ హాని తల పెట్టేది కాదు. జయంత్ గొంతు హఠ్థిగా ఎండిపోయింది. కనీసం బోకేదారును రమ్మని అరపలేకపోయాడు. చాయలు ఉన్న కేమరాళ్ళు అరవడం ఆపాయి.

ఒక విచిత్రమైన నిశ్శబ్దం అంతటా ఆవరించింది. అతని చేతి వాచీలో ముళ్ళు నెమ్మదిగా కదులుతున్నాయి గనుక వాటి చప్పుడు వినిపించడం లేదు. ఒక నిమిషం తాను కలగనడం లేదు కదా అనుకున్నాడు. ఈమధ్య కొన్నిసార్లు ఇలా జరిగింది. తన ఇంట్లో తన సొంత గదిలో పడుకున్నప్పుడు కూడా తను వేరే ఎక్కడో పడుకున్నట్లు... అపరిచితులు ఎవరో మాట్లాడుకుంటూ గది ముందునుంచి వెళుతున్నట్లు అనిపించింది. కానీ ఆ చిత్రమైన స్థితి కొద్ది క్షణాలే ఉండింది. బహుశా నిద్రపోవడానికి ముందు అలా ఊహించుకునే వాడేమో కానీ తను ఇవాళ చూస్తున్నది మాత్రం కల కాదు. తనని తాను గిమ్మకొని చూశాడు.

కల కాదు నిజమే... కళ్ళ ముందు కనపడుతున్నదంతా నిజమే. అంతా కచ్చితంగా ప్రత్యేకంగా తనకోసం జరుగుతున్నది. ఒక గంట అలాగే పడుకున్నాడు గదిలోకి కొన్ని దోమలు కూడా వచ్చాయి. అవి తన మంచం చుట్టూ గాలిలో గిరికిలు కొడుతున్నాయి కానీ ఇంకా కుట్టలేదు. తన జీవితంలో అతను ఎన్ని దోమల్ని చంపాడో ఎవరు చెప్పగలరు. ఒక గంట తర్వాత గదిలో ఉన్న ప్రాణుల్లో ఏదీ దూకుడు చూపించకపోవడంతో రిలాక్స్ అయ్యాడు. ఇక నిద్రపోవచ్చు అనుకున్నాడు. దీపం వత్తిని తగ్గించబోతున్న క్షణం ఏదో శబ్దం వినిపించింది. బంగ్లా గేటు నుంచి వరండా మెట్ల వరకు ఉన్న గులకరాళ్ళ దారిలో ఎవరో నడుస్తున్నారు. ఈసారి నడిచి వస్తున్నది నాలుగు కాళ్ళ ప్రాణి కాదు, రెండు కాళ్ళదీ. ఇప్పుడు జయంత్ కి విపరీతంగా చెమట పట్టింది. గుండె దడదడలాడుతున్నది.

కుక్క, పిల్లి ఇంకా అతన్నే సూటిగా చూస్తున్నవి. దోమలు గుయ్యిమనడం మానలేదు. నాగుపాము ఇంకా విప్పి ఉన్న పడగను ఒక కనిపించని పాములవారి

వినిపించని నాగుస్వర శబ్దానికి లయబద్ధంగా అటూ ఇటూ ఊచుతున్నది.

అడుగుల చప్పుడు వరండా దగ్గరికి వచ్చింది. ఒక చిన్న నల్లని పక్షి కిటికీలో నుంచి లోపలికి ఎగిరి వచ్చి టేబుల్ మీద కూర్చుంది. అతను పాట్ గనేతో కాల్చినప్పుడు ఆ పక్షి గోడ మీద నుంచి కిందకి జారి, పక్క వాళ్ళ తలుపు దగ్గర నేల మీద చచ్చి పడింది.

అడుగుల చప్పుడు ఆగిపోయింది. ఆ అడుగుల చప్పుడు ఎవరిదో తెలిసిపోయింది. అవి తన భాగస్వామి అధీర్ బాబు అడుగులే అయి ఉండాలి.

ఒకప్పుడు స్నేహితులే అయినా తర్వాత ఒకళ్ళతో ఒకళ్ళకు మాటలు లేవు. అధీర్ కి జయంత్ వ్యాపారం నడిపే తీరు నచ్చలేదు. అతను జయంత్ ను పోలీసులకు పట్టిస్తానని బెదిరించాడు. జయంత్ నిజాయితీగా వ్యాపారం నడపడం మూర్ఖత్వం అన్నాడు. అధీర్ ఈ అభిప్రాయాన్ని ఒప్పుకోలేదు. అధీర్ నైతికత ముందే తెలిసిపంటే అతనితో వ్యాపారంలో భాగస్వామ్యం చేసేవాడే కాదు జయంత్. అధీర్, జయంత్ కు బద్ధ శత్రువుగా మారడానికి ఎక్కువ కాలం పట్టలేదు.

శత్రుశేషం ఉండరాదని శత్రువు బతికి ఉండటం ఎప్పుడైనా ప్రమాదమని ఎం చేయాలో అదీ చేశాడు. శ్రీతం రాత్రి జయంత్, అధీర్ ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఇద్దరూ ముందు గదిలో ఎదుర్కుదురుగా కూర్చున్నారు. జయంత్ జేబులో రివాల్వర్ ఉంది. భాగస్వామిని చంపే ఉద్దేశంతోనే వచ్చాడు. అధీర్ తనకు కొద్ది అడుగుల దూరంలోనే ఉన్నాడు. ఇద్దరూ మరొకసారి వాదించుకున్నారు. అధీర్ గొంతు తారాస్థాయికి చేరుకుంది.

జయంత్ రివాల్వర్ బయటకు తీసి కాల్యాడు. ఒకప్పటి తన భాగస్వామి ముఖంలోకి చూస్తే ఇప్పుడు నవ్వొచ్చింది. అధీర్ తను ఆయుధంతో వస్తాడని అసలు ఊహించి ఉండడు. ఈ సంఘటన జరిగిన పదిహేను నిమిషాల్లోనే కారులో బయలుదేరాడు. రాత్రి బురుద్వాన్ రైల్వేస్టేషన్ వెయిటింగ్ రూమ్ లో ఉండి ఈ ఉదయమే తను పదిరోజుల కింద బుక్ చేసిన ఈ ఆడవిలో బంగ్లాకు వచ్చాడు.

ఎవరో తలుపు బాదుతూనే ఉన్నారు. జయంత్ కళ్ళ మనకలు కమ్ముతున్నాయి. అయినా కుక్క తన వైపు చూస్తున్నట్లు కనిపించింది. పిల్లి కళ్ళు తన కళ్ళకు సరిగ్గా అంగుళం దూరంలో ఉన్నవి. పాము టేబుల్ కాలు మీద నుంచీ సరాసరి తన దగ్గరికి రావడానికి దిగుతున్నది. పక్షి ఎగిరి మంచం మీద కూర్చుంది. ఛాతి మీద లెక్కలేనన్ని చీమలు... అతని బనీను కనిపించనంతగా కమ్ముకున్నవి.

చివరికి ఇద్దరు పోలీసు కానిస్టేబుళ్ళు తలుపు పగలగొట్టారు.

ఎవరో తలుపు కొట్టారు.

ఒకసారి... రెండుసార్లు... మూడుసార్లు... జయంత్ తలుపు వైపు చూశాడు. అతని మొత్తం శరీరం వణుకుతోంది. శ్వాస ఆడనట్లు అనిపించింది.

“తలుపు తెరువు జయంత్... నేను అధీర్ ని” అనే మాటలు వినిపించాయి.

తను అతన్ని వదిలేసి వచ్చినప్పుడు అతడు హఠ్థిగా కనిపించాడో లేదో తెలియదు. ఇప్పుడు సందేహమే లేదు. ఆ కుక్క, ఆ పిల్లి, ఆ పాము, ఆ పక్షి... ఒకప్పుడు చచ్చిన ప్రాణులన్నీ గదిలో మళ్ళీ ఇప్పుడు కనిపిస్తున్నాయి. అంటే తలుపు బయట నిలబడి ఉన్న అధీర్ కూడా చచ్చే ఉండాలి.

ఎవరో తలుపు బాదుతూనే ఉన్నారు.

జయంత్ కళ్ళు మనకలు కమ్ముతున్నాయి. అయినా కుక్క తన వైపు చూస్తున్నట్లు కనిపించింది. పిల్లి కళ్ళు తన కళ్ళకు సరిగ్గా అంగుళం దూరంలో ఉన్నవి. పాము టేబుల్ కాలు మీద నుంచీ సరాసరి తన దగ్గరికి రావడానికి దిగుతున్నది. పక్షి ఎగిరి మంచం మీద కూర్చుంది. ఛాతి మీద లెక్కలేనన్ని చీమలు... అతని బనీను కనిపించనంతగా కమ్ముకున్నవి.

చివరికి ఇద్దరు పోలీసు కానిస్టేబుళ్ళు తలుపు పగలగొట్టారు. అధీర్ బాబు పోలీసులను కలకత్తా నుంచి తీసుకువచ్చాడు. జయంత్ కాగితాల్లో టూరిజం శాఖ నుంచి వచ్చిన ఉత్తరం దొరకడంతో, అతను ఇక్కడ ఉన్నాడని వాళ్ళకి తెలిసింది.

మంచం మీద జయంత్ ఆచేతనంగా పడి ఉండడంతో ఇన్ స్పెక్టర్ సామంత్ “తలుపు తెరవకుండా వచ్చాడు. నీ భాగస్వామి గుండె బలహీనమైనదా?” అని అడిగాడు.

“అతని గుండె బలహీనత గురించి తెలియదు. కానీ, ఈ మధ్య అతని ప్రవర్తన వింతగా అనిపించింది. మంచివాడు ఎవడూ భాగస్వామ్యంలో ఉన్న సభ్యుల నిధులతో ఇలా ఆడుకోడు. మోసం చేయాలని చూడడు. అతడు ఆక్రమంగా డబ్బు సంపాదించడానికి వచ్చి పిచ్చోడైనాడా అనిపించింది నాకు. తన జేబులోని రివాల్వర్ తీస్తాడని ఊహించలేదు నేను. షాక్ నుంచి కోలుకోవడానికి పది నిమిషాలు పట్టింది. రివాల్వర్లో పేల్చి పారి పోయాడు. అప్పుడే నిర్ణయించుకున్నా ఈ పిచ్చోడిని పోలీసులకు పట్టించాలని. ఇవాళ నేను బతుకున్నాను అంటే అది కేవలం అద్భుతం వల్లే.”

సామంత్ ముఖం చిట్టించి “అంత దగ్గర నుంచి రివాల్వర్ తో కాల్చే ఎలా మిస్సుయింది?” అధీర్ బాబు చిరునవ్వు నవ్వి అన్నాడు.

“ఎవరైనా ఎలా చచ్చిపోగలరు... విడిరాత అలా లేకపోతే! బుల్లెట్ నాకు తగలేదు. సోపా మూలకు తగిలింది. ఎవరైనా చిమ్మ చీకటిలో లక్ష్మన్న ఎలా చూడగలరు? మా ప్రాంతంలో పవర్ కట్ ఉంది కదా.. అతను రివాల్వర్ బయటకు తీసిన క్షణమే కరెంటు పోయింది.”

యం. ఆర్ అరుణ కుమారి

8121523835

‘నీ’కు ఈ జన్మలో పెళ్లి అయ్యే యోగం లేనట్లుందిరా’ దిగులుగా అంది భార్యవి.

‘అదేంటక్కా.. అలా అనేసావు?’ సుదీప్ హార్ట్ అయ్యాడు.

‘లేకపోతే ఏంట్రా నీ గొంతెమ్మ కోరిక? ఏ పెళ్లికూతురన్నా నీ కోరిక ఒప్పుకుంటుందని అనుకుంటున్నావా? ఇప్పటికీ ఎన్ని సంబంధాలు తప్పిపోయాయి నీ కోరిక వల్ల?’ కాస్త విసుగ్గానే అంది భార్యవి.

‘అక్కా! ఒప్పుకునే అమ్మాయి తప్పుక దొరుకుతుంది’ దృఢంగా అంటున్న సుదీప్ వైపు జాలిగా చూసింది భార్యవి.

‘పిప్పీ నన్నానీ! ఇది ఉమ్మడి కుటుంబాల కాలంగాదురా! వ్యక్తి కుటుంబాల కాలం నడుస్తోంది. అందుకే మనుషుల మధ్య సంబంధాలు, మమతాను రాగాలు లేకుండా పోతున్నాయి’

‘ఒక కుటుంబంలోనే లేనప్పుడు సమాజంలో మానవ సంబంధాలు, విలువలు ఎలా ఉంటాయక్కా?’

‘కార్డ్ మార్స్ ఏనాడో చెప్పాడు కదరా మానవ సంబంధాలన్నీ ఆర్థిక బంధాలేనని!’

‘కానీ అక్కా! మన అమ్మనాన్న ఎప్పుడూ... డబ్బుకు కాకుండా మనుషులకే విలువ ఇవ్వాలి. ఒక మనిషి నైతిక విలువలతో ఉన్నప్పుడే మనిషిగా గుర్తింపు అని చెప్పేవారు కదా!’

‘నిజమేరా కానీ ఇప్పుడు ప్రతి దాన్ని డబ్బుతో, సమయంతో, స్వప్రయోజనంతో ముడిపెట్టి... మనిషి చూస్తున్నాడు’

‘అవునక్కా! మనిషికి మానవత్వం గుర్తు చేసే ప్రయత్నం ఎవరో ఒకరు చేయాలి కదా!’

‘ఒక్కరి ప్రయత్నం వల్ల సమాజం మారిపోతుందంటావా?’

‘రాత్రికి రాత్రి మారిపోతుందనుకోవడం మూర్ఖత్వమే కదక్కా! ఈ ప్రయత్నంలో నేను సఫలం అవుతానో లేదో కాలం నిర్ణయిస్తుంది’

ఇప్పటికే చాలా సంబంధాలు చూశారు. అన్నీ... పెళ్లి చూపులప్పుడు సుదీప్ కోరిక విని వెనక్కి వెళ్లిపోయాడు. కొందరు ఆశ్చర్యపోయారు. కొందరు భయపడ్డారు. కొందరు హేళన కూడా చేశారని విన్నారు. అయినా సుదీప్ తన పట్టు వీడడం లేదు. పెళ్లి చూపులప్పుడు చెప్పడము... మళ్లీ వాళ్ళు వద్దనుకోవడం ఎందుకని.. ముందుగానే సుదీప్ కోరిక చెప్పి దానికి ఒప్పుకుంటేనే.. పెళ్లి చూపులు ఏర్పాటు చేయించమని చెప్పారు పెళ్లిళ్ల పేరయ్యకు. ఆ మాట చెప్పాక ఒక్క సంబంధం గురించి చెప్పలేదాయన. ఫోన్ చేస్తే ‘మీకు తెలియదేమిందమ్మా? ఉన్న వాళ్ళనే వద్దనుకునే కాలం ఇది. ఇక.. లేనివాళ్లను కావాలనుకుంటుంటే మనకెందుకు ఆ లంపటాలు అన్న భయము ఉంటుంది కదా? అయినా నా ప్రయత్నం నేను చేస్తాను లెండి’ అని పరిస్థితి వివరిస్తూనే హామీ ఇచ్చాడాయన.

ఆ మాటలు విని భార్యవి నిరాశపడింది. తమ్ముడికి పెళ్లి కాదేమోనన్న బాధ దాచుకోలేక

అమ్మ కానుక

పోయింది. ఎన్ని చెప్పినా... ఎంత నచ్చచెబుతున్నా సుదీప్ తన నిర్ణయాన్ని వదలటం లేదు.

‘నీళ్లు లేవని మేఘాలను ఆకాశం వద్దం టుందా? నీలి నీలి ఆకాశంలో తెల్లని మబ్బులు ఎంత అందమో మనిషికి వ్యక్తిత్వమే మర్యాద కాదా?!?’

ఒకరి ఆశయం మంచిదైనప్పుడు వీలైతే ప్రోత్సహించాలి లేకపోతే ఊరుకోనుండాని. నువ్వు ఎందుకలా బాధపడి అతన్ని నిరుత్సాహ పరుస్తావు? అతడి ఆశయాన్ని ఆర్థం చేసుకునే అమ్మాయి దొరక్కపోదు. అంతవరకూ నువ్వు కాస్త ఓపికగా ఉండు. భర్త రవి మాటలకు బదులు పలకలేక ‘అంతకన్నా చేసేదేముందిలే?’ అనుకుంటూ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చింది భార్యవి.

ఒక యాక్సిడెంట్ లో సుదీప్ కి అమ్మనాన్న ఒకేసారి చనిపోయారు. ఆ దుఃఖం నుండి ముందుగా తేరుకున్నది భార్యవే! భర్త, పిల్లలే కాకుండా డిగ్రీ చదువుతున్న తమ్ముడి బాధ్యత కూడా తనదే కాబట్టి తల్లిదండ్రుల మరణ బాధను కడుపులో దాచుకొంది. తండ్రి ఉద్యోగం తమ్ముడికి వచ్చాక పెళ్లి ప్రయత్నాలు మొదలుపెట్టారు. తల్లిదండ్రుల వల్లనీరోజులకు, పెళ్లిరోజుకూ, వర్షంతికి వృధాశ్రమాల్లో, అనాధాశ్రమాల్లో అన్నదానాలు చేస్తారు. అలా ఓసారి ఒక ఓల్డేజ్ హోమ్ కు వెళ్లి వచ్చాక సుదీప్ చాలా డిస్టర్బ్ అయిపోయాడు. కొన్ని రోజులు ముఖావంగా ఉంటూ...తీవ్రంగా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. అది అక్కా బావలకు చెబితే ముందు వాళ్లే ఒప్పుకోలేదు. అయితే సుదీప్ మొంది పట్టుపట్టడంతో చివరకు ఒప్పుకోక తప్పలేదు. ఇక ఒప్పుకునే అమ్మాయి దొరకాలి. దొరకదేమోనన్న అనుమానం అక్కకు. సంకల్పం బలంగా ఉంటే అనుకున్నది జరుగుతుందన్న నమ్మకం తమ్ముడికి ఉంది.

‘మీరు సగ్గిరా నే విన్నారా? మీరు వివరంగా చెప్పారా అసలు?’ నమ్మలేనట్లు అడిగింది భార్యవి పెళ్లిళ్ల పేరయ్య తెచ్చిన అమ్మాయి ఫోటో, బయోడేటా చూస్తూ.

‘చెప్పానమ్మా. పెళ్లిచూపులకు మీరు మంచి రోజు చూసుకుని చెబితే...నేను వాళ్లకు చెప్తా

ను.’ పెళ్లిళ్ల పేరయ్య వెళ్లిపోయాక భర్తకు, తమ్ముడికి ఫోన్ చేసి చెప్పింది భార్యవి అనందంగా. తర్వాత తమ ఇంటి పురోహితుడికి ఫోన్ చేసి దగ్గరలో ఉన్న మంచి రోజులు శుభ సమయాలతో సహా చెప్పమని చెప్పింది. పెళ్లి చూపులుకే పెళ్లి అవుతున్నంత సంబరపడిపోయింది భార్యవి.

‘అమ్మా! మీరు ఈ ఆశ్రమానికి ఎలా వచ్చారు?’

‘కొత్త కథేముంటుంది బాబూ? ఇప్పుడు చాలామంది తల్లిదండ్రులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యే కదా?’

‘సమస్యకు కారణం ఏమిటంటారు?’

‘స్వార్థం కాక మరేముంటుంది?’

‘ఎవరి స్వార్థం? పిల్లలదే కదా!’

‘పూర్తిగా కాదు బాబూ! తల్లిదండ్రులది కూడా.’

‘తల్లిదండ్రులదా? వాళ్లకు స్వార్థం ఏముంటుందమ్మా? తమ శక్తి యుక్తులు, సంపాదన, జీవితం మొత్తం పిల్లల కోసమే దారపోస్తారు కదా? వాళ్ళ త్యాగానికి ప్రతిఫలంగా చివరి దశలో చూసుకోకుండా వదిలేయటం పిల్లల తప్పు కాదా?’

‘తల్లిదండ్రులు పిల్లల కోసం చేయటం అనేది బాధ్యత. దానికి ప్రతిఫలం ఆశించటమే స్వార్థం అంటాను నేను.’

‘సరే. మీ మాటే సరైనది అనుకుందాము. మరి పిల్లలకు వృద్ధులైన తల్లిదండ్రులను చూసుకోవలసిన బాధ్యత లేదంటారా?’

‘.....’
‘చెప్పండమ్మా. బాధ్యత లేదంటారా లేక తెలియదంటారా?’

‘ఉందని తెలుసుకోకపోవడమే కావచ్చు.’
‘తెలియకపోతే తెలియ చెప్పాలి కదా?’

‘చెప్పినా వినకపోతే ఏం చేయాలి? కడుపులో లేనిది కావలించుకుంటే వస్తుందా?’

‘అమ్మా! ఏ సమస్య పరిష్కారానికైనా సామభేద దండోపాయలుంటాయి. మీకు తెలియదేమో తల్లిదండ్రుల సంరక్షణ బాధ్యత తీసుకోకుండా ఇలా అనాధాశ్రమాలు, రోడ్లపాలు చేస్తున్న పిల్లలను... కొడుకులు, కోడళ్ళు, కూతుళ్లను కూడా శిక్షించే చట్టాలు వచ్చాయి. ఇప్పుడు మీలాంటి చాలామంది తల్లిదండ్రులు కోర్టుకు వెళ్లడానికి చాలా వెనుకాడడం లేదు.’

‘కడుపు చించుకుంటే కాళ్ళ మీద పడుతుంది. కుటుంబం గుట్టు విప్పితే పరువు రట్టవుతుంది చాలామంది ఫిర్యాదు చేయడానికి వెనుకంజలోనే ఉన్నారన్న మాట నిజమే కదా?’

‘అయితే తప్పుక మార్పు రావాలి తల్లిదండ్రుల్లోనూ, పిల్లల్లో కూడా. తమ బిడ్డలే కదా తమను చూసుకోక ఎలా ఉంటారన్న అలివిమా లిన నమ్మకంతో ముందు చూపు లేకుండా తమకున్నదంతా బిడ్డల కోసమే ఖర్చు పెట్టేసో, ఇచ్చేసో... ములిదళలో వారి దయదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడి ఎదురు చూడడం తప్పునీ.. ఇప్పటి పిల్లల ప్రవర్తన నిరూపిస్తోంది. ఆ ప్రవర్తనలో

మార్పు తెచ్చే చట్టాలు రావడం సంతోషం. ఆ చట్టాలను.. అవసరమైన తల్లిదండ్రులు ఉపయోగించుకోవటమూ ఆనందమే.

అయితే మనుషుల్లో మార్పు పరస్పర ప్రేమానురాగాలతోనే రావాలి కానీ చట్టాల వల్ల రాదని... శిక్షా భయంతో ఒక వేళ వచ్చినా అది మొక్కుబడిగానే ఉంటుందని నా భావన.'

'ఇంత బాగా పరిస్థితులను, మనుషులను అర్థం చేసుకున్నారు. మాట్లాడుతున్నారు. మీరేం చదువుకున్నారమ్మా'

'చదువు అంటే మీ దృష్టిలో డిగ్రీలతో కొలిచే కాగితాలు. నా దృష్టిలో జీవితం నేర్పే అనుభవ పాఠాలు.'

'బాగా చెప్పారమ్మా. మళ్లీ కలుద్దాం. నమస్తే!'

'నమస్తే అమ్మా! బాగున్నారా? నేను ఆరు నెలల క్రితం ఇక్కడ ఇంటర్వ్యూ చేశాను.. మా టీవీ ఛానల్ కోసం! మీరు కూడా మాట్లాడారు.'

'నమస్తే బాబూ! గుర్తొచ్చారు. బాగున్నారా?'

'బాగున్నారమ్మా. ఇదిగో ..ఈమె విదీష... నాకు కాబోయే భార్య. మరో పదిహేను రోజుల్లో మా పెళ్లి. మా పెళ్ళికి మీరు రావడమే కాదు మాకు కానుక కూడా ఇవ్వాలి.'

'కానుక? ఆశీస్సులు తప్ప నేనేమీ ఇవ్వగలను బాబూ?'

ఆమె రవ్వంత ఇబ్బందిగా, విచారంగా అంది.

'అవే.. మేము రోజూ పొందే అపకాశాన్ని ఇవ్వడం మ్యూ!' సుదీప్ చిరునవ్వుతో అన్నాడు.

'అంటే?' ఆమె అర్థం కానట్లు అడిగింది.

'అంటే' సుదీప్ వివరంగా చెప్పాడు. అతను చెప్పింది విని ఆమె మొదట నమ్మలేదు. తర్వాత ఆశ్చర్యపోయింది. భయపడింది. 'నాపల్ల మీకేం ఉపయోగ'మంటూ అభ్యంతరం చెప్పింది. విదీష వైపు అనుమానంగానూ చూసింది.

'అమ్మా! ఆ రోజు మీరో మాట అన్నారు గుర్తుందా? మనుషుల్లో మార్పు చట్టాల భయంతో కాక పరస్పర ప్రేమతో రావాలి అని. మనం చేసే ఈ పని వల్ల కొందరిలోనన్నా మార్పు రావచ్చేమో! మార్పుకు శ్రీకారమైన ఆలోచనా విత్తూ పడొచ్చు కదా!. చిన్నప్పుడు "అమ్మ నాది ..అమ్మ నాది" అని పోట్లాడుకునే పిల్లలు ..పెద్దయ్యాక 'అమ్మను చూడటం నా వల్ల కాదు..' అని వంతులు, వాటాలు వేసుకునే స్వార్థపు ఆలోచనా దృక్పథం మారుతుందేమో చూద్దాం. మలిసంధ్య... మరో బాల్యంలా సంతోషంగా గడవాలన్న ఆకాంక్ష తప్ప మాకు మరేమీ స్వార్థం లేదమ్మా. నిదానంగా, ప్రశాంతంగా ఆలోచించడమ్మా' అని అన్నాడు సుదీప్.

ఇద్దరూ ఎంతో సేపు సచ్చ చెప్పాక, ఆశ్రమ పెద్దలు కూడా వివరించాక ... 'తనకు సచ్చకపోతే ఎప్పుడైనా తిరిగి వచ్చేయడానికి ఒప్పుకోవాలని, తనమీద హక్కులు ఏమీ ఉండకూడదన్న' షరతుతో ఒప్పుకుందామె అయిష్టంగానే.

సుదీప్ విదీషల పెళ్లి నిరాడంబరంగా జరిగింది. రిజిస్టర్ పెళ్లి చేసుకున్నారు. పెళ్లితో పాటు "దత్తత" కూడా రిజిస్టర్ చేయబడింది. తమ తల్లిదండ్రుల వర్గంతో రోజు అన్నదానం చేస్తూ తాను ఇంటర్వ్యూ చేసిన ...పిల్లలు వదిలేసిన ఒక తల్లిని దత్తత తీసుకున్నారు సుదీప్ విదీషలు. పిల్లలు లేని దంపతులు పిల్లలను దత్తత తీసుకున్నట్లే తల్లిదండ్రులు లేనివారు.. అనాధలుగా బతుకుతున్న తల్లిదండ్రులను దత్తత తీసుకొంటే ఇటు తమకు వారి ప్రేమ, అటు వాళ్ళకు చివరి దశలో ప్రశాంతంగా.. కుటుంబం, పిల్లలతో గడిపిన ఆనందం దక్కుతుందన్న సుదీప్ సదాశయము మెచ్చి అతన్ని పెళ్ళాడింది విదీష. తనకు పాదాభివందనం చేస్తున్న కొత్త దంపతులను మనసారా ఆశీర్వదించిందా అమ్మ.

'నేను ఇప్పుట్లో ఇండియా రాలేను. ఫుల్ బిజీగా ఉన్నాను. మీరే చూసుకోండన్నయ్యా!' ఇక అంతకన్నా చెప్పాల్సిందేమీ లేదన్నట్టు ఫోన్ చేసి చెప్పాడు రాఘవ.

'అది కాదురా రాఘవా! నాన్న సంవత్సరీకానికయినా రాకపోతే ఎలారా? ఒకసారి ఆలోచించు!'

'లేదన్నయ్యా! అర్థం చేసుకో! కావాలంటే వీడియో కాల్లో అటెండ్ అవుతానులే!' అంటూ ఫోన్ కట్ చేశాడు రాఘవ.

మాధవరావు, సుమతి దంపతులకు ఇద్దరు కొడుకులు, పెద్ద కొడుకు రామారావు హైదరాబాదులో సాఫ్ట్వేర్ ఉద్యోగిగా స్థిరపడ్డాడు. చిన్న కొడుకు రాఘవ అమెరికాలో మాస్టర్స్ పూర్తి చేసుకుని, అక్కడే ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. ఇద్దరికీ పెళ్లిళ్ళు ఎవరికీ వారు జీవిస్తున్నారు. తల్లి సుమతి పెద్ద కొడుకు రామారావు వద్దనే ఉంటుంది.

ఆత్మబలం

మాధవరావు ప్రభుత్వ ఉపాధ్యాయుడిగా ఉద్యోగ విరమణ పొంది, అంతా సెటిల్ అయ్యాడు అనుకుంటున్న తరుణంలో అనారోగ్యంతో సంవత్సరం క్రితం కాలం చేశాడు.

యాభై సంవత్సరాల పాటు ఏమాత్రం అరమరికలు లేకుండా, అన్యోన్యంగా జీవించిన తమ బంధం భౌతికంగా వీడటంతో ఆనాటి నుంచి కుమిలి కుమిలి రోదిస్తూనే ఉంది సుమతి.

ఆత్మక్రియలు, కర్మకాండలు శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహిస్తే తన భర్త ఆత్మ శాంతిస్తుందని, ఆ విధంగానే శ్రాద్ధ కర్మలు నిర్వహించాలని కొడుకులను కోరింది సుమతి. పెద్ద కొడుకు రామారావు ఆచార వ్యవహారాలను అనుసరిస్తుంటాడు. కానీ చిన్న కొడుకు రాఘవ మాత్రం ఆస్తికలకు నాస్తికలకు మధ్యలో ఉండి, కొన్నింటిని అనుసరిస్తూ, కొన్నింటిని త్యజిస్తూ ఉండే స్వభావం. అదీగాక తన తండ్రి తనకేమీ చేయలేదనే కోపంతో ఉంటుంటాడు. అన్నను చూసుకున్నట్లుగా తనను చూసుకోలేదని బాధపడుతుంటాడు. మాధవరావు చనిపోయిన రోజు అన్న రామారావు బలవంతం మీద అమెరికా నుంచి వచ్చి చివరి చూపు చూసి, ఆత్మక్రియల్లో పాల్గొని, వెంటనే వెళ్లిపోయాడు.

ఆత్మక్రియల తర్వాత మాధవరావు కుటుంబ స్నేహితుడు నారాయణ శాస్త్రిగారితో మిగతా కర్మకాండల విషయమై చర్చించిన విషయాలు ఒక్కొక్కటిగా రామారావు మదిని

తొలుస్తున్నాయి.

ప్రతి నెలా మాసికం పెడుతూ, శాస్త్రోక్తంగా సంవత్సరీకం వరకు జరపాలని అమ్మ కోరడంతో పాటు, శాస్త్రిగారు కూడా శాస్త్రం ప్రకారం నిర్వహించాలని కుటుంబ సభ్యులకు సూచించాడు. దీనికి అసహనానికి గురైన రాఘవ, 'శాస్త్రిగారూ! మళ్లీ ఇండియా నేను రాలేను. నన్ను ఇబ్బంది పెట్టకండి' అనడంతో శాస్త్రిగారికి కోపం వచ్చి, 'చిన్నపిల్లోడిలా మాట్లాడకు రాఘవా! నాన్న ఎంత నిష్ఠాగరిష్టుడో అందరికీ తెలుసు. నాన్న ఆత్మ శాంతించాలంటే సంవత్సరం వరకు అన్ని తిథులూ పెట్టాల్సిందే. ఆ విధంగా చేయకపోతే మీ కుటుంబానికి అరిష్టం.' అని హెచ్చరించారు.

ఈవారం కథ

● మంత్రిప్రగడ శ్రీనివాసరావు

వచ్చే తిథులు, ఇవన్నీ కాకుండా సంవత్సరానికి ఒకసారే పెట్టుకోవచ్చు కదా! మాకంతా టైం వేస్ట్. వ్యయ ప్రయాసలతో కూడినది. కాస్త ఆలోచించండి మా వైపు కూడా!' రాఘవ తనకు అనుకూలమైన సమాధానాన్ని తెప్పించుకునేందుకు ప్రయత్నించాడు.

'పురాణాల ప్రకారం ఆంధ్ర్యక్రియలు, కర్మ కాండలు మరణానంతరం జీవితీ శాంతి చేకూర్చడమే కాక, కుటుంబ సభ్యుల శ్రేయస్సు, ధార్మిక సంప్రదాయాన్ని చాటుతాయి.

సంవత్సరం వరకు కూడా ఆత్మ కుటుంబ సభ్యుల మధ్యనే తిరుగుతూనే ఉంటుంది. విధిగా అన్ని తిథులలో శ్రాద్ధాలు పెట్టాల్సిందే. సంవత్సర దీక్ష తప్పదు.' అని శాస్త్రిగారు మరింత వక్కాణించడంతో, గుటకలు మింగిన రాఘవ..

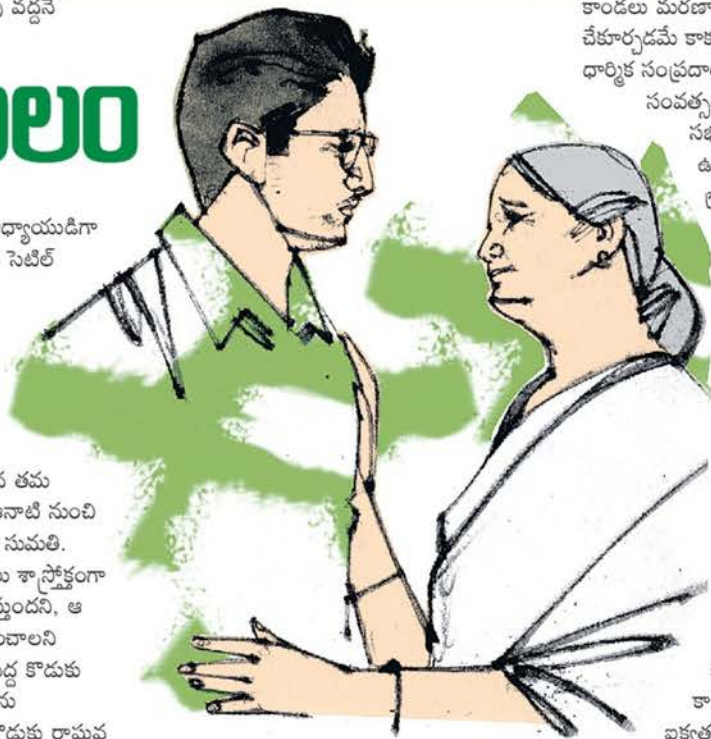
'సరేలేండి! ఏం చేస్తాం!? నేను లేకపోయినా ప్రతినెలా అన్నయ్య ఇక్కడ ఏర్పాటు చేస్తాడు. నేను సంవత్సరీకానికి వస్తాను. వీలైతే ప్రతి నెలా నేనక్కడ పెట్టుకుంటాలేండి.' అసహనంగా చెప్పాడు రాఘవ.

'లేదు రాఘవ! అన్నదమ్ములిద్దరూ ఒకే చోట కలిసి చేయాల్సిందే. ఇది శాస్త్రమే కాదు. కలిసి మెలిసి ఉండే కుటుంబ

వక్రత సూత్రం, మాసిక ధర్మాన్ని చాటుతుంది. నాన్నగారి ఆత్మశాంతికి ఆ మాత్రం సమయం కేటాయించలేవా..?' నిలదీస్తున్నట్లు ప్రశ్నించడంతో, చేసింది చేయొచ్చు ఈయనతో వాదనెందుకని మాట్లాడకుండా ఉండిపోయాడు రాఘవ.

కొత్తగా పెళ్లయిన తన తమ్ముడిని ఇబ్బంది పెట్టటం ఎందుకనుకుని..

'సరే రాఘవ! కనీసం నాన్నగారి సంవత్సరీకానికైనా తప్పనిసరిగా నువ్వు, వనజ వచ్చేయండి.' అన్నాడు. ముసిరిన జ్ఞాపకాల నుంచి బయటకు వచ్చాడు రామారావు. సంవత్సరీకానికైనా తమ్ముడొస్తే బాగుండు అనుకుంటూ, వచ్చే నెలలో వున్న నాన్న

'భయపెట్టి నన్ను ఇబ్బంది పెట్టాలని చూస్తున్నారా? ఇక్కడ ఉన్నవాళ్లు చేస్తే చేసుకోండి.. నాకవసరం లేదు.' అని రాఘవ కరాఖండిగా చెప్పాడు.

'కర్మాధికారంతో పెద్దవాడు కర్మ చేస్తున్నప్పటికీ, ఒకే చోట అన్నదమ్ములిద్దరూ ఈ క్రతువును చేయాల్సిందే. అంతేకాదు ఏటి సూతకం కూడా ఉంటుంది. సంవత్సరం పాటు మరే శుభకార్యాలూ చేపట్టకూడదు. పితరుల ఆత్మశాంతికి, కుటుంబ సభ్యుల ఆభివృద్ధికి తర్పణాలు విడవాల్సిందే రాఘవా!' హెచ్చరించాడు శాస్త్రిగారు.

'శాస్త్రిగారూ! ప్రతినెలా మాసికం, మధ్యలో

సంవత్సరం ఏర్పాట్ల ఆలోచనలో నిమగ్నమయ్యాడు.

‘ఏవండీ! మామగారి సంవత్సరం వచ్చేసరికి ఉంది కదా! ఇండియా వెళ్దామండి.’
‘నీకేమైనా పిచ్చా? ఇక్కడ బోలెడన్ని పనులున్నాయి. అదేదో వాళ్ళే చేసుకుంటారు. ఏదో ఒక సాకు చెప్పామల్లే.’ వినుగ్గా అన్నాడు రాఘవ.
‘అదేంటండీ అలా అంటారు? తండ్రికి శ్రాద్ధ కర్మలు పెట్టకపోతే, మనకు మంచిది కాదండీ. ప్లీజ్ కొన్ని పాటించాలి. అయినా తండ్రి ఋణం తీర్చుకోవడం, ఆయన ఆత్మశాంతికి ఈ మాత్రం చేయడానికి వెనుకాడటం ఏమాత్రం బాగోలేదు.’ వనజ గట్టిగానే అంది.

‘వనజా...నీకేం తెలియదు ఊరుకో! నాకేం చేశాడని మా నాయన? అందరిలాగే చదువుకున్నాను. సాంతంగా కష్టపడి ఉద్యోగం తెచ్చుకున్నాను. అన్నయ్యను చూసినట్లు నన్నేమైనా చూశాడా? ఆ రోజు ఏదో ఒకటి చెప్పి, అక్కడి కార్యక్రమం వీడియో కాల్ లో చూసి ఓ నమస్కారం పెట్టిద్దాం సరిపోతుంది. ఎటువంటి సంస్కారాలు చేయనవసరం లేదు. ఇక నన్ను విసిగించకు.’ అంటూ అగ్గిమీద గుగ్గిలమయ్యాడు రాఘవ.

‘జన్మనిచ్చి, పెంచి పెద్ద చేసిన తల్లిదండ్రులకు ఏంచేస్తే ఋణం తీరుతుంది? జీవించినంత కాలం సేవ చేయాలి. చనిపోయిన తర్వాత శ్రాద్ధకర్మలు పెట్టి వారి ఆత్మను శాంతింపచేయాలి.’ అంటూ రాఘవను కన్విన్స్ చేయబోయింది వనజ.

‘ఏమోలే! పనికిరాని టాపిక్. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో నాన్న తిథికి తిరిగి ఇండియాకు వెళ్ళిది లేనేలేదు. ఉన్నాడుగా అన్న... ఆయన చూసుకుంటాడల్లే. ఇక దాని గురించి వదిలేయ్! అవును! నాన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లకు వెళ్ళినప్పుడు హైదరాబాదులో ఒక విల్లా చూశాను కదా! దానికి అడ్వాన్స్ ఇవ్వాలి. ఈ వారం రోజుల్లో చెల్లిస్తాను.’

‘అదేమిటండీ! మీకు మొన్ననే ఉద్యోగం కూడా పోయింది కదా, మళ్ళీ ఇంకో ఉద్యోగం వచ్చేవరకు ఆగుదాం. పైగా మామగారు పోయి

సంవత్సరం కూడా కాలేదు. సంవత్సరం లోపు ఎటువంటి శుభకార్యాలు చేయకూడదు కదా! ఇప్పుడు డబ్బు కట్టడం అంత శ్రేయస్కరం కాదు, ఆలోచించండి.’ భర్తకు నచ్చచెప్పడానికి ప్రయత్నించింది వనజ.

‘ఛీ! చాదస్తం మాటలు మాట్లాడకు. ఇవన్నీ ట్రాష్. మానసిక బలహీనతతో ఆడుకునే శాస్త్రాలు. వీటిని నమ్మును. సిద్ధాంతాలు, సంప్రదాయాలు, నమ్మకాలు, మూఢత్వాలుతో ప్రాక్టికల్ లైఫ్ కు అడ్డం చెప్పకు. ఇప్పటివరకు నేను దాచుకున్న డబ్బుతో వచ్చేవారం అడ్వాన్స్ చెల్లిస్తాను.’ అంటూ ఒంటి కాలిపై లేచాడు రాఘవ. ఇక ఆ విషయం కొనసాగిస్తే భర్త సీరియస్ అవుతున్నాడని గ్రహించింది వనజ.

‘సరేండీ... రేపు ఆదివారం ఎక్కడికో వెళ్దామని చెప్పారు.’ టాపిక్ మార్చడానికి ప్రయత్నం చేసింది వనజ.

‘యస్. బాగా గుర్తు చేశావు. మనం రేపు పిక్నిక్ వెళ్దామనుకున్నాము. కాస్త మనసన్నా రిలాక్స్డ్ గా ఉంటుంది, వెళ్దాం.’ ఉద్యోగం, సంవత్సరం ఈ రంధి నుంచి కాస్తంత ఉపశమనం కావాలనుకున్నాడు రాఘవ.

ఆరోజు ఆదివారం సమీపంలోని వాటర్ ఫాల్ సైట్ సీయింగ్ కు వచ్చారు రాఘవ, వనజలు. వాటర్ ఫాల్స్ సమీపంలో ఓ నది ప్రవహిస్తోంది. అందులో పర్యాటకులు బోటింగ్ వికారం చేస్తున్నారు.

‘ఏవండీ..! మనం కూడా బోటింగ్ చేద్దామండి. గోముగా అడిగింది వనజ.

‘వామ్మో! నాకు నీళ్ళో భయం. ఆడపిల్లవైనా మీ నాన్న నీకు ఈత నేర్పాడు. మీ మామగారున్నారే- అదే- మా నాయన- మా ఊరి చెరువులో కొన్ని రోజులే సగం వరకే ఈత నేర్పారు. పూర్తిగా నేర్చుకోకముందే నుమోనియా రావడంతో, ఇక నేర్చలేకపోయాడు. దాంతో నాకు ఈత రాకుండా పోయింది. అందులో కూడా ఆయన వల్లే ఫెయిలయ్యాను.’ అని గతాన్ని గుర్తు చేసుకుంటూ...

‘వెళితే నువ్వు వెళ్ళు. నేను ఇక్కడే ఉంటాలే’

అన్నాడు.

‘అదేంటండీ చోద్యం కాకపోతే! పికారు ఎవరైనా ఒక్కరే చేస్తారా? జంటగా వెళితేనే సరదా ఉంటుంది. అయినా ప్రతి ఒక్కరికి బెల్టు పెడతారు. భద్రంగానే ఉంటుంది. మగవారయ్యండి అంత భయపడితే ఎలా? పదండి పోదాం.’ అనగానే తన ఇగో పనిచేసి, బోటింగ్ కు సిద్ధమయ్యాడు రాఘవ.

బోట్ లో నదిలో కొద్ది దూరం వెళ్ళేసరికి ఒకచోట ప్రవాహం ఉద్భవమై, బోటులో చివర కూర్చున్న రాఘవ బెల్టు ఊడి అడుపు తప్పి నీళ్ళలో పడిపోయాడు. పడి పడగానే నీటిలో మునుగుతూ హాహాకారాలు చేస్తున్నాడు. భర్త ప్రమాదాన్ని గమనించిన వనజ వెంటనే నీటిలో దూకింది. కానీ ఇద్దరికీ పోను పోను చాలా దూరం పెరగడంతో, ఆమె రాఘవను అందుకోలేకపోతుంది. రాఘవ నీటిలో మునుగుతూ తేలుతూ, నీళ్లు మింగుతూ ఉక్కిరిబిక్కిరి అవుతున్నాడు.

కాకతాళీయంగా పైకి ఒక్కసారి ఆకాశం వైపు చూపు పడిన రాఘవకు నాన్న ఆకారం కనిపించినట్లయింది. ఆనాడు తమ ఊరి చెరువులో నాన్న ఈత నేర్పిన దృశ్యం గుర్తుకొచ్చింది. టైరు మధ్యలో తనను కట్టి ఈత ప్రాక్టీస్ చేయించిన దృశ్యం కళ్ళు ముందు కదలాడింది. పైనుంచి నాన్న...

‘కమాన్ రాఘవా! కమాన్! అలాగే చేతులు, కాళ్ళు అడించి పైకి తేలు... మునుగకు... శరీరాన్ని తేలికగా చేసుకో... కాళ్ళు చేతులు వేగంగా అడించు కమాన్... కమాన్... అలాగే... ఇంకా ముందుకు... ఇంకా ముందుకు... అంటున్నట్లుగా, ఉత్సాహపరుస్తూ, తనకు మరోసారి ఈత నేర్పుతున్నట్లుగా అనిపించి తన శక్తినిత కూడ తీసుకొని ఈత కొడుతూనే ఉన్నాడు రాఘవ.

‘నీకు ఈత బాగా వచ్చు... బాగా ఈడుతున్నావు. వెరీ గుడ్... అలాగే వచ్చేయ్..! అలాగే...’ అంటూ వెన్ను తడుతున్నట్లుగా నాన్న ఆత్మదర్శనంతో రాఘవ మరింత బలాన్ని కూడతీసుకొని చేతులు కాళ్ళు వేగంగా కదిలిస్తూ, నీటిపై తెలియాడటం మొదలెట్టాడు. ఇంతలో ఎవరో ఒకరు బలంగా ఒక్క తోపు తోసినట్లు

అనిపించడంతో, ఒక్కసారిగా ఒడ్డు సమీపంలోని చిన్న చెట్టును అందుకోగలిగాడు. ఆ చెట్టు ఆసరాతో నెమ్మదిగా ఒడ్డుకు చేరుకున్నాడు రాఘవ. ఒడ్డుకు చేరిన రాఘవ అంత చల్లదనంలో కూడా చెమటలు కక్కుతూ, ప్రాణ భయంతో వణుకుతూ ఆయాసపడుతూ కూర్చున్నాడు. ఇంతలో వెనకనుంచి వచ్చి భర్తను పట్టుకున్న వనజకు దుఃఖం కట్టలు తెంచుకుంది.

లోపల నుంచి పీలగా వస్తున్నట్లుగా, జీర గొంతుతో, రోప్పుతూ...

'వనజా... వనజా...! నాన్న కనిపించాడు. ఆత్మదర్శనమైంది.' అంటూ తల పైకెత్తి చూపించాడు.

'నన్ను రక్షించింది... పునర్జన్మ నిచ్చింది నాన్నే వనజా...! ఆనాడు సగం నేర్చిన ఈత, ఈనాడు పైనుంచి పూర్తిగా నేర్పాడు. అంతేకాకుండా అదృశ్య శక్తిగా, నేను కొట్టుకుపోకుండా బలంగా ఒడ్డుకు నెట్టడంతో నేను బతికాను వనజా...!' అంటూ వల వల ఏడుస్తున్న భర్త వైపు లాలనగా చూసింది వనజ.

అంత బాధలోనూ ఆమె మోములో ఓ చిరుదరహాసం మెరిసింది. తల పైకెత్తి ఆకాశం వైపు చూస్తూ, 'మీ సంకల్పం గొప్పది మామగారు...! ఎవరితో ఏ పని చేయించాలో ఆ పని చేయించే ఆత్మబలం మీది. మీ కుమారుడిని కాపాడటానికి ఆత్మ శక్తిగా సగం మీరు పనిచేస్తే, వేగంగా డైవ్ చేసుకుంటూ నా భర్తను రక్షించుకునే మిగతా సగం బాధ్యతను నేను పూర్తి చేశాను. నేను చేసిన ఆ సగం మీ అదృశ్య శక్తిగా విశ్వసిస్తున్న నా భర్తకు, మీపై కలకాలం అదే గౌరవం, నమ్మకం ఉండే విధంగా, ఈ విషయాన్ని మనసులోనే దాచుకుంటాను

మామగారు.' అంటూ వనజ చేతులెత్తి నమస్కరించింది.

'అన్నయ్యా...! నాన్న తిడికి నేనూ వనజ ఇద్దరం వచ్చేస్తున్నాం! అన్ని ఏర్పాట్లు ఘనంగా చేయండి...! టెక్స్టు కూడా తీసుకున్నాం.' రామారావుకి ఫోన్ చేసి చెప్పాడు రాఘవ.

'వనజా...వనజా.' అంటూ గట్టిగా పిలిచాడు రాఘవ.

'ఏంటండీ...! ప్రతిదానికి హడావుడే... మీకు ఏదొచ్చినా తట్టుకోలేము. ఏంటో చెప్పండి.' అంటూ వంటింట్లో నుంచి వచ్చింది వనజ.

'ఏం లేదు వనజా! గత నెల నాకు లేఫ్ఫలో ఉద్యోగం పోయిందిగా... ఈ రోజు మెయిల్ వచ్చింది వేరే కంపెనీలో మరింత ప్యాకేజీతో పైస్టాయి ఉద్యోగం వచ్చింది.' అంటూ సంతోషంతో వనజను కౌగిలించుకుని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేశాడు రాఘవ.

'ఓహో! సూపర్... మంచి వార్త చెప్పారు.

మీకు ఇంకోటి చెప్పడం మరిచిపోయాను. హైదరాబాదులో విల్లాకు అడ్వాన్స్ చెల్లించవద్దని మా అన్నయ్య ఫోన్ చేసి చెప్పాడు. అదేదో డబుల్ రిజిస్ట్రేషన్ వివాదంలో ఉండటం.' వనజ చెప్పడంతో మరింత ఆనందంతో మరిసారి నాన్నను మనసులో తలచుకున్నాడు రాఘవ.

'యస్... వనజా...! సంవత్సరంలోపు శుభకార్యం మన చేత చేయించకుండా అడ్డుపడి, మనకు మేలు చేసింది మీ మామగారే. శాస్త్రాన్ని నమ్మకపోవడంతో చేయాల్సిన కర్మలు సరిగా చేయలేదేమో, అందుకే ఆ రోజున నాకు ఉద్యోగం పోయింది. నాన్న ఆత్మ దర్శనం కావడంతో, నాన్నపై విశ్వాసం పెరగడంతో, మళ్ళీ పాత దానికన్నా పెద్ద ఉద్యోగం వచ్చింది. నిజంగా ఇది నాన్న ఇచ్చిన వరప్రసాదమే కదా వనజ!' అంటూ ఆత్మ సంతృప్తితో ఆనందాన్ని వ్యక్తం చేశాడు రాఘవ.

మంచి పరివర్తనతో తన భర్తలో వచ్చిన మార్పుకు వనజ లోలోన సంతోషించి, మామగారికి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంది. మాధవరావు సంవత్సరకానికి రాఘవ, వనజలు ఇండియా బయలుదేరారు.

ఇల్లు చేరే చేరగానే అమ్మను పట్టుకొని, కుమిలి కుమిలి ఏడ్చాడు రాఘవ.

'నాన్నను తప్పగా అర్థం చేసుకున్నానమ్మా! నాకు నాన్న ఆత్మ దర్శనమైంది.' అంటూ జరిగిందంతా చెప్పాడు. నేను మళ్ళీ బతికి నీ ముందున్నాను అంటే, నాన్న ఇచ్చిన పునర్జన్మనమ్మా!' అంటున్న రాఘవను పొదివి పట్టుకుని ఓదార్చింది సుమతి.

'నీకు ఇంకో విషయం చెప్పనా రాఘవా! నాన్న విషయంలో ఇంకోటి కూడా పూర్తిగా అర్థం చేసుకోలేకపోయావు. నాన్న నీకు చెరువులో ఈత

నేర్చుతున్న కాలంలో, నాన్నకు న్యూమోనియా వచ్చింది. దాంతో పూర్తిగా ఈత నేర్పలేకపోయాడు.

కాలం గడుస్తున్నా కొద్దీ, వ్యాధి ముదిరి ఊపిరితిత్తులు బాగా దెబ్బతిన్నాయి. ఆ పరిస్థితుల్లోనే నీ అమెరికా ప్రయాణం రావడంతో చికిత్సకు వెచ్చించాల్సిన డబ్బును నీ అమెరికా ప్రయాణానికి, చదువుకు పెట్టాడు. సరైన సమయంలో చికిత్స లేకపోవడంతో, వ్యాధి ముదిరి ప్రాణాంతకమైంది. ఒక రకంగా తన ప్రాణాన్ని నీ చదువు, ఉన్నతికి వణంగా పెట్టాడు.

అంతే కాదు రాఘవా...! నువ్వు అనుకున్నట్లు అన్నయ్యను ఎక్కువగా ఏమీ చూడలేదు. ఇంకా.. అన్నయ్య నీకోసం త్యాగం చేశాడు తెలుసా..? మీ ఇద్దరికీ సమానంగా వచ్చిన వాటాలో, అన్నయ్యకు వచ్చిన ఎకరం పొలంలో సగం అమ్మి నీ చదువుల ఖర్చుకు పెట్టాడు. నీకు నాన్న, అన్నయ్యల పట్ల అపోహలు ఉండటంతో, ఇప్పటివరకు ఈ విషయాలు చెప్పలేకపోయాను. నీ అంతట నీవే పరివర్తన చెందావు కాబట్టి ఈ విషయాలు ఇప్పుడు చెప్పగలిగాను.' అమ్మ చెబుతున్న విషయాలు వింటున్న రాఘవ ఒక్కసారిగా నిలువెల్లా ద్రవించిపోయాడు. అంతలో అప్పుడే అటుగా వస్తున్న రామారావును పరుగు పరుగున వెళ్లి గాడంగా హత్తుకున్నాడు.

'నన్ను మన్నించు అన్నయ్యా...! నన్ను క్షమించు నాన్నా...! అంటూ హస్తాత్కాపంతో కుంగిపోతూ గుక్కపట్టి ఏడుస్తుంటే, అమ్మ, అన్నయ్యలు మరింత ప్రేమ పూర్వకంగా అక్కన చేర్చుకుని ఓదార్చారు.

'ఇదే రాఘవా...! మన ఆత్మ బలం' అని రామారావు తమ్ముడిని ఆప్యాయంగా నిమిరాడు.

మాధవరావు సంవత్సరకానికి కావలసిన ఏర్పాట్లను చర్చించటానికి అక్కడికి వచ్చిన నారాయణ శాస్త్రిని చూసిన రాఘవ కన్నీటిని ఆపుకోలేకుండానే

'శాస్త్రిగారూ...! నా మూర్ఖత్వానికి మన్నించండి.' అంటూ ఆయనకు సాష్టాంగ నమస్కారం చేశాడు. జరిగిందంతా తెలుసుకున్న నారాయణ శాస్త్రి 'మాధవా.. నీ ఆత్మ సంకల్పం గొప్పది.' అనుకుంటూ మనసులోనే అభినందించాడు.

'కర్మాణ్యే వాదికారస్యే, మా ఫలేషు కదాచనా... కర్మవ్యాన్ని చేయడమే నీ బాధ్యత, ఫలములపై ఎప్పుడూ హక్కు లేదు. ఇది నిష్కామ కర్మ సిద్ధాంతం రాఘవా!' అంటూ వేదాంత ధోరణిలో వివరించాడు నారాయణ శాస్త్రి. 'అంతేకాదు...! శాస్త్రం, శాస్త్రీయత, విశ్వాసం, సంప్రదాయం, ఆచార వ్యవహారాలు, విలువలు, కుటుంబ బంధాల మేళవించే జీవిత సారం...! అదే మన ఆత్మబలం..! నీ సతీ జీవన విధాన బోధ చేసిన నారాయణ శాస్త్రికి వినమ్రంగా నమస్కరించారు అందరూ.

కథాకళి

23.8.2026 ఫన్ డేలో ప్రచురించిన 'బంద' కథకి పాఠకులు సూచించిన టాప్ 5 పేర్లు.

మనది కానిది బరువే

ఆదిత్యజానకి, శ్రీనిధియా

నిజాయితీ నిద్ర లేచింది

రామనూపాది వీరభద్రరావు, చిత్తూరు

గుణ కుబేరుడు

ఎస్.జనార్దన స్వామి, హైదరాబాద్

మంచిని పెంచిన సంచి

రమేష్ రెడ్డి మిన్నరెడ్డి, పీలేరు

ఒక దీపం వెలిగింది

రఘువీర్, హైదరాబాద్

మోచర్ల అనంత పద్మనాభరావు
98486 07127

‘నేనింక చదవను టీచర్!’

రత్న వాట్సాప్ మెసేజ్ చూసి మాధురి విన్న పోయింది. ‘ఇప్పుడు చదువు మానేసి ఏం చేద్దా మని?’ అనహసంగా తిరిగి మెసేజ్ చేసింది.

‘నాకోసం నాన్న చాలా కష్టపడుతున్నాడు. నేనేదైనా ఉద్యోగంలో చేరి నాన్న కష్టం తగ్గిస్తాను.’

‘నువ్వు పాస్ అయి పదోతరగతి మాత్రమే.

నీకేం ఉద్యోగం వస్తుందనుకుంటున్నావు? నువ్వు

చదువు మానేస్తే మీ నాన్న కష్టం తీరుతుందా?

అటో తోలడం మానేస్తాడా? అసలు మీ నాన్న

గురించి నీకేం తెల్లు? నా బిడ్డకు చదువు చెప్పా

టీచర్! నీ కాలొక్కుతా అనేవాడు. నువ్వు బాగా

చదువుకుని, పెద్ద నౌకరీ తెచ్చుకోవాలని ఆశిస్తు

న్నాడు. అందుకే నువ్వు చదువుకోవాలి.’ రత్న

కు హితబోధ చేసింది.

ఎవరి ప్రయోగం లేకుండా కాలం తన పని తను చేసుకుంటూ పోతుంది. రత్న ఇంటర్, డిగ్రీ ఫస్ట్ క్లాసులో పాస్ అయింది. అవరోధాలను దాటు కుంటూ ఒక్కొక్క మెట్టు రత్న అధిగమిస్తూంటే, ఆమెను మొదటిసారి చూసిన సంగతి గుర్తుకొచ్చి మాధురి ఆలోచనలు గతంలోకి జారుకున్నాయి.

ఆటోలో నిద్రపోతున్న పిల్లను చూసి, ‘యూ దగిరి! ఎవరి ఆమ్మాయి?’ అడిగింది టీచర్ మాధురి.

‘నా బిడ్డమ్మా. ఊకే మాయమ్మను నతాయి స్తుంటే ఆమె పేనం ఇసిగిపోయి నాతో తోడ్కొపోమ్మంది. జర సివరగా అది కూసొంటాది. మరే మనుకోకు తల్లి.’

‘పర్లేదులే. ఏం పేరు?’ అడిగింది. జవాబి వ్వకుండా దిక్కులు చూస్తున్న ఆ పిల్లను మళ్ళీ అడిగింది.

‘అది సెవిటిది టీచరమ్మా.’ ఆటో స్టాప్ చేస్తూ అన్నాడు యాదగిరి.

‘చెవిటిదా? పుట్టుక నుంచా?’ ఆశ్చర్యపోతూ అంది.

‘లేదమ్మా. గప్పుడు లుంబినీ పార్కులో బాంబులు పేలినాయి నీకెరుకనే గదా. ఆ దినాన నా పెండ్లాము, ఈ పిల్ల ఆడనే ఉన్నారు. ఒళ్లంతా గాయాలతో, పేనాపాయ స్థితిలో ఇద్దరినీ పోలీసులు దవాకాసలో స్పిర్లిండ్లు. నా రాత బాలిక నా పెండ్లాం సనిపోయింది. నీకబైపోన బతుకులో నా కంటిదీపం నా బిడ్డ బతికితే సాల నుకున్నా. నెల దినాలపాటు దీన్ని దవాకానాలో వైద్లెం సేసాక బతికింది. గానీ, మెదలోనో, మెద డ్లోనో నాకెరుక లేదుగాని నరాలు దెబ్బపిసి, దాని రెండు సెవులు ఇసిపించకుండా పోయినయి. ఇది సెవిటిదై పోయింది. అయిదు వరకు సదు పుకుందని మల్లీ ఇస్కూలుకి పంపితే, తోటి పిల్లలు “సెవిటిది...సెవిటిది” ని గేలి సేస్తున్నారని ఇక పోనని మానేసింది. తర్వాత ఇంటికాడే

తెంపుకోలేని బంధం

కథ

పుత్రకాలట్టుకుని దేవుల్లాడుతాది. ఈమె మీద ఎన్నో ఆసలు పెట్టుకున్నా. బాగా సదివించాలి.

పేద్ద నౌకరీ సంపాదించాలని అనుకున్నా. ఇట్లా జరిగినాక ఏంసేయ్యాలో పాలుపోతల్లె. గోల్లుమన్నాడు. నీటు కింద దాచిన న్యూస్ పేపర్ ఆమెకు చూపిస్తూ తన కలను చెప్పాడు.

దానిలో వార్తను చూసి, ‘నువ్వనుకుంటోంది కష్టమైన పనే. అసాధ్యం మాత్రం కాదు. రత్నకు చదవడం రాయడం వచ్చు, తనని నేను తీర్చి దిద్దుతాను, దిగులు పడకు. రత్న పేరు పెట్టినందుకు నీ బిడ్డ రత్నలలా రాణిస్తుంది. నీ కలను నిజం చేస్తుంది’ అనుసయంగా అంది మాధురి.

ఇప్పుడు యాదగిరి కలను రత్న నిజం చేసింది.

‘టీచరమ్మా...! టీచరమ్మా...!’ అన్న పిల్ల పుతో వర్తమానంలో కొచ్చింది మాధురి. ఎదురుగా కన్నీళ్ళతో నిల్చున్న యాదగిరిని చూసి, ‘నీ కష్టం, కలలు ఫలించి రత్నకలక్టర్ అయ్యింది. మీ బస్టిలో అందరూ సంబరాలు చేసుకుంటున్నారు. ఈ సమయంలో ఆ కన్నీళ్ళేమిటి?’

‘ఏం సెప్పునమ్మా! ఆమె లోపమే సేపంగా మారిందమ్మా.’ ఓ కాగితాన్ని మాధురి చేతికిచ్చాడు. వినికిడి లోపమున్న రత్న అయ్యేయన్ హోదాకు అనర్హురాలని, ప్రత్యామ్నాయంగా వేరే ఉద్యోగానికి ఆమెను సెలెక్ట్ చేసినట్టు అధికార ఉత్తర్వును చదివి నివ్వెరపోయింది. న్యాయనిపుణులను సంప్రదించింది. సివిల్ సర్వీసిస్ నియమావళి, నిబంధనల ప్రకారం బధిరులకు అవకాశమివ్వాలన్న వారి సలహాతో రత్న చేత కమీషన్ కి విజ్ఞాపన పంపింది. ఆమె విజ్ఞాపనను అంగీకరించిన అధికారులు ఆమె లోప నివారణకున్న అవకాశాల కోసం వైద్య పరీక్షలకు ఆదేశించింది. రత్నకు వైద్యపరీక్షలు నిర్వహించారు. ఆపరేషన్ ద్వారా కొక్కియర్ ఇంప్లాంట్ అమర్చి, ఆమె వినికిడి లోపాన్ని సరిదిద్దవచ్చని

ద్యులు అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తపరిచారు. ఆ మాటకు కొండంత దిగులు, కొనగోటితో పోయినట్టు సంతోషించాడు యాదగిరి. ఆపరేషన్ కు వినిమిది లక్షలు ఖర్చు అవుతుందని విని దిగులుపడ్డాడు. అంత డబ్బును పోగుచేయడం తన శక్తికి మించిన పననుకున్నాడు. తరిగిపోయిన దిగులు కొండలా పెరిగి తనకో సవాలుని విసిరిందనుకున్నాడు. ఏదేమైనా ఎవరెన్నో ఎదురొచ్చినా ఢీ కొట్టడానికి నిశ్చయించుకున్నాడు. అంతేకాని రత్న శ్రమ మాత్రం కొండెక్కుకూడదని అనుకున్నాడు. అటో అమ్మేశాడు. ఇల్లు తన ఖా పెట్టాడు. దొరికనచోటల్లా అప్పు చేసాడు. డబ్బు పోగు చేయడానికి యాదగిరి పడిన కష్టం దేవుడికే తెల్లు. రత్న చెవి ఆపరేషన్ విజయవంతమయ్యింది. కొక్కియర్ ఇంప్లాంట్స్ తో ఆమెకు పాక్షికంగా వినికిడి శక్తి వచ్చింది. సంయమనంతో ఆమె చేసిన పోరాటం ఫలించింది. వినికిడి లోపాన్ని అధిగమించిన రత్నను యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ ఐఎఎస్ అధికారిగా ప్రకటించారు.

‘యాదగిరి నీ కష్టం గట్టెక్కింది. నీ బిడ్డ అయ్యేయన్ అయ్యింది. ‘కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం’ అని మీరిద్దరూ నిరూపించారు.’ మాధురి ఆనందాన్ని వ్యక్తపరిచింది.

‘ఇది కలా...! నిజమా...! తెల్లబలేదమ్మా. సంతోసం ఎక్కువై మతిలేనోడ్డుయ్యను. ఈ జజియం నిజంగా నాకే సెందుతుందా? మరి జనమనిస్సిన ఆ పిచ్చితల్లికి సెందదా?’ అవేదనగా అన్నాడు.

‘పిచ్చి తల్లా ? ఆమె ఎవరు?’ ఆశ్చర్యపోతూ అడిగింది.

‘అందరూ సంబరాలు సేసుకుంటున్న యేల రత్న కన్నతల్లిని యాది సేసుకోకపోతే అన్నేయం కదామ్మా. నీకో నిజం సెప్పునా, నా రత్నం నా కన్నబిడ్డ కాదమ్మా. ఆ రోజు... దిల్లుక్ సగర్ బస్తాండ్ కాద ఉన్నానమ్మా. టైం రాత్రి తొమ్మిది. ఓ బస్సు వచ్చి అగింది. ‘దిగు... జల్లీ... మేం ఎమ్మీటికి పోయి రిటర్న్ పోవాలా దిగమ్మా.’ కండక్టర్ అరుస్తున్నాడు

మిగతా 16 లో

తెంపుకోలేని బంధం

4వ పేజీ నుంచి

ఎవరి మీదో.

ఇంతలో 'అమ్మో...! ఆ..ఆ...! ఓలమ్మా...!' బాధతో అరుస్తూ గర్భంతో నున్న ఓ ఆడమనిషి బస్సు దిగడానికి రాక పోతోంది. సంకలో ఓ మూటట్టుకున్న ముసలమ్మ ఆమెకు సాయం సేస్తోంది. అక్కడ నీరినోలందరూ సోదైం సూస్తున్నారు. పురిటిసొప్పులు కామోసు గుండెలదిరేలా అరుస్తోంది. ఎవరో తోసినట్టు బస్సు లోంచి పడిపోయిందా ఆడమనిషి. ఆమె సీర రగతంతో తడిసిపోయింది. అలా ఓ ఆడమనిషి నడి రోడ్డుమీద సోయ లేకుండా పడుంటే నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు జనం సూస్తున్నారు. ఫోనుల్లో ఈడియోలు తీసేస్తున్నారు. నేనిక ఆగలేక ఆమెను ఎత్తి ఆటోలో పండు కోపెట్టినా. ఆ ముసలమ్మను కూడా తీసికొని దవాకానాకి తోల్చుపోయా. ఎమ్మర్జెన్సీలో అగుపడ్డ సర్పమ్మతో, 'అమ్మా జర ఈమెను కాస్త సూడండమ్మా! నిండు గర్భిణి, రగ తం పోతోంది. జల్లి సూడండమ్మా' అంటూ దేవుల్లాడా. సర్పమ్మ నాడి సూసి. 'చాలా బలహీనంగా, ప్రాణాపాయస్థితిలో ఉంది. డ్యూటీ డాక్టరమ్మ లేదంటూ ఓ సూది మంది చ్చింది. ఓ కాగితమిచ్చి, 'ఇది పూర్తిచేసి తెల్ల కార్డు, ఆధార్ కార్డు కాపీలు జత సేసి అక్కడివ్వు.' అంటూ కౌంటర్ ను సూపింది. నాకేం పాలు పోలా. ముసలమ్మ కోస రం సూనా. ఆమె అక్కడెక్కడా అగుపల్లా. బయటకు పోయి సూసాను. ఓ సెట్టుకింద మూటెట్టుకుని ఆమె నిదురోతోంది. ఆమెను తట్టి 'నీ బిడ్డను దవాకానాలో సేర్చుకో దానికి ఇవరాలు కావాలి. నీ రేషన్ కార్డు, ఆధార్ కార్డు ఇయ్యి.' అడిగాను.

"ఏమంటుందావ్...? అడుక్కునేటోదాన్ని నాకా పోరెవరో ఎట్లా తెలుస్తది."

'ఆమె నీ బిడ్డ కాదా? మరెవరు?' అన్నాను.

"అదో పిచ్చిది. మా పూర్వే ఉంటాది. దానికెప్పురూ నేరు. ఎప్పుడో అగాయితైం సెసిండు. కడుపొచ్చింది. నొప్పులతో అరుత్తా వుంటే ఆడ దవకాన నేక బస్సెక్కిపిం చి ఈడకొచ్చా. కారుడులనుమంటివి నాకేడవి. లేవ్. దేవున్ని లెక్కన అగుబడ్డావ్. పాపం పిచ్చిముంద పొడ్డుగాల్చుంచి యాస్తు పడ్తోంది. దాని పేసం కాపాడు బిడ్డా. నీ కాలొక్కుతా.' అన్నాది. ఆ మాటలకి బిత్తరపోయిన నేను ఎంటనీ లోపలికరికాను. అక్కడ స్త్రైచర్లెదు, అమ్మాయి నేదు. సర్పమ్మ కన్నడితే, "సర్పమ్మా.. ఆ అమ్మాయి?" నా గొంతు పెగల్లా.

'చచ్చి పోయింది. ఆమె బాడీ బయటైంది. ఇదిగో ఈ పసిగుడ్డు ఆమెకు పుట్టిం ది. ఫార్మాలిటీస్ పూర్తి చేసి ఆళ్ళను తీసుకుపోవాలి. ఆ గదికి పో. అక్కడ మా వాళ్ళుం టారు' అంది. గొంతులో దుక్కం. గుండెల్లో గుబులు. ఆ గది దిక్కెట్లాను. అల్లు అయి దేలడిగేరు బిడ్డను తల్లిని అప్పసెప్పడానికి. అంత సొమ్ము నాకాడ యాడుంది. ఇరవైయేళ్ళ ఈ ఆడమనిషి ఎవరికి పుట్టిందో, ఇక్కడో పసిగుడ్డుకి జన్మనిచ్చి తనమానాన తను తరి లిపోయింది. ఋణానుబంధమంటే ఇదేనా? ఏ సంబంధంలేని తనకు తెంపుకోలేని బంధమై చుట్టుకుంది. యాడేడనో దేవుల్లాడి. దోస్తల సాయంతో హిగుసేసిన ఐదే లిచ్చి పసిగుడ్డును తీసుకున్నా. చూడు బీచరమ్మ ఆడొ ముసల్లి సంబురాలి సూస్తా ఉండింది అది మాయమ్మ...! ఆరోజున ఈ పసిగుడ్డుని...అదేసమ్మ రత్నాన్ని ఇంటి కి తోడ్కొనొచ్చి నా పెండ్లాం సేతిలో పెట్టి జరిగిందంతా సెప్పా. ఆపుడీ ముసల్లి ఏమం దో తెల్సా, "ఒరి యాదిగా! నీకు పిల్లలు లేనంత మాత్రానా తల్లిని సంపి పుట్టిన ఇను మంది ముదనట్టపు పిల్లను తెస్సుకో కూడదరా. ఇదింకా ఎన్ని అసర్గాలు తెస్సిపెడుతుందో నీకు తెలీదు. నా మాటిని ఏడనుండి తెస్సినావో ఆడనే ఇడిసిరా. పో..." అంది. ఇంకా కళ్ళు కూడా ఇడవని అనాధ పసిగుడ్డు ముదనట్టప్పిల్ల ఎట్టపుతుందని నేను, నా పెండ్లాం మా యమ్మ మాటినలేదు. కానీ, ఆ బాంబు పిల్లళ్ళలో నా పెండ్లాం సనిపో యినపుడు ఇది ముదనట్టపుపిల్లే ననుకున్నానమ్మా. అనుమంటిది ఇయ్యాల రత్న కల కటేరయ్యిందని సంతోసిన్నలా, లేక ఆమెను కన్నతల్లి గాని, పెంచిన తల్లి గాని లేదని దిగాలు పదాలో తెల్పటలేదమ్మా. 'అని తన జీవితంలో జరిగిన కథ అంతా యాదగి రి చెప్పాడు. 'నీకెటువంటి సంబంధం లేని ఓ అనాధబిడ్డను పెంచి ఇంత గొప్పదాన్ని చేసావు. ఈ బంధాన్ని ఏమంటారో నాకైతే తెలీదు.' ఆశ్చర్యంగా అంది మాధురి. 'ఈ పిల్ల వల్లనే నా పెండ్లాం సనిపోయిందని మా యమ్మ సెప్పినపుడు సత్తెమనిపించి దీన్ని ఇడిసిపెట్టాలనుకున్నా. కానీ, మెడకు సుట్టుకున్న బంధం కాలా కట్టుపడి నన్నా పని సేయ్యనీలేదమ్మ. పేగులు కలవకపోయినా బందం కలిసిందమ్మా. అది తెంపుకో లేని బంధమేనమ్మా! పెంచుకున్న బిడ్డ రత్నమై. మా కంటిదీపమై, కలకటేరై బస్సీకే ఎలుగైంది. అనుమంటున్నాడు కల్లమట్ట నీరు రాకమానదమ్మ?' యాదగిరి గొంతు దుఃఖాతిశయంతో వణికింది. తెంపుకోలేని మానవతా బంధానికి తెరచాపలా నిలిచిన యాదగిరి ఔన్నత్యానికి చేతులు జోడించి నమస్కరించింది మాధురి.

SUNDAY
విశాలాంధ్ర

ఆదివారం
అనుబంధం

4 06 ఆదివారం,
సెప్టెంబరు 2026

చింతపల్లి సుదర్శన్
సెల్: 9299809212

చేసినవా?' అనడిగాడు సాజిద్.

'ఏం నావ్వా! చప్పటికూడు తినితిన నాలుక నచ్చిపోయింది'

'ఫిరకే చెయ్యకు. కొను కూరతోడి అన్నం తిందం ఇద్దరికీ తెచ్చిన ఇయ్యాల' అన్నాడు సాజిద్.

'చికెనా, మటనా? ఏదయితేంది? పానం గుంజుతున్నది' అన్నాడు అచ్చయ్య నోరు చప్పుచున్నాడు.

ఒక ఆడ మనిషి కాలు ఈడ్చుకుంటూ నడిచి వస్తున్నది చూసి, 'గిరాకీ వస్తున్నది' అన్నాడు సాజిద్.

'చెప్పొ ఇదీవి చేతుల పట్టుకొని రావచ్చు కద ఎవరన్న చూస్తూనేమో' అని నవ్వింది అచ్చయ్య. సాజిద్ ఆడమనిషి తెగిన చెప్పు కుట్టి దాగలి మీద స్టూటితోకొట్టి సరిచేసిఇద్దరి దబ్బలు తీసుకునే వరకు పాపులోఉన్న ఫోటో (ప్రేముల వైపు చూస్తూ కూర్చున్నాడు అచ్చయ్య. ఆమె వెళ్లి పోయాక ఆడిగాడు 'ఆ ఫోటోలో?' అని.

'ఏముంటుంది బిస్కెట్లా. అల్లుడులిల్లా అని ఉంటుంది అంటే అల్లాడువా ఉంటేనే కద మనం బతికేదే' అంటూ నవ్వాడు సాజిద్.

'అన్న ఉద్దల ఏమో అంటున్నది నాకేం ఆర్డ్రుతుకే' అన్నాడు అచ్చయ్య నుదురు కింద కవబొమ్మలను ముడిచేసి.

'నువ్వొ ఇట్లు అంటువు గాని ఈ హైద్రాబాదుల మా వాల్లకు తెలుగు మాట్లాడ వీరే రాదు. నేనంటే పాలమూరు కాంది వచ్చి ఈడ బతుకుతున్న. అందుకే తెలుగు మాట్లాడుత లేకపోతే నీకు నాకు దోస్తైన ఎట్లు యిరుకుండే' అన్నాడు సాజిద్ ఆరె

అనుబంధం

తోడి రిపేరకు వచ్చిన ఓ బాట మేకులు ఊడదీస్తూ.

సాజిద్, అచ్చయ్యల స్నేహం వయసు నెల కూడా దాటలేదు. అచ్చయ్య హైదరాబాదులో గోల్కాక దగ్గర కొడుకు దగ్గరికి వచ్చి కూడా నెల దాటలేదు. వచ్చిన కొత్తలో కొడుకు కోడలు ఉద్యోగాలు పోగానే ఒక్కటే ఇంట్లో కూర్చోలేకపోయాడు. ఊరు, ఇల్లు, ఇల్లాల జ్ఞాపకం వచ్చేది. ఇంటి తాళాలు కోడలు దగ్గర ఒకటి, కొడుకు దగ్గర ఒకటి ఉండేవి. తను ఎప్పుడైనా అలా బయట తిరిగి రావాలని ఉందని కొడుకుతో చెప్పుకున్నాడు. జాగ్రత్త నాయన మన వీధి దాటిపోవద్దు నీకు ఇవ్వుడ ఏమీ తెల్లదు అంటూ తండ్రికి ఓ తాళంవెలి చేయించి ఇచ్చాడు కొడుకు. మొదట్లో ఇంటికి తాళం వేసి వీధి దాటడానికి డైర్యం చేయని అచ్చయ్య క్రమంగా డైర్యం తెచ్చుకొని రోడ్డుమీదికి వచ్చి తిరిగి ఇంటికి వెళ్లే దారి గుర్తుపెట్టుకున్నాడు.

ఒకనాడు అలా రోడ్డుంట తిరుగుతున్నప్పుడు తన కోడలు తీవరగా పని చేసే స్కూలు కనిపించింది. స్కూలు ఎదురుగా నిలబడ్డ అచ్చయ్యకు తమ ఊరి నుంచి నాగర్ కర్నూలుకు నాలుగు మైళ్ల దూరం గైకిల్ మీద కొడుకుని స్కూల్కి తీసుకుపోయి తీసుకురావడం గుర్తొచ్చింది. వాడు తనలాగా చెట్టు కింద చెప్పులు కుట్టేవాడు కాకూడదు అని ఎంత కష్టపడ్డాడో.

పట్టణంలో పై చదువులు చదివించడానికి తనకున్న కొద్ది పొలాన్ని తెగ నవ్వుడు గుర్తొచ్చింది. కళ్ళల్లో నీళ్లు నిండినయి. కష్టపడితే కష్టపడకుండా కానీ వాడు బాగుపడ్డాడు తన కులవృత్తి తనతోనే ముగిసిపోతుంది. రాబోయే తరాల వారు బాగుపడతారు అని ఆనందపడుతూ తండ్రిగారు నేనగానా వేస్తూ వెయిని రోడ్డు మీదకు వచ్చిన అచ్చయ్య దేనికోసమో వెతకసాగాడు. అచ్చయ్య కళ్ల ఎదుట తనకు ఇష్టమైన చోటు, తను చిన్నప్పుడు తండ్రి వెంట వెళ్లి పని నేర్చుకున్న చోటు కళ్ల ముందు కలదాడింది. తండ్రి పోయాక ఆయన కూచునే చెట్టు కింద కూర్చుని మొట్టమొదటిసారి కొడుకు బడికి పోవడానికి కుట్టిన చెప్పులు ఒక గుర్తుకొచ్చింది.

వాడు కాలేజీకి వెళ్లే వరకు తను కుట్టిన చెప్పులే వేసుకునేవాడు అని ఆలోచిస్తున్న అచ్చయ్య కళ్లు మాత్రం దేనికోసమో వెతుకుతూనే ఉన్నాయి. రోడ్డు ఈ చివర నుంచి ఆ చివరి దాకా తన వెతుకుతున్నది కనిపించక నిరాశ పడ్డాడు. తన పిమ్మిగానా అది ఈ నీడలో ఎందుకు ఉంటుంది అని అనుకుంటున్న సమయంలో అచ్చయ్య కళ్లముందు మెరుపులా మెరిసింది. ఎర్రది ఎండలో దాచుకో తపిందిపోతున్న నాడికి మంచి నీళ్లు అందించే చలివేంద్రంలా కనిపించింది. ఎన్నో ఏళ్లుగా కనిపించకుండా పోయిన ఆప్తమిత్రుడు ఎదురుగా వచ్చి కొగిలించుకోవడానికి చేతులు దాదినట్లు అనిపించింది. రోడ్డుమీద భరింపని స్తంభం చాటున నిలబడి దాని వైపు తడకంగా చూస్తూ నిలబడిపోయాడు. తను తయారు చేసిన చెప్పులకి రంగు వేస్తున్న సాజిద్ ఎందుకో తలెత్తి చూస్తే స్తంభం దగ్గర కనిపించాడు అచ్చయ్య. 'దగ్గరికి రా' అన్నట్లు చేయి ఊపాడు. తన ముందుకు వచ్చి నిలబడ్డ అచ్చయ్యను పరిశీల్చా చూస్తూ. 'ఎవరు నవ్వు?' ఏం కావాలి? చెప్పు గట్టు తెగిందా తే కుట్టిస్తా' అనలే హైదరాబాదు అపైన కొత్త మనిషి మాట. భయము, సిగ్గు ముంచెత్తినది అచ్చయ్యని.

'చూచి నాగర్ కర్నూల్ కాద పల్లెటూరు నాగమాలంటుంది. ఈడ మా కొడుకు కోడలు ఉంటుంది. రా రమ్మని కొడుకు పోరు పెడితే వచ్చిన. నా పెండ్లం నచ్చి యాదాది దాటిపాయి. ఒక్కసారి ఊర్లమందుకు ఉంటువు అంటే వచ్చిన' అంటూ బళ్ళో పిల్లలాడు పాఠం ఒప్పు చెప్పినట్లు చెప్పాడు.

'మొత్తం కతంత చెప్పబడింది. మళ్లీ ఈడ ఎందుకు నిలబడ్డవో' అన్నాడు సాజిద్.

'నా చెప్పేం తెగలేదు. బాగనే న్నాది. నేను కూడ ఊర్ల చెప్పులు కుడుతుండే. నవ్వు కూడ నా లెక్కనే చెప్పులు కుడుతుంటే చూస్తున్న'

సాది వృత్తి చేసేవాడు అంటే అభిమానం అనిపించిందేమో రామన్న పిరిచి అచ్చయ్యను

(మిగతా 5వ పేజీలో)

6

'నేను మా ఊరు పోతున్న'

సాజిద్కు విషయం లర్థమైంది. జేబులో నుంచి కొంత డబ్బు తీసి అచ్చయ్య చేతిలో పెట్టాడు.

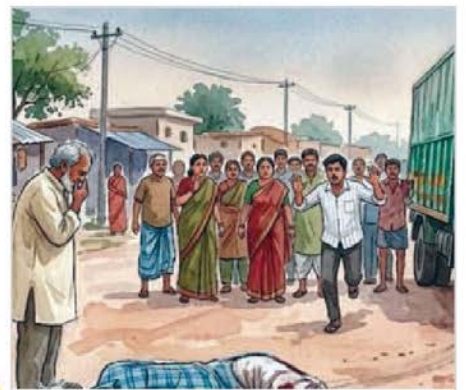
'ఊరికి పోయి ఏం చేసావో? ఒక్కసారి ఎట్లుంటావు?'

'ఇన్ని దినాల నుంచి లేనా? చెప్పులు కుట్టే పని మాత్రం వదిలేది లేదు. అది మా నాయన నాకు నేర్పింది. నా కొడుకు చదువుకున్నాడు. వాన్ని చేయమని అడగను, కానీ నేను చేయకుండా బతకలేను' అంటూ కన్నీళ్లు అరచేస్తే తుడుచుకుంటూ సాజిద్ని కొగిలించుకున్నాడు. అచ్చయ్య భుజంమీద నుంచి పైకి చూసిన సాజిద్కు అచ్చయ్య కోడలు కొడుకు పాపు వైపు వస్తూ కనిపించారు.

'భాయ్ నీ కొడుకు కూడా వస్తున్నాడు. నీకు నాకు తిట్లు తప్పవు. దోస్తీ చేసినప్పుడు అన్ని మొయ్యార్చిందే. ఏం మాట్లాడకుండా ఉండు. ఈడికి ఇగ రానని, చెప్పులు కుట్టే పని చేయను అని ఒట్టు పెట్టుకో లింతే! అన్నాడు సాజిద్.

కొడుకు కోడలు వస్తున్నారన్నమాట విని వినగానే ఒక ఉదుటున సాజిద్ను విడిపించుకుని నేను ఇంక సచ్చినా బతికినా నా ఊర్లనే, నా పని చేసుకుంటే అనుకుంటూ రోడ్డుకు లడ్డంగా పరిగెత్తాడు అచ్చయ్య. ఎక్కడినుంచి వచ్చిందో ఓ లాల్ వేగంగా వచ్చి అచ్చయ్యని గుడ్డ గాల్లోకి లేపి కింద పడెసింది.

ఉరుకులు పరుగులుగా వచ్చి జనం మూగారు. రోడ్డుమీద అచ్చయ్య నెత్తురు గోసెపట్టాలా వెడల్పుగా పరుచుకుంది.

అనుబంధం

(కథ-4వ పేజీ తరువాయి)

స్కూల్ మీద కూర్చున్నాడు సాజిద్. అలా మొదలైంది కులమతాలకు అతీతమైన వాళ్ల స్నేహం. అచ్చయ్యకు ప్రతిరోజు షాజిద్ వెళ్లడం సాయంత్రం దాకా ఉండి రావడం అలవాటుయింది. అప్పుడప్పుడు అచ్చయ్యకు కూడా చెప్పాల కుట్టడం, కొత్తవి తయారు చేయడంలో సాజిద్ కు సాయపడటం, తనకి ఇష్టమైన తను ఏళ్ల నుంచీచేస్తూ వచ్చిన వృత్తిని కొనసాగించడం సంతోషం కలిగించేది.

x x x

తన కింద పని చేసే వాళ్లపట్ల చిరాకు, కోపము ఎక్కువైన బాసులా మండిపడుతున్నాడు సూర్యుడు. ఎందరూ చురుక్కుంటున్నది. లోపలికి వచ్చేయమని వెనకవైపు ఉన్న పరదాచాటుకు అచ్చయ్యను పిలిచాడు సాజిద్. ఇద్దరూ కలిసి భోజనం చేశారు. చాలా రోజుల తర్వాత తనకి ఇష్టమైన భోజనం తినడంతో తృప్తిపడ్డాడు అచ్చయ్య. కొడుకు ఓ పెద్ద కులం అమ్మాయిని (ప్రేమించి పెళ్లి చేసుకున్నాడని ఆ సంగతి తమకు చాలా రోజుల తర్వాత గాని తెలియలేదని, ఆమె ఇంట్లో భాంసం వందనీయడని సాజిద్ కు చెప్పాడు అచ్చయ్య. భోజనం అయినాక బయటకు వచ్చిన సాజిదుడు కాసేపు పడుకోమని తను పాపు

చూసుకుంటానన్నాడు.

సాజిద్ గుర్తు కొడుకూ నిద్ర పోతుంటే, పగటి నిద్ర అలవాటు లేని అచ్చయ్య రోడ్డు వైపు చూస్తూ కూర్చున్నాడు. ఈ రోడ్డుమీద కుడివైపు గట్టిలో కొడలు పనిచేసే స్కూలు ఉంది. అమె ఇంటికి పచ్చేలోపు ఇంటికి వెళ్లిపోవాలని, పారపాటున కూడా అమె కంట పడకూడదని, తన భర్త తండ్రి చెప్పాలు కుట్టేవాడని ఆమెకు తెలియకూడదని అనుకునేవాడు.

అరోజు ఎండుకో స్కూలు తొందరగా వదిలివెళ్ళాడు. బిల్లులు రోడ్లండు వెళ్తున్నాడు. తన ఊరు, ఊరి బయట తను చెప్పాల కుట్టే చోటు, చివరి క్షణాల్లో తన భార్య రూపం గుర్తుకు వచ్చి నీళ్లు నిండిన కళ్లతో ఏదో అలోచిస్తున్న అచ్చయ్య ఉలిక్కిపడ్డాడు. తీవ్రమైన రాకముందే సాజిద్ నిద్రలేచి అక్కడనుంచి వెళ్లిపోవాలని అనుకుంటుంటే దాదాపు అతన్ని తాకుతూ నేల మీద పడింది ఒక చెప్పూ. దాని ఉంగరం ఊడిపోయింది. ఏం చేయాలో అర్థమైంది. చెప్పూ అందుకుని సూదిలోకి దారంపెట్టింది ఉంగరం కుట్టాడు. చెప్పూలో నుంచి పైకి లేచి గుచ్చుకునేలా ఉన్న మెలుకుల్ని దాగలి మీద ఉంచి సుత్తితో కొట్టి సరిచేశాడు. తను పనిచేస్తున్నంత సేపు ఫోన్ చూస్తున్న ఆమెను తరెత్తి చూశాడు. అచ్చయ్య గుండె దడదడమంది. కళ్ళకి లోకట్లు కమ్మాయి. చటుకున్న తలవంతుకొని చెప్పాలు ఆమె ముందు పెట్టాడు. ఆమె పర్యులో నుంచి పడినోడు తీసి అచ్చయ్య మీదకు విసిరేసి చెప్పూ తొడుక్కుని వెళ్లిపోయింది. సాజిద్ నిద్ర లేచాడు. 'ఎవరైనా వచ్చిందా' అని అడిగాడు. ఒక్కటే వచ్చిన అని పది నోటు గోనెపట్టాకింద పెట్టి అచ్చయ్య 'నేను పోతా' అంటూ లేచాడు అచ్చయ్య. 'అదేంటి స్కూల్ విడిచిపెట్టిన లేదు' అన్నాడు సాజిద్.

'ఇయాల బదిలించుకో ముందే మూసినట్లుండని ఒక ఆమెకు చెప్పకట్టిన, ఆమె మా కోడలు' అన్నాడు అచ్చయ్య దిగులు పడుతూ. 'అవును! నిన్నుమనిషి ఏమనలే' 'ఏమో చూడనట్లే అనిపించింది. ఫోన్ చూస్తుండే ఇంటికి పోతే గాని ఎదురే కాదు' 'చూడకుండావచ్చు. అందుకే ఏమనలే' అని సమాధానపరిచాడు సాజిద్. కాళ్ళు చేతులు

వణుకుతుంటే గుండె లబ్బేదే చప్పుడు చేస్తుంటే ఇంటి తలుపు ముందు తటపటాయిస్తూ నిలబడ్డాడు అచ్చయ్య. తన దగ్గర ఉన్న తాళంపెంతో కొడలు ఇంట్లోకి వెళ్లివెళ్ళుంది. లోపలి నుంచి కొడుకు మాలులు వినబడ్డాయి. 'చూస్తే చూశావుకానీ ఆ ప్రసక్తితో ఆయన బాధపడతాడు అయినా నీకు ఈసంగతి తెలిసిందే కదా' 'తెలుసు మహానుభావా! తెలుసు మీ నాన్న ఏం చేసేవాడో నాకు తెలుసు. కానీ అది మీ ఊర్లో. ఇక్కడ చెప్పాల దుకాణంలో చూసి నా తల ఎక్కువ పెట్టుకోవాలో అర్థం కాలేదు. స్కూల్లో ఈ విషయం తెలిస్తే నా పరిస్థితి ఏమిటి?' అని అరిచింది కొడలు.

'అర్థం చేసుకో! ఆయన ఎన్నో ఏళ్ళు చేసిన పని కదా అందుకే ఆ పాపు వాడితో ఫ్రెండ్షిప్ కుదిరిందేమో!'

'అదేం కదరదు. మన పరువు పోతుంది. మనిద్దరం కలిసి ఉండాలంటే మీ నాన్న ఇక్కడ ఉండడానికి వీలేదు.' ఈసారి ఆమె అరుపు వీధిలోకి కూడా వినిపించింది.

'అంటే నీతోనం మానాన్నని వదులుకోవాలా?'

'నేను వదులుకోలేదా? మా కులం, సంప్రదాయం, తల్లి తండ్రి బంధువులూ, అందర్నీ వదులుకోలేదా? ఒక్కళ్లన్నా వచ్చి తొంగిచూస్తారా?'

'అది వాళ్ల ఇష్టం. వస్తే రావద్దని నేను అనలేదే. నాన్నకు మనం తప్ప ఎవరన్నాడు చెప్పా. కోపం తగ్గించుకోని తాంతంగానే అలోచించు'.

'నో! నావల్ల కాదు మీ నాన్న ఆ షాకికి వెళ్లడండా అవగలవా? నలుగురు సవ్యకుండా ఆగలవా? నేను తాంతంగానే చెప్పన్నా ఆయనని పంపించేయే'

ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టలేకపోయాడు అచ్చయ్య. గాలి వాటానికి కొట్టుకుపోతున్న గాలిపటలా వచ్చి సాజిద్ ముందు నిలబడ్డాడు. 'నేను మా ఊరు పోతున్నా!'

SUNDAY
విశాలాంధ్ర

ఆదివారం
అనుబంధం

06 ఆదివారం,
సెప్టెంబరు 2026

5

సాజిద్ కు విషయం అర్థమైంది. తేబులో నుంచి కొంత దబ్బు తీసి అచ్చయ్య చేతిలో పెట్టాడు.

'ఊరికి పోయి ఏం చేస్తా? ఒక్కసారి వే

అట్టుంటువు?'

'ఇన్ని దినాల నంది లేనా? చెప్పాలు కుట్టే పని మాత్రం వదిలేడి లేదు. అది మా నాయన నాకు నేర్పించింది. నా కొడుకు చదువుకున్నాడు. వాన్ని చేయమని ఆదగను, కానీ నేను చేయకుండా బతకలేను' అంటూ కన్నీళ్లు అరచేత్తో తుడుచుకుంటూ సాజిద్ ని తొగించుకున్నాడు. అచ్చయ్య భుజంమీది నుంచి పైకి చూసిన సాజిద్ కు అచ్చయ్య కొడలు కొడుకు పాపు వైపు వస్తూ కనిపించారు.

'భాయీ నీ కొడుకు కూడా వస్తున్నాడు. నీకు నాకు తిట్లు తప్పవు. దోస్తీ చేసినప్పుడు అన్ని మొయ్యల్లిందే. ఏం మాట్లాడకుండా ఉండు. ఊడికి ఇగ రానని, చెప్పాలు కుట్టే పని చేయను అని ఒక్క పెట్టుకో అంతే! అన్నాడు సాజిద్. కొడుకు కొడలు వస్తున్నారన్నమాట విని విసగానే ఒక ఉరుటున సాజిద్ ను విడిపించుకుని నేను ఇంక సచ్చినా బతికినా నా ఊర్లోనే నా పని చేసుకుంటుంటే అనుకుంటూ రోడ్డుకు అడ్డంగా పరిగెత్తాడు అచ్చయ్య. ఎక్కడినుంచి వచ్చిందో ఓ లాలో వేగంగా వచ్చి అచ్చయ్యని గుద్ది గాల్లోకి లేపి కింద పడేసింది.

ఉరుకులు పరుగులుగా వచ్చి జనం మూగారు. రోడ్డుమీద అచ్చయ్య నెత్తురు గోనెపట్టలా వెడల్పుగా పరుచుకుంది.

దుఃఖపు వర్షం

అతడి హృదయం మేఘాపుత్రం అయింది లోలోపల దుఃఖపు వర్షం కురుస్తుంది కళ్లలో కన్నీళ్లు సుదులు సుదులుగా తిరుగుతున్నాయి

అర్ధరాత్రి కురిసిన వర్షానికి కునుకుపట్టని అతడు తెల్లవారజామునే చేసుగట్టుకు చేరాడు

చేతికొచ్చిన పంట

దోసిట్లోకి తీసుకున్న నీరులా జారిపోయింది

అకాల వర్షాలు అతడి గుండెల్లో పిడుగులయ్యాయి

నిండా మునిగిన వరిచేసే గట్టుపై చేతికత్త పట్టుకుని దుఃఖాన్ని గడ్డిమోపులా మోస్తూ భారంగా నడుస్తున్నాడు

మునిగిన పంటను చూస్తూ మెదకు గుడిబండ వేసిన అవులా... ఆడుగులు వేస్తున్నాడు

ఆరుగాలం

పడిన కష్టాన్ని పట్టిన పెంపుబడిని కొండలా పెరిగిన అప్పుల్ని... చేయవలసిన కూతురు పెళ్లిని తలుచుకుంటూ కన్నీటి నానై నడుస్తూ... అడుగులు తడబడి గట్టుపై కూలబడ్డాడు

నల్లని మేఘాల్లాంటి రేపటి గురిచిన ఆలోచనలు అతడి గుండెల్లో మెలిపెడుతున్నాయి

లోపల కురుస్తున్న దుఃఖపు వర్షంలో చిగురుటాకులా వణుకుతున్నాడు

నిండా నీటమునిగిన వరి చేసలా... అతడూ దుఃఖంలో మునిగిపోయాడు

పానుగుమ్మల అశోక్ కుమార్,
9959379709

కథ

గెంటీలు?

- రామ్ పెరుమాండ్ల, 9542265831

నిశ్శబ్దంగా క్షణం కుప్పకూలింది. కోడికూతనే లేపే పొద్దు అస్తమించినట్లు చీకట్లనే ముసల్ని నిద్దురలోనే కన్ను మూసింది. అందరున్నా ఒంటరి జీవితాన్ని గడుపుతూ గాలిలో దీపమైంది. తెల్లారేసరికి లచ్చప్ప అస్తమించిందని తెలిసేసరికి అందరూ చివరి చూపు

అందరికీ ఆపురాలు కనుక ఈ సంగతి ఇంకా తెల్వని వారికి సమాచారం చేరుటకు సదువుకున్న పోరగాళ్ళు సెల్లులు సేతవట్టి సుట్టరికానికి కబురు పెద్దున్నారు.

లేకుండ పాత మట్టింట్ల చీకటిని భరిస్తూ గాలి దీపమైంది. కానీ ఒకప్పుడు గీ పాతింటికాడ అందరూ కలిసి ఉన్నప్పుడు ఉన్నదంతటనే తృప్తిగా మనుకుంటుంటే పెంపుడు జంతువులతో, పాడి పశువులతో ఉండేటోళ్ళు.

“గంజిమవ్వ, రోకలి తొక్కు రొట్టెలు తింటూ బైట వాకిల్ల మంచం ఏసుకొని బతుకు పాతాలు సెప్పుకుంటూ, కష్టాలను పంచుకుంటూ వేపసెట్టు గాలికి గడిపేటోళ్ళు. కానీ లేవలేని దినాల్లో పట్టింంకోక బెంగతోనే పోయివుట్టండి” అంటూ అవ్వ పినుకకాడ ఎక్కెక్కి ఏడుస్తూ కొంగుతో కండ్లల్ల నీళ్ళను తుడుచుకుంటు దుఃఖాన్ని దిగమింగే మాటలు కదులుతున్నాయి.

పాలోల్లు, అవ్వపై అభిమానం ఉన్నోళ్ళు అందరూ బాధలో మునిగారు. ఇంకా ఎవరికైనా సంగతి ఎరుకకాలేదోనని సత్తిగాడు లచ్చప్ప పెద్దకొడుకును ఆకా తీయవట్టే. “ఇంకా అందని సంగతి బతివ అమ్మా..” అంటూ ఏడ్వవట్టే.

అవ్వకు నలుగురు సంతానం. తొలుచూరు సంతానం ఆడబిడ్డ పురిట్టనే ప్రాణమిడిసింది. తర్వాత తొలిచూరు యాదగిరి, తర్వాత బిడ్డ అలివేలు, ఆఖరికి చిన్నోడు మల్లేశం. తొలిచూరు తర్వాత పుట్టిన పెద్దోడు అంటే పాణం. అందుకే అవ్వ స్వర్ణను తాకుతూ ఏడుస్తున్నది. తల్లికోసం పరితపించే లేగదూడలా అలివేలు అమ్మ కోసం వెతకవట్టే. కనపడ్డ వెంబడి శోకరాగంతో అవ్వ మీద పడ్డది ... ఇది చూసిన ఊరి ఆడబిడ్డలంతా బోరున ఏడ్వవట్టే. ఎందుకంటే తల్లిబిడ్డలు ఏగిన బాధలన్ని యాదికొస్తున్నాయి ఆ క్షణం. మనవళ్ళు మనవరాళ్ళు నాయనమ్మ ఇక లేదని

నమ్మలేకపోతున్నారు. లచ్చప్ప కూలికొయి రేగుపళ్ళు, కలింకాయలు కొంగుల ఎరుకొచ్చేది. అలాగే ఆకుల సంచల పైపల కోసం కొట్లాడుతుంటే సెరిసమానం జేసి ఇచ్చేది. కానీ ఇగ అవ్వలేకపోతే ఎట్లని పసిప్రాయం అందరి శోకరాగంలో కలిసిపోయారు. ఎదురుంగ నిలుకొయ్యకు ఏలాడుతున్న వెనిమిటి డప్పు దరువునై ఏడుస్తనటుంది.... కానీ చిన్నోడేమో ఇంకా ఆ మాయదారి మత్తులోనే ఒడ్డుకు రాపాయే. కానీ అమ్మ లేదని సెప్పినాక కండ్లల్ల నిప్పురాయి పడ్డంత పన్నెంది. ఇంత పరిస్థితుల్లో ఊరంతా పదావు పడ్డట్టు నిశబ్దంగా కాలం నెమ్మదిగా కదులుతున్నది.

ఇంతలోనే ఇదంతా జరిగే పనే పదా. అయ్యే కార్యం కానియ్యాలి అంటూ పెద్ద మనుషుల ఓదార్పుతో కూడిన జరంత ధైర్యం నింపే ప్రయత్నం. అవ్వ పార్శ్వదేహం పడ్డ కాలంతో పాటే అగరోత్పలు కూడా బూడిదవుతున్నాయి. ఎదురుంగ వెనిమిటి డప్పు శిలుకొయ్యకు ఏలాడుతూ దీనంగా చూస్తున్నది... మిగతా కార్యంకై పెద్దమనుషుల ధైర్యపు మాటలు... కదులుతున్నాయి

...

అందరికీ సమాచారం ఇస్తున్నట్టు వాట్సాప్లో సత్తిగాని స్టేటస్ లచ్చప్ప చూస్తూ ఒక్క క్షణంలో గుండెపలిగినంత పనాయే సూరికి. వెంబడి సత్తికి కాలే కొట్టాడు ... “హాల్లో లచ్చప్పకు ఏమైందిరా మొన్ననే ఫోన్

మాట్లాడితి ...హాల్లో ...హాల్లో ఏమాయెరా” అంటూ కంగారు మాటలు. అక్కడ సిగ్గులే కంటే శోక రాగాలు డప్పు సప్పుల నడుమ ఏమి చిన్నోలేదు. అక్కడున్న ఆంతర్యం అర్థం చేసుకొని బయలు దేరింది. తనకు కొంతసేపు సూపు అగినంత పనయింది. ఈ బాధను మోస్తూ వెలితిగా కదిలాడు తన చుట్టూ పరిశమించే పలకరింపులున్న వాడిపోయాడు ఎందుకంటే అవ్వతో ఉన్న అనుబంధం అలాంటిది. తను తల్లిలేని బిడ్డ

సూడ్డానికి అవ్వ ఇంటికి బయలుదేరుతున్నారు. వస్తూ వస్తూ బాటలోనే అవ్వ జ్ఞాపకాలు కూడలిలో కలిసినట్టుగా ఏకమైతున్నాయి. ఆడబిడ్డలు కొంగు సేతవట్టుకొని దుఃఖ క్షణాల్లో కదలలేక ఒకరినొకరు ఓదార్చుకుంటున్నారు. అయినా ఆడబిడ్డకు కన్నీటికి విడదీయని బంధం ఉన్నట్టుంది. కష్టాలను కడుపులో దాచుకుని మోయలేని బాధలను భరిస్తారు. అందుకే కన్నీటితో ఓదార్చుకుంటారు. అవ్వలేదనే విషయం తెల్సిన ఊరోళ్ళందరు అక్కడకు రావట్టే.

నిజానికి సావు ఎవరిని ఎప్పుడు పిలుస్తోందో ఎవరికి ఎరుక. అవ్వ కన్నమ్మ కష్టాలు పడి సంసారాన్ని నడిపేది. తన వెనిమిటి తన కంటే ముందే పోయిన దిగులు కొంత ఉన్నా ధైర్యం జేసుకొని పిల్లల మీదనే పాణం పెట్టుకొని, పూటకు లేకున్నా శాతనైన కాడికి రెక్కల కష్టం చేస్తూ సంసారాన్ని నెట్టుకొచ్చేది. కానీ జీవితంలో చివరి క్షణాలు గడ్డు పరిస్థితి ఇచ్చింది. ఇరుకు అతుకులు ఒడ్డని ఇడి ఇడి కాపురాలు విసిరేసినట్టు పెట్టుకున్నరు కన్న బిడ్డలు. ఒక్కతే ఎలాంటి ఆసరా

తండ్రి చేపలేని స్థితిలో ఉంటే అవ్వ చెట్టునీడల ఆడుకునేది. నాకు మరో తోడు లేకుండా అయే తను ఎంతో సంపాదించి తన బిడ్డలను సదుపయియిలేదని అంతో కొంతో నన్ను సదవమనేది అవ్వ లేకపోతే నేను లేను.

నేను లచ్చప్ప తో కలిసి పరిగెవత్తి ఎరుటకు, కల్లుటకు వెళ్ళేవాడిని నా సాలు వెనకబడితే నాకు ఎదురు సాలు పట్టేది. నా పేదరికంలో అవ్వ బువ్వ అయేది అందుకే అందరున్న ఇట్టి పేదరికం పోదని ఎట్లనన్న సదువుకోరా అంటూ ఎప్పుడు నవ్వుండేది. అవ్వ కొడుకులు వేరుబడ్డంక పాత ఇంటికి దూరంగా ఇళ్లు కట్టుకున్నారు. దాంతో ఒక్కతే చీకటిలో చిన్న దీపమాలే ఒంటరిగా ఉండేది. మేము ఇరుగు పొరుగు కాపడం కూడా నాకు తల్లి లేని లోటు లేకున్నది. కొన్నిసార్లు అవ్వ కూలికొని పైనలు నా వద్ద దాచుకునేది. లోకం బ్రతుకుటకు డబ్బు అవసరమే కానీ డబ్బునే సమ్ముకుంటుంది అందుకేనేమో అవ్వ పిల్లలు కూలినాలి చేసుకునే అవ్వ డబ్బులకు వాళ్లు ఎప్పుడు కొట్టాడనుకునే వారు. అవ్వ మనుష్యకు ఇచ్చేది. కానీ ఊళ్లకు చిన్న చిన్న వ్యాపారం చేసుకొనేటోళ్లకు ఇన్ని నీళ్లు ఇచ్చి వాళ్ళ కష్ట సుఖాలు పంచుకుంటూ బతుకువారం చెప్పేది. సాపు ఎప్పుడోస్తాదో అని అందరికీ శెతవైన సాయం చేసేది అంతటి గొప్ప మనసు నేడు విడిపోతదని అనుకోలే అనుకుంటూ తన బ్యాగులో మరచి పోకుండా దాచుకున్న జ్ఞాపకాలన్నీ పట్టుకొని బస్సులో రోతను మనసం చేసుకుంటూ కదిలాడు ఎందుకంటే అక్కడ అవ్వను చివరి చూపు కోసం ఉంటదో ఉండదో అని

అగరోత్తులు ఆరిపోతూ బూడిదను ఇస్తున్నాయి కాలం విలువ తెలుపుతున్నాయి లచ్చప్ప పెనిమిటి దప్పు ఎదురుంగనే శిలుకొయ్యకు వేలాడుతూ దరుపుతో తన వద్దకు ఆహ్వానిస్తున్నట్లే.. ఇంతలోనే “అరేయ్ పొద్దు పోవట్లే కట్టే కట్టక తప్పుడు ఎవరైనా పోవాల్సిందే కాకపోతే ముందు ఎనకా అంతే ...వందడి వందడి ఇగ శాశ్వతం ఏది లేదు అంటూ దుఃఖ సంధ్రం ను మరిసే ప్రయత్నం చేస్తుంది పెద్దరికం” కానీ దహన సంస్కారాలకు ఒక పిలుపు పలకరిస్తుంది గుంతలు తీయటకు కట్టే కట్టుటకు కూలీ కుదరాలి ఆ పైకం ఇవ్వాలి అంటూ నిర్మోహమాటంగా మాట వచ్చింది. “ఉన్నప్పుడు ఆ ఇంటికి అంత ధార పోసిరు కదా ఇగ ఇప్పుడు ఒకల ఏడ్చులెందుకు ?” అంటూ చిన్న కోడలు మిట్ట కన్నుతో ఏడుపు తన మొగుడు తాగుబోతుడై సంసారం నాశనమైందనే కోపంతో అనవట్టే. అయిన పెదొళ్లకు చిన్న చితక పుల్ల అంటూ సేతకాకున్న ప్రేమతో ఇగరం చేసింది అంటూ చిన్నకోడలు. మాకెమి పోసింది దిక్కుతోచక నెట్టుకొస్తున్నాం. మీ ఇంటి దీపానికి నూనె అందించింది మరిచారా

అంటూ పెద్ద కోడలు. ఒకరికి ఒకరు వాదించుకుంటున్నారని ఇంతలోనే “గివన్నీ అంటారమ్మ వెలుగు పోయినక చీకటి దాని గొప్పిమి లేదన్నట్టు మన బాధ్యత మనం నిర్వర్తించలే కదా “అంటూ మానవత్వం ను గుర్తుచేసిన పెద్ద మనుషులు .”ఎంత పని అయే అమ్మా నీవు పడ్డ తిప్పలన్ని యాదికొస్తున్నాయి నాకు జరమొచ్చి లేవలేకుండా పడితే కష్టపడి చేసుకున్న కళ్లకడియాల అమ్మి వైద్యం సేయించినవ్ మాకేమో బలమైన తిండి పెట్టి నీవు మాత్రం పుంటికూర తో సర్దుకున్నావ్ మాయమ్మ. నీ క్షేమం కంటే, కష్టం కంటే ఏడ రాయి కన్నించిన దేవుడంటూ మొక్కినవ్ అన్ని కష్టాలు పడ్డ నీకు ఈ పేద బిడ్డలు ఇప్పుడు కూడా దిక్కులేని పక్షిగా చేసినం అమ్మా మమ్ముల క్షమించమ్మపది మందికి సాయం చేసిన నీవు ఇట్లు పోవద్దు. ఇంత మాత్యమూర్తి కోసం వంతులు చూసుకుంటున్నారని నా వద్ద చిల్లిగవ్వ లేకున్నా నాకు మిగిలిన ఆపుదూడ అమ్మెనా చేసాగాని చేయరయ్యా” అంటూ అమ్మనికే లేస్తున్నాడు. ఇక చిన్నోడికి మానస ముఖంతో ఎం చేదూలో తొస్తలేదు తాగి తాగి అప్పుల మునిగి సప్పుడలేని మద్దెల అయిండు కానీ కన్నతల్లి ముందు సంబోసెలెక్క ఎక్కి ఎక్కి ఏడ్వవట్టే. ఇక ఆడబిడ్డ సంసారం కూడా అంతంతనే ఉండవట్టే ఇంతటి పరిస్థితి వచ్చిందని అనుకుంటున్నారు. అదేదో ఆ గల్లి బతుకుల్లో దినకూలి ఖచ్చితంగా కావాలి. పొద్దు గడమలి అంటే డబ్బు కావాల్సిందే మానవవిలువలు సైతం నిర్మోహమాటంగా వదిలేసే పరిస్థితి ఎందుకంటే ఇయ్యాల చేస్తేనే రేపు భద్రం అన్నట్లు

అయితేవాయే అనుకుంటూ రోతల్లోనే అటు ఇటు వెతుకుతూ నుదుటిరాతను తిట్టుకున్నారు. పెద్దమనుషులు ఈ బాధను చూడలేక మాట్లాడలేక దుఃఖాన్ని మింగుతున్నారు. అది ముందుకే చిల్లరగల్గి గాడ కొనేటోళ్లు ఎదుంటరు. వాళ్ళ బతుకులు అమ్ముకునుడే తప్పు. కానీ ఒక్కగానొక్క తాకట్టు లింగరాజు గాడు ఉన్నడు వానికి కఠిన పరిస్థితుల్లోనై లాభం వాగుతుంది. కానీ శవమంటూ అడిగిన బిత్తరపోతడు. ఈ సమాజం పేదోని పరిస్థితులకు చిన్నచూపు చూస్తే చావక ఏం చేస్తాడు .అవ్వలంటి అమ్మమ్మ, నాయనమ్మల పరిస్థితులు ఎవరూ పట్టించుకోరు వారి అనుభవం అందిపుచ్చు కోరు. ఇగ పెద్ద మనుషుల తొందరపాటు నడుస్తుంది. వీరేమో రోతనలు దహన సంస్కరణలు అగుతుంటే “అయ్యా మానవత్వంగా మేమెందుకు చేయం కానీ సరుకులకైనా కావాలి లేకపోతే గిట్టే మనిషికి విలువలేకుండా పోతుంది. జర గాపని చూడురి తప్పుగా అనుకోకురి “అంటూ వాళ్లలో ఒకరోచ్చి అంటున్నారు. వాళ్ళకు ఎం చేయాలో తెలియని పరిస్థితి నెలకొంది.

ఇక అక్కడ కదిలిన బస్సు ఊరికొచ్చేసరికి నిశబ్దం సంగ్ధిదంలో మునిగింది. తనను బస్సు సోగనంపుతుంటే తన వెంబడి వచ్చిన వారు ఒంటరి చేసినట్టు అవ్వ బాధను దగ్గరకు తోస్తున్నట్టు అనిపించింది. ఎందుకంటే చివరిగా అవ్వ ను చుదాల్చినస్తాదనుకోలే ...

ఊరు ఊరంతా నిశబ్దంగా ఉంది ఎవరు కానొస్తలే బస్సాడు కాడ జాఫర్ కూడా హోటల్ బందుజేసి పోయిండు అంతటి సేవ మూర్తి నా లచ్చప్ప ..

ఇంతలోనే గుమిగూడిన జనంను చూస్తుంటే ఒక్కసారిగా దుఃఖం తన్నుకొస్తుంది అలాగే ఒక చిన్న సందేహం అవ్వ ఉందో లేదోనని చివరిచూపు లేకుండానే విడిపోయిందే నా ఆత్మబంధువు అనుకుంటూ తన బ్యాగును వదిలేసి గబ గబ తన అవతనికి ఊరికిండు. కిక్కిరిసి జనం మధ్యలో అందర్నీ అణిముత్యం కోసం తవ్వతున్నాడు ప్రక్కకు జరుపుతున్నాడు. అగరోత్తు ఆరిపోతూ శిలుకొయ్యకు వేలాడిన దప్పు రోతగా కదులుతూ ఆడపడుచుల శోక రాగలతో దీనమైన పరిస్థితుల్లో లచ్చప్ప ముఖం అగుపించింది. ఇక సూరికి దుఃఖం కట్టలు దెంచుకుంది. దాంతో తన జేబులో దాచుకున్న జ్ఞాపకాన్ని నెమరుకుంటు ఒక్కసారిగా అవ్వపై వది పసివాడిలా ఏడ్వవట్టే. “నా కోసమే ఇంతవయ ఆగవమ్మా నీ కడుపులో పుట్టుకున్నా కాచుకున్నావు నా దోస్తువైనవు నిన్ను నీ జ్ఞాపకాలను ఇంకా వదిలం దాచుకున్న తల్లీ!! నన్ను కూడా ఒంటరి చేసి పోతివి! నాకున్న ఒక్కగానొక్క దైర్యం పోతే నేనేట్లా అమ్మా...” అంటూ బాధను మింగలేక పోతున్నాడు.

అవ్వ బిడ్డలు కూడా ఒకరిని పట్టుకొని ఒకరు ఎదుర్కునే ప్రయత్నం జేస్తున్నారు. పొద్దు పోతుందని పెదమనుషుల ఆత్రం కానీ ఇంకా కార్యానికి కుదరని సరుకులు దాంతో అపుకోలేని దుఃఖం తో పెద్దోడు అపుదూడను అమ్మనికే లింగరాజును బ్రతిమాలనికే పోతుండు కానీ మనుషులే బ్రతికేది చెప్పలేం గొడ్డు ఎలా నమ్మశక్యం అయిన అది బక్కచిక్కిపోయింది రేపే మాపో పోతది తీసుకుంటాడో తిరస్కరిస్తాడో అనుకుంటూ తాడు ఇప్పుతున్నాడు. చిన్నోడు పెద్దోడు ఇది కుదరని పని అని అనుకుంటునే ఉండరు. పెద్ద మనుషులు కడు పరిస్థితి దీని వల్ల కాదని సభ్యులై ప్రయత్నం. ఇంత శోక యుద్ధాని భరిస్తూ తన జేబులో దాచుకున్న జ్ఞాపకాలను దుప్పతున్నాడు. తను చదువుకొనికే డబ్బులు లేకపోతే అవ్వ తను మోకాళ్ళ నొప్పులతో కూలికొయి సంపాదించుకున్న సొమ్మును ఇచ్చింది. అది జీవితాన్ని ఇచ్చింది అనే కృతజ్ఞతతో తను పట్టులో చదువుకుంటూ చిన్న చితక పనులు చేసుకుంటూ వాటిని తిరికి తెచ్చుకొని

భద్రంగా దాచుకున్నాడు అవ్వను చూసుకున్నాడు దంట్లో ..అందుకే తిరిగి అవ్వకు ఇతమనుకున్నాడు. అందుకే ఎంత కష్టమైచినా తనతో చిల్లిగవ్వ లేకున్నా వాటిని మాత్రం తీసేబోడు కాదు ఎందుకంటే పోయిన నెలలోనే నాన్న చనిపోతే కూడా తియ్యలే. ఆ సొమ్ములను చూసుకుంటూ ఇంకా ఏడ్వవట్టే

కానీ అవ్వ అన్నే అగిపోయే అవ్వకు సంతోషంగా ఇద్దమని భద్రంగా పెట్టుకున్నాడు. వీళ్ళు కొట్లాటలో ఎంతకు కదలేదు బహుశా అవ్వ దీని కోసమే అగినట్టుంది. నన్ను పాణంగా చూసుకున్న అవ్వనే పోయినక ఇక నేనేమి చేసుకొనాను వీళ్ళేమో పదని పాట్లు పడుతున్నారని ఇది అగని కార్యం అందుకేనేమో అవ్వ నాతో ఈ రోజు కోసమే ఇచ్చింది బహుశా లేవు నేను సస్తే ఇవే నన్ను సాగనంపుదయని కావొచ్చు. అందుకే నాతో దాపెట్టింది అని పట్టిండు అన్న అంటూ తన జ్ఞాపకాన్ని సైతం ఇచ్చేసి బోరున విడుస్తున్నాడు .

ఇక వాటిని పెద్ద మనుషులు తీసుకొని తాకట్టు లింగరాజుకు కొంత సొమ్ముతో సంస్కరణ సామాను తీసుకొచ్చి మిగతా కార్యం చేస్తున్నారు. అవ్వ కాటికి పోతుంటే సతిగాని ఇదేదో గొప్ప అనుభవ పారం అన్నట్టు దోస్తులకు చెబుతుండు “అరీ అవ్వ ఇంత సంపాదించిన అక్కర రాలేదు కానీ కాళ్ళ నొప్పుల వయసులో కూడా భూమిని పాకుతూ కూలికిపోయి గా గెంటీలు చేపించుకున్నది అదే కాటికి తీసుకుపోతున్నది. అందుకేనేమో గీ ముసలోళ్ళు అందరూ సంసారంను ఎత్తుకుంటే బరువు కాదు కానీ దింపుకుంటే కరువు అన్నట్టు వృద్ధ కాలం నేర్చుతుంది. అందుకేనేమో బక్క పలుచని ప్రాణాలను సేతులకు, కాళ్ళకు కడియాల, సొమ్ములు ఆస్థలుగా పెట్టుకుంటారు... కొన ప్రాణానికి కొనరు విలువ అన్నట్టు మానవత్వం తెలియజేస్తుంది.

దుండిగల్ జైనబసది దానశాసనం

పరిశోధన

మేధూల్ జిల్లా, దుండిగల్ గండిమైసమ్మ మండలానికి చెందిన గ్రామం దుండిగల్లోని లక్ష్మీనారాయణస్వామి ఆలయ ప్రాంగణంలో అగుపించిన శాసనాన్ని గురించి తెలుసుకోవడానికి సర్పగారి జగన్ కొత్త తెలంగాణ చరిత్రబృందం అధ్యక్షుడు శ్రీరామోజు హరగోపాల్ కు

పంపించాడు. ఈ శాసనస్తంభాన్ని దిండిలోని చిన్నచెరువు దగ్గర నుంచి తెచ్చారని ఆలయపూజారి చెప్పాడు. స్తంభం సరిగా మధ్యలోకి విరిగిపోయివుంది. శాసనస్తంభానికి మూడువైపులలో 11వ శతాబ్దపు తెలుగున్నడలిపిలో, కన్నడభాషలో, 41పంక్తులలో శాసనం చెక్కివుంది. శాసనం మొదట చంద్రుడు, సూర్యుడు, జైన తీర్థంకరుడు, అవు, దూడలు చెక్కివున్నాయి.

కళ్యాణీచాళుక్య చక్రవర్తి త్రిభువనమల్లదేవ 6వ విక్రమాదిత్యుడు(పాలనాకాలం-క్రీ.శ.1076-1126) కళ్యాణీపురం నెలవీడు(తాత్కాలిక శిబిరం)లో ఉన్నపుడు చేయించిన శాసనమిది. అనేక ప్రశస్తులున్న అతని మహామండలేశ్వరుడు, సోమవంశానికి చెందిన వాడు దేవేంద్రుడు...పేరున్నచోట రాయ పగిలిపోయింది చెక్కించిన దానశాసనం. జనపాద భక్తితో “శ్రీలలన(శ్రీలక్ష్మిని)బోలు నాలమ” జైన శాసనదేవతకు బసది నిర్మాణం చేయించింది. మండలేశ్వరునిచే ఎన్నో మర్దురల(మర్దురు=ఒకటిన్నర ఎకరం)భూమి దానం చేయబడ్డది. ఈ కార్యక్రమంలో ముప్పన పాల్గొన్నాడని శాసన పరిష్కారం చేసిన శ్రీరామోజు హరగోపాల్ వివరించాడు. గతంలో చరిత్రబృందానికి వరంగల్ జిల్లా చింతనెక్కొండ మండలంలోని గ్రామంలో ఇట్లే సగం విరిగిన స్తంభశాసనం లభించింది. తెలంగాణాలో జైనమతప్రాభవానికి నిదర్శనంగా జైనశాసనాలు ఇప్పటికీ అక్కడక్కడ లభిస్తున్నాయి.

దుండిగల్ శాసనం

- 1వ వైపు చంద్రుడు, సూర్యుడు కాలాముఖగురువు ఆవుదూడ, శ్రీశ్రీ,
- 1.స్వస్తి సమస్త భువనాశ్రయ శ్రీప్రిథ్వీవల్లభ మహారాజాధిరాజ (రాజ)
- 2.పరమేశ్వర పరమభట్టారక సత్యాశ్రయకులతిలకం చాళుక్యాభరణం,
- 3.శ్రీమత్రిభువనమల్లదేవ(ర)
- విజయరాజ్యముత్తరొత్తరాభి,
- 4.ప్రిద్ధి ప్రవర్థమానమాచంద్రార్కతారంబర సలుత్తు కళ్యా,
- 5.ణపురద నెలవీడ... సుఖసంకతావినోదదించి రాజ్యంగియు(త్త)
- 6.మిరేతత్పాదపద్మోపజీవి11 స్వస్తి సమధిగత

పంచమహా(శ)

- 7.బృ మహామండలేశ్వరం రిపుహరత్రిపుర మహేశ్వరం సమస్త వి..
- 8.పారావార పారాయణ(సు) భటనారాయణం సకళ లక్ష్మీనివా(స)
- 9.క్రీర్తిలీలాసం సంగ్రామరామం పరాక్రమభీమం మండళీక మ....

10. దర్పణం విజ్ఞ సంతర్పణం కలిగలంకు సంపుర్ణము..ద్వేసంకొ....
11. యాం గణగ్రహ మంగళతోరణం పంపనగంధపారణం....మా..
12. స్వామిద్రోహరగండం సోమవంసాపిరసరశ్చ శ్రీమండలికదేవేం
13. ..తి..త్రైదయనీల్లం సమలకమల్లం నిజితా....దంత

2వ వైపున

- 1.... దిప్పువరూమగు...
- 2....ణము యాప్పుదునినగేం
- 3.దు లోకమెల్లం పొగల్వరు తప్పి
- 4...ద చరిత్రం ముప్పనయ
- 5.దాంగలశ్చి నాలమ జగదొప్ప
- 6.శాసనదేవత నాలమకాగ
- 7.శణ దొలగె నెగల్గుదుందుమిగడ
- 8...తు(లే)సాగిభక్తియందం శాగ...
- 9.వానిప్పె బసదియం మావినదల
- 10.శ్రీలలనంబోలు (భూ)మిన భూ
- 11.లలనంబోలు తాల్చి హిద్వినివాకు
- 12.శ్రీలలనబోలు నాలమబొల
- 13.రు పొల్చగ సతులు భువన
- 14...లోన...జినపదభక్తియందన

3వ వైపున

- 1.మూడణ కరంబమ
- 2.(త్త)రదుయల్లియ ఇప్పే
- 3...ల్పత్తేరమ బసదియ
- 4...తొంటం మత్తరొడు మ
- 5..తొవొందు దేవమానం గ..
- 6.శెవల్లియొబ్బలబత
- 7...యమదుందు మిగడల..
- 8...త్తియగిక్కొట్టరుమ..
- 9.హిరం నాగలూరలు సో
- 10...దియుంయల్లియ ప్ర...
- 11.మిగడలా సోమ జైన...
- 12.ప్రిత్తిబెట్టిదకుం....
- 13....యుదుం పలా..
- 14....తరొం మయా...
15.

శాసనం గుర్తింపు: పర్యవేక్షణి జగన్, దుండిగల్ శాసన పరిష్కారం: శ్రీరామోజు హరగోపాల్, అధ్యక్షులు, కొత్త తెలంగాణ చరిత్రబృందం-9949498698

“రా మయ్య! వచ్చే నెల మా అమ్మాయి పెళ్ళి! పెళ్ళికూతురుని పెళ్ళి పీటలు దాకా మేనమామ మోసుకెళ్ళే బుట్ట నువ్వే చేయాలి. ఇదిగో..! మామూలుగా అందరికీ చేసినట్టే చేసేవు! బుట్ట చూసి అందరూ ముచ్చట పడిపోవాలి!” జారిపోతున్న కండవా తీసి దులిపి భుజం మీద వేసుకుంటూ అన్నారు నాయుడు గారు.

“అట్లాగే బాబు గారు! సాలా అందంగా సేత్తాను! మీరే సూత్తారుగా నా పనితీరు ఏంటో!” తన పనితనం మీద నమ్మకం అతని కళ్ళల్లో మెరుస్తోంది.

“ఇదిగో..! అలాగే అమ్మాయి సారె పంపడానికి కూడా ఓ ఇరవై బుట్టలు కావాలి! అన్నీ అయ్యాక ఇంటికి తెచ్చి ఇచ్చేయ్! ముందుగా ఈ డబ్బులు ఉంచు!” అంటూ జేబులోంచి కొంత డబ్బు తీసి రామయ్యకి ఇచ్చారు నాయుడు గారు.

“నంతోషం బాబు! పని అవగానే తెచ్చి ఇచ్చేత్తానండీ!” వినయంగా వంగి ఆ డబ్బులు తీసుకుంటూ అన్నాడు రామయ్య.

“రత్తాలు! ఓ రత్తాలు! ఎక్కడున్నావే? ఎప్పుడూ ఒక్క పిలుపుకు పలకవు కదా!” రామయ్య

“నాయుడు గారి అమ్మాయి గారి లగ్గం అంట! వచ్చే నెల బుట్టలు కావాలని డబ్బుచ్చెళ్లారు!”

“ఏం? సిన్నమ్మ గారి లగ్గమా మామా! అమ్మాయి గారి పెళ్ళికూతురు బుట్ట బాగా సేయాలి!” డబ్బులు తీసుకుంటూ చింకి చాటంత మొహంతో అంది రత్తాలు.

“సరేగాని! మన రంగడే?”

“ఆడు సదువుకుంటున్నాడు”

“ఆ! సదువుకుంటున్నాడంట! మనకెందుకే ఈ సదువులు? ఆడిని కూడా నా దగ్గర పని నేర్చుకోమను!”

“ఇదిగో మామా! ఇంకోసారి ఆ మాట అంటే ఊరుకునేది లేదు.. నా బిడ్డ కూడా నీలాగే బతకాలంటావ్! ఆడు సదువుకుని పెద్ద ఉద్దోగంలో ఉండాలి!”

“నీ పిచ్చి నీదే! నేను సెప్పిన మాట ఇనవు కదా!”

“సదివించడానికి నువ్వేం కట్టబడుతున్నావా? సర్కార్లోళ్ళ బడిలో ఏత్తే ఆళ్ళే కూడెట్టి సదివిత్తున్నారు కదా!”

“సరేలే! కాత్త మంచినీళ్ళు తెచ్చిపొయ్యి ముఖాన!”

రత్తాలు నీళ్ళు తేవడానికి లోపలికి వెళ్ళగానే “ఏంటో దీని

వినదు కదా!” అంటూ మట్ట నోట్లో పెట్టుకుని ఊడుకుంటూ వెదురు బద్దలు ముందేసుకొని కూర్చున్నాడు రామయ్య.

రంగడు చాలా చురుకైన పిల్లాడు. పాఠశాలలో చెప్పినది చెప్పినట్టుగా గ్రహిస్తాడని వాళ్ళ మాస్టారు గుర్తాథం గారికి కూడా వాడంటే వల్లమాలిన అభిమానం.

పాఠశాలలో రంగడిని చూస్తూ “ఏరా రంగా, నిన్న చెప్పిన పాఠం బాగా చదువుకున్నావా?”

“ఓ! బాగా చదువుకోచ్చాను మాస్టారు గారు!” అంటున్న వాడిని ముచ్చటగా చూస్తూ “బాగా చదువుకో, నీకు ఏ సందేహం ఉన్నా నన్ను అడుగు.. సరేనా!” గుర్తాథం మాస్టారు హెడ్మాస్టర్ గది వైపు వెళుతూ అన్నాడు.

“అలాగే!” అన్నట్టుగా తల ఊపి రంగడు తన క్లాస్ రూమ్లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

బుట్టలయ్యాక ఇవ్వడానికి వెళ్ళిన రత్తితో నాయుడు గారి భార్య కమలమ్మ “ఏమే రత్తీ! మీ రంగడు భలేగా చదువుతాడటగా?” అని అడుగుతుంటే-

కాస్త గర్వంగా ఉన్నా సిగ్గుపడిపోతూ రత్తాలు “ఏవోలేడి అమ్మగారు! మావన్నీ వానాకాలం సదువులు!” అంది.

“సరేలే! మిగతా డబ్బులు మీ అయ్యగారిని అడిగి రామయ్యని తీసుకోమను!” కమలమ్మ గారు అనగానే-

“అట్లాగే! ఉంటాను అమ్మగారు!” అని ఇంటికి వెళుతున్న రత్తాలుకి ఒకసారి పాఠశాలకు రమ్మని గుర్తాథం మాస్టారు చెప్పింది గుర్తొచ్చింది.

రత్తాలును చూడగానే “రా రత్తాలు బావున్నావా?” అడిగారు గుర్తాథం మాస్టారు.

“బాగానే ఉన్నాను మాట్టారు! మా రంగడు ఏమైనా అల్లరి సేస్తాడా? బాగా సదవడం లేదా? రమ్మన్నారూ!” ఆత్రంగా అడుగుతున్న రత్తాలును చూసి పకపకా నవ్వుతూ,

“మీరంగడికేంటే బంగారం!

పండిన పసిడి కల

పిలవగానే “ఆ ఒత్తన్నా! ఏంది ఒక్కటే అరుపు! ఏమైంది?”

పిచ్చి! నాలుగు బుట్టలల్లినా ఆడి బతుకు ఎట్లాగో అట్లాగే ఎళ్ళి పోద్ది అంటే

పాలగుమ్మి జ్యోతి

మొత్తం పాఠశాలలో వాడికే ఎక్కువ మార్పులు వస్తాయి! వాడిని బాగా చదివించు!”

“అట్లాగే బాబు! మీరు రమ్మన్నారంటే కంగారు పడిపోయాను!” అంటూ మాస్తారు కాళ్ళకి దండం పెట్టబోతూ ఉంటే-

గురునాథం పక్కకు తప్పుకుని “ఎందుకే ఇవన్నీ! వద్దు! వాడిని సర్కారు చదివిస్తోంది! నేను కాదు. మీ రంగడు బాగా చురుకైనవాడు, చదువుకుంటున్నాడు! మధ్యలో నేనేం చేశాను? పిల్లలకు చదువు చెప్పన్నాను, నా కర్తవ్యం నేను చేస్తున్నాను! రంగడిని చదువు మానిపించడని చెబుదామని నిన్ను రమ్మన్నాను! సరే మరి! నాకు క్లాసుకు టైం అయింది నేను వెళుతున్నాను!” గుర్రాథం మాస్తారు క్లాస్ రూమ్ కి వెళ్ళిపోగానే రత్నాలు “ఎలాగైనా రంగడుని సదువు మాన్పించకుండా సదివించా!” అని నిర్ణయించుకుంది.

రంగడు టెన్స్ క్లాసులో పాఠశాలలోనే అత్యధిక మార్కులతో ఉత్తీర్ణడయ్యాడు. పెద్ద కాలేజీలలో సీటు ఇస్తామని ముందుకు వస్తే, గుర్రాథం మాస్తారు మంచి కాలేజీ చూసి అన్నీ మాట్లాడి రంగడిని చేర్పించారు.

రంగడు కాలేజీలో కూడా మంచి విద్యార్థిగా పేరు పొందడం చూసిన ప్రిన్సిపాల్ గారు ఒకరోజు తన రూముకి రంగడిని పిలిచి “రంగా! కాలేజీలో నీ అంత శ్రద్ధగా చదివేవాళ్ళు చాలా తక్కువ మంది ఉన్నారు. నువ్వు ఇలాగే శ్రద్ధగా చదువుకో! మంచి ఉద్యోగం సంపాదించి మీ అమ్మా, నాన్నలని బాగా చూసుకోవచ్చు! వాళ్ళు నిన్ను చాలా కష్టపడి చదివిస్తున్నారు! రంగడిని మెచ్చుకుంటూ అనగానే-

“అలాగే సార్! తప్పకుండా చదువుకుంటాను!” అన్నాడు.

“సరే! అది చెబుదామనే పిలిచాను క్లాసుకు టైం అవుతోంది వెళ్ళు!” కుర్చీలోంచి లేచి మెచ్చుకుంటూ రంగడు భుజం మీద తట్టి అన్నారు. హాస్టల్ రూములో పుస్తకాలు చదువుకుంటున్న రంగడు దగ్గరికి వచ్చి “అరే రంగా! అందరం సినిమాకి వెళ్తున్నాం! నువ్వు కూడా రారా!” అని భానుమూర్తి అడగానే-

“అదేంటి ఇవాళ కాలేజీకి సెలవు కూడా

కాదుగా!” “సెలవుల్లో అందరూ వెళతారు.. కాలేజీ ఎగ్జిట్ వెళితేనే మజా!” కాలర్ ఎగరేస్తూ అన్న భాను మూర్తితో- “వద్దురా భాను! మా అమ్మ వాళ్ళు చాలా కష్టపడి నన్ను చదివిస్తున్నారు! స్కాలర్షిప్ డబ్బులు సరిపోవని వాళ్ళు కూడా కొంత పంపిస్తున్నారు! నేను బాగా చదువుకుని వాళ్ళని సుఖపెట్టాలి! నేను రాను!”

“ఒక్కరోజు కాలేజీ ఎగ్గడితే ఏమి కాదు రారా!”

“ఒరేయ్ భాను! నీకేంరా! పెద్దింటి బిడ్డవు! నేను అలా కాదు! మా నాన్న బుట్టలల్లి నన్ను చదివిస్తున్నాడు. నేను చదివే ప్రతి పేజీలోనూ వెదురుకి కోసుకుపోయిన మా నాన్న వేళ్ళు, బుట్టలు అల్లి, అల్లి నొప్పులతో మూలుగుతున్న మా నాన్న బాధ కనిపిస్తాయి! నన్ను చదువుకొనివ్వరా!”

“సరే బాబు! నువ్వు చదువుకో! నేను సినిమాకి వెళ్తా!” అంటూ భానుమూర్తి వెళ్ళిపోయాడు.

కాలేజీ చదువు అవగానే ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు చేస్తున్న రంగడికి మంచి మార్కులతో పాస్ అవడంతో ఎక్కువ కష్టపడక్కర్లేకుండానే మంచి ఉద్యోగం వచ్చింది.

తనకు ఉద్యోగం వచ్చిన విషయం తల్లి తండ్రికి చెప్పగానే రామయ్య “ఒరేయ్ రంగా! నువ్వు పెద్ద ఉద్యోగంలో సేరుతున్నావ్! అక్కడ మంచి పేరు తెచ్చుకోవాలి! రామయ్య కొడుకు రంగడు ఎంత గొప్పోడో!” అని అంతా అంటుంటే నేను పొంగి పోవాలా!” రంగడిని గుండెలకి హత్తుకుని ఆనందంగా అంటున్న రామయ్య కళ్ళల్లోంచి పొంగిన ఆనంద భావాలతో రంగడు చొక్కా తడిసింది.

రంగడు ఆఫీసులో పనిచేస్తూ అక్కడ పని అయ్యాక కొన్ని కోట్లల్లో పద్దులు కూడా రాసి ఓవర్ టైం చేస్తున్నాడు.

“సార్! మిమ్మల్ని ఎం.డి గారు పిలుస్తున్నారు!” ఆఫీస్ పనిలో నిమగ్నమైన రంగడు ఫ్యూన్ చెప్పడంతో.... పని ఆపి ఎం.డి. గదికేసి నడిచాడు, రంగడు.

“మే ఐ కమిన్ సార్!”
తలుపు తట్టి అడిగాడు.
“ఎస్!” లోపలి నుంచి
వినపించింది.

“మీరు పిలిచారని ఫ్యూన్ వీరన్న చెప్పాడు!”
చేతుల రెండు వినయంగా
కట్టుకుని ఒడ్దికగా నిలబడి
అడిగాడు.
“రా! రంగా కూర్చో!” కుర్చీ
చూపిస్తూ అన్నాడు ఎం.డి.

“మే ఐ కమిన్ సార్!”
తలుపు తట్టి అడిగాడు.
“ఎస్!” లోపలి నుంచి
వినపించింది.

“మీరు పిలిచారని
ఫ్యూన్ వీరన్న చెప్పాడు!”
చేతుల రెండు వినయంగా
కట్టుకుని ఒడ్దికగా నిలబడి
అడిగాడు.
“రా! రంగా కూర్చో!”
కుర్చీ చూపిస్తూ అన్నాడు
ఎం.డి.

రంగా కూర్చున్నాక “మన కంపెనీలో నువ్వు చేరాక మంచి లాభాలు వస్తున్నాయి! చాలా కష్టపడి పని చేస్తున్నావ్! అందుకే నీకు ఒక నెల జీతం బహుమతిగా ఇవ్వాలనుకుంటున్నాను!” అనగానే-

“మీరు నాకు చెప్పిన పనిని చాలా శ్రద్ధగా నిజాయితీగా చేయమని మా నాన్న చెప్పాడు! మా నాన్న కూడా ఎప్పుడు బుట్టలు అల్లినా డబ్బున్న వాళ్ళకైనా, లేనివాళ్ళకైనా అంతే శ్రద్ధగా పనిచేస్తాడు! నాకు ఉద్యోగం వచ్చిందని చెప్పగానే మొదటిగా మా నాన్న నాకు చెప్పింది అదే సార్!”

వినయంగా చెబుతున్న రంగాని చూసి “ఇలాగే శ్రద్ధగా పనిచేసుకో! కంపెనీలో ఇంకా ఉన్నత స్థానాలకు వెళ్తావు!” టేబుల్ సొరుగులోంచి ఒక కవర్ తీసి “ఇదిగో! నీకు గిఫ్ట్గా ఇస్తానన్న ఒక నెల జీతం!” రంగడు చేతికి అందిస్తూ అన్నాడు ఎం.డి

“థాంక్యూ సార్!” ఆనందంగా అంటూ కవర్ తీసుకొని “సార్! మీరు ఏమి అనుకోకపోతే ఒక రెండు రోజులు మా ఊరికి వెళ్లి రావచ్చా?”

“ఏం పర్వాలేదు వెళ్లి రా!” ఎం.డి గారికి నమస్కరించి తన టేబుల్ వద్దకు వెళ్ళిపోయాడు. రంగడు వాళ్ళ ఎం.డి గారు ఇచ్చిన ఒక నెల గిఫ్ట్ డబ్బుతో పాటు తన కోట్లలో పద్దులు రాసి సంపాదించిన డబ్బులు అన్నీ పోగేసి బజారుకు వెళ్లి, రాత్రికి వాళ్ళ ఊరు బస్సు ఎక్కాడు.

“అమ్మా! అమ్మా!” ఇంట్లోకి అడుగు పెడుతూనే గట్టిగా అరుస్తూ పిలిచాడు రంగడు.

“ఏందిరా రంగా! ఎప్పుడొచ్చావ్? ఆశ్చర్యంగా అడిగింది రత్నాలు. “కళ్ళు

మూసుకో!" "ఎందుకురా!"

"అబ్బా! మూసుకోవే! "నరే!" కళ్ళు మూసుకున్న రత్నలుకి చేతులో ఏదో బరువుగా పెట్టినట్టుగా అనిపించగానే కళ్ళు తెరిచి చూస్తే మెరిసిపోతూ కనిపించాయి జత బంగారు గాజులు.

"ఒరేయ్ రంగా! బంగారు గాజులు! ఎక్కడివిరా?" ఆశ్చర్యం, అనుమానంతో అడిగింది. "అమ్మా! నేను పని చేసే కంపెనీకి బాగా లాభాలు తెచ్చిపెట్టానని మా యజమాని ఒక నెల జీతం నాకు బహుమతిగా ఇచ్చారు. అది కాకుండా కోట్లల్లో పద్దులు రాసి కూడా కొంత డబ్బులు సంపాదించి దాచాను. అవన్నీ పెట్టి నీకు బంగారు గాజులు తీసుకొచ్చాను!"

"నిజంగానా రంగా! ఒరేయ్ రంగా! నాకు బంగారు గాజులు ఏనుకోవాలని ఉందని మీ అయ్య సెప్పాడా నీతో? నీకెట్లా

"మీ అయ్య సెయ్యలేని పని నువ్వు సేసావురా! నిన్ను సదివిత్తానని మీ అమ్మ పట్టు పట్టింది. లేకపోతే నాలాగే ఉండేటోడివి!" కొడుకుని గర్వంగా గుండెలకి హత్తుకుని నుదుటిపై ముద్దు పెట్టుకుంటూ అన్నాడు రామయ్య.

తెలుసురా?"

ఆశ్చర్యంగా అని తల్లి అడుగుతూ ఉంటే-

"నేను కాలేజీ సెలవులకు ఇంటికి వచ్చినప్పుడు రాత్రి నిద్రలో దోమలు కుదుతున్నాయని లేచాను. అప్పుడు నువ్వు, నాన్న గాజుల గురించి ఏం మాట్లాడుకున్నారో గుర్తుందా?

.....

"మామా! ఇయాల కమలమ్మ గారు కొత్త బంగారు గాజులు సేయించుకున్నారు! సూడవే రత్తి! మీ అయ్యగారు సేయించారు! అని సూపించారు" అని రత్తి చెప్పగానే- "ఏమన్నావ్?"

"ఏమంటారు? సానా బాగున్నాయి అమ్మగారు! అన్నాను మనం ఈ జస్మిలో అట్లాంటి గాజులు ఏసుకోగలమా ఏంది?"

"సార్లే! ఆశ్చర్యం హద్దులుండాలి! అల్లు ఎక్కడ! మనం ఎక్కడ! అయినా నీ

సేతులకి ఈ మట్టిగాజులు ఎంత బాగున్నాయో సూడు!" రంగి చేతికున్న మట్టి గాజులు అటు ఇటు కదుపుతూ అన్నాడు.

"అంతేలే! బంగారం కొనిపెట్టలేవు! అందుకే మట్టి గాజులే బావున్నాయ్ అంటావ్! ఒక్కసారి అయినా జీవితంలో అట్లా పచ్చగా మెరిసిపోయే బంగారు గాజులు సేతికి ఏసుకోవాలని ఆశగా ఉంది మామా!" రత్నలు ఆశగా అడుగుతూ ఉంటే బంగారం కొనివ్వలేని తన ఆర్థిక పరిస్థితులు తలచి కన్నీళ్లు వచ్చాయి రామయ్యకి.

"అయ్యో! ఏంది మామా ఆ కన్నీళ్లు! నేను ఏదో ఊరికే తమాషాకి అడిగాను. అయినా ఈ మట్టి గాజులు సూడు ఎంత బాగా సప్పుడు సేత్తన్నాయో! నేను వత్తన్నానని నీకు ముందే తెలిసి ఆ ఎదురింటి సోమిని సూత్తున్న వాడివి మానేత్తావు!" రామయ్యని నవ్వించాలని అంది.

"పోవే! నీ మామ అట్లాంటోడు కాదు అని నీకు తెలుసు! నన్ను నవ్వించడానికి అంటున్నావ్! నేను సచ్చేలోగా నీకు ఆ బంగారు గాజులు సేయిత్తాను!" అన్నాడు కళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

.....

రత్తికి ఆ రోజు తను రామయ్య మాట్లాడుకున్న విషయం గుర్తుకొచ్చింది.. "ఒరేయ్ రంగా! ఆ ఇనయం గుర్తుపెట్టుకుని నా కోసం ఇంత కట్టబడి డబ్బులు సంపాదించి గాజులు తెచ్చావా?" అంటూ చేతిలో ఉన్న బంగారు గాజులు చూస్తూ ఉంటే ఆ బంగారం మెరుపు రత్నాలు కళ్ళలో నీళ్ళకి మసగబారిపోయింది.

"అమ్మా! చెయ్యి ఇయ్యవే తొడుగుతాను!" తల్లి కన్నీళ్లు తుడిచి చేతికి బంగారు గాజులు తొడిగాడు రంగడు.

బంగారు గాజులు చూసుకుంటూ "ఒరేయ్ రంగా! సిస్సప్పుడు నువ్వు ఏడుత్తా ఉంటే నా గాజులు సప్పుడు సేత్తే విని కిలకిల నవ్వేటోడివి! ఇప్పుడు నువ్వు తొడిగిన ఈ పచ్చని గాజులతో నా కల నెరవేరిందిరా! ఒరేయ్ రంగా! ఈ జస్మిలో నేను బంగారు గాజులు ఏసుకుంటాను అని అనుకోలేదురా!" ఒక్క చేతులకి ధగధగా మెరుస్తున్న గాజులు చూసుకుంటూ ఉంటే ఎండిపోయిన చెంపల నుంచి జలజలా కారిన నీరు

గాజుల మీద పడి బంగారం కూడా మెరుస్తూ తన ఆనందాన్ని తెలియజేసింది.

తల్లి పసిడి కలను నిజం చేసిన రంగడు "అమ్మా! గాజులు చప్పుడు చెయ్యవే! నీ రంగడు మళ్ళీ కిలకిలా నవ్వుతాడు!" అంటూ కళ్ళనిండా నీళ్లతో అడుగుతున్న రంగడు కన్నీళ్ళు తుడుస్తూ, గాజుల చెయ్యి అడించిన రత్నాలు "ఒరే రంగా! ఇవి ఆ మట్టి గాజుల్లా సప్పుడు సెయ్యట్లేదు ఈటి సిగతర!" అనగానే ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు.

వాళ్ల నవ్వులకి లోపలికొచ్చిన రామయ్యని చూడగానే రత్నాలు "మామా! సూడు నీ కొడుకు నా పచ్చటి కలని నిజం సేసాడు! చేతికి ఉన్న బంగారు గాజులు చూపిస్తూ అంది రత్నాలు.

"మీ అయ్య సెయ్యలేని పని నువ్వు సేసావురా! నిన్ను సదివిత్తానని మీ అమ్మ పట్టు పట్టింది. లేకపోతే నాలాగే ఉండేటోడివి!" కొడుకుని గర్వంగా గుండెలకి హత్తుకుని నుదుటిపై ముద్దు పెట్టుకుంటూ అన్నాడు రామయ్య.

"అయ్యో! అలా ఆనకు! కులవృత్తి ఎప్పటికైనా మనని ఆడుకుంటుంది. చదువుకుని ఉద్యోగం దొరకక నిరాశపడి ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్న యువకులు చాలామంది ఉన్నారు! అలాంటి వాళ్ళ కోసం నేను బ్యాంకులో లోన్ తీసుకుంటాను. నువ్వు వాళ్ళకి బుట్టలు అల్లడంలో శిక్షణ ఇవ్వు, మనం అల్లిన బుట్టలు దళారీలు లేకుండా అమ్ముకునే ఏర్పాటు చేద్దాం! దాని వల్ల నలుగురికి ఉపాధి దొరుకుతుంది!" అన్నాడు.

అన్నట్టుగానే రంగడు బ్యాంకులో లోన్ తీసుకుని ఒక చిన్న ట్రైనింగ్ సెంటర్ లాగ పెట్టాడు. రామయ్య నిరుద్యోగ యువకులకి బుట్టలు అల్లడం నేర్పిస్తే, వాళ్ళు అల్లిన బుట్టలు దళారీలు లేకుండా వాళ్లే అమ్ముకునే ఏర్పాట్లు చేశాడు రంగడు. ఉద్యోగం చేసుకుంటూనే తన కులవృత్తి ద్వారా కొంతమంది నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పించాడు, రంగడు.

"రామయ్య మాస్టారూ! అన్న పిలుపు వినగానే రత్నాలు "ఎందయ్యోయ్! బుట్టలు అల్లే రామయ్య కాత్త రామయ్య మాట్టారయ్యడే!" బుగ్గలు నొక్కుకుంటూ అంటున్న రత్తితో, "నీ కొడుకు నేను సదవకుండానే నన్ను మాట్టారిని సేసాడే!" అనగానే ఇద్దరు పకపకా నవ్వుకున్నారు.

సాక్షి

కథాకళి

• మల్లాది వెంకట కృష్ణమూర్తి

పగడాలు కుటుంబం తూర్పు గోదావరి జిల్లా నుంచి హైదరాబాద్ కి వలస వచ్చింది. వారిది కొంకుదురు అనే చిన్న పల్లెటూరు. పగడాలు, ఆమె భర్త వ్యవసాయ కూలీలుగా పనిచేసేవారు.

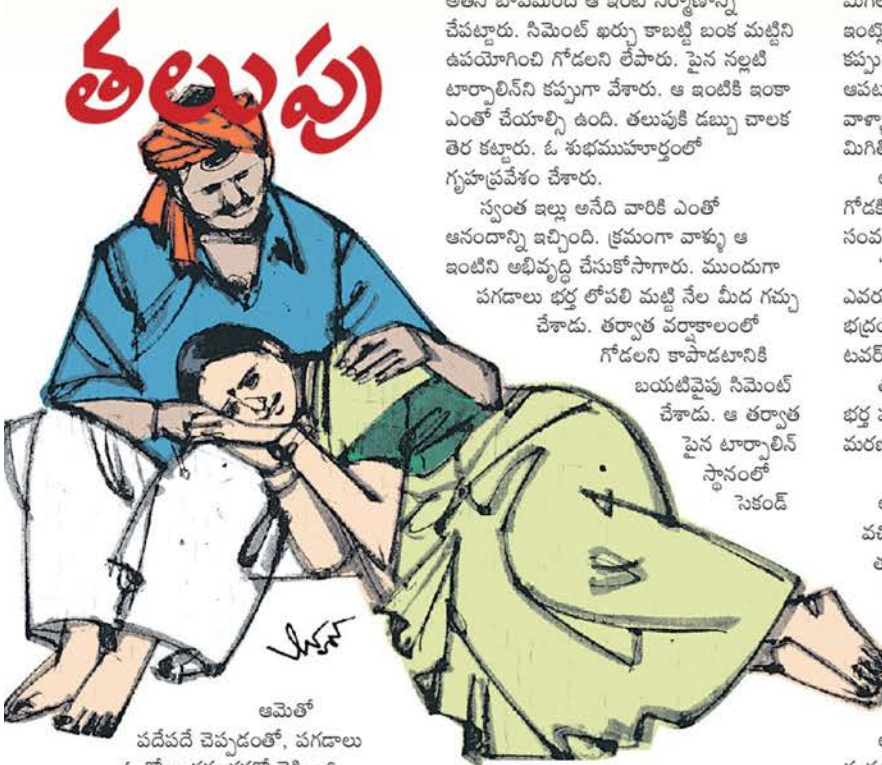
పగడాలు తమ్ముడు కొంకుదురు వచ్చినప్పుడల్లా 'హైదరాబాద్ కి వెళ్లే బాగుపడని వారు లేరు. ఇక్కడ ఉంటే ఇలాగే ఉంటాం' అని

వారికి లేదు. మిగిలిన కూలీలు చేసే పనే వాళ్ళూ చేశారు. ఓ రోజుకి నెల నెలా అద్దె చెల్లిస్తున్నంత కాలం ఓ పోరంబోరం స్థలంలో యాభై చదరపు గజాల మేర ఏదైనా కట్టుకోవచ్చు. రైలు పట్టాల పక్కనే కొత్తగా విస్తరించిన పట్టణంలో, అపార్ట్ మెంట్స్ బాగా అభివృద్ధి చెందే చోటది. అది పనికి కూడా దగ్గర్లోనే ఉంటుంది.

పగడాలు, ఆమె భర్త కాగితాలు లేని, నోటి మాట మీద నడిచే ఓ యాభైమంది గల చిట్టిలో చేరి, అవసరమైన సొమ్ముని తీసుకున్నారు.

తనకున్న నైపుణ్యంతో పగడాలు భర్త, అతని బావమరిది ఆ ఇంటి నిర్మాణాన్ని చేపట్టారు. సిమెంట్ ఖర్చు కాబట్టి బంత మట్టిని ఉపయోగించి గోడలని లేపారు. పైన సల్లటి టార్పాలిన్ కప్పుగా వేశారు. ఆ ఇంటికి ఇంకా ఎంతో చేయాల్సి ఉంది. తలుపుకి డబ్బు చాలక తెర కట్టారు. ఓ శుభముహూర్తంలో గృహప్రవేశం చేశారు.

స్వంత ఇల్లు అనేది వారికి ఎంతో ఆనందాన్ని ఇచ్చింది. క్రమంగా వాళ్ళు ఆ ఇంటిని అభివృద్ధి చేసుకోసాగారు. ముందుగా పగడాలు భర్త లోపలి మట్టి నేల మీద గచ్చు చేశాడు. తర్వాత వర్షాకాలంలో గోడలని కాపాడటానికి బయటివైపు సిమెంట్ చేశాడు. ఆ తర్వాత పైన టార్పాలిన్ స్థానంలో సెకండ్

పదేపదే చెప్పడంతో, పగడాలు ఓ రోజు తన భర్తతో చెప్పింది.

"వెళ్ళి చూద్దాం. నచ్చకపోతే మళ్ళీ కొంతల నమయానికి వచ్చేద్దాం."

"సరే, ఇక్కడ ఎటూ మనకి సంవత్సరం పొడుగుకాతా పని దొరకటం లేదు కదా." అతను ఒప్పుకున్నాడు.

అతని బావమరిది ఓ టిల్డర్ దగ్గర పని చేస్తున్నాడు. తన సూపర్ వైజర్ తో మాట్లాడి ఆక్కా బావలకి పని ఇప్పించాడు. ప్రతి శనివారం ఆ వారానికి చేసిన పనికి డబ్బు ముట్టడం ఆ దంపతులు ఇద్దరికీ నచ్చింది.

వాళ్ళు ఓ స్టూలోని చిన్న గుడిసె అద్దెకి తీసుకుని దిగారు. రెండు సంవత్సరాల తర్వాత ఆ దంపతులకి సొంత ఇల్లు నిర్మించుకోవాలనే ఆలోచన వచ్చింది. స్వంత స్థలం కొనేంత డబ్బు

హెండ్ ఇనుప రేకులను కొని కప్పాడు. వాటికున్న చిల్లుల్లోంచి వర్షం కారకుండా వాటిని నీసంతో మూసేశాడు.

ఆ తర్వాత గోడల లోపలి వైపు సిమెంట్ చేశాడు. వారు కూలీకి వెళ్ళి చేసే ఈ పనులన్నీ తమ స్వంతానికి చేస్తూండటంతో ఆ పనులు మునుపు ఇవ్వని ఆనందాన్ని ఇవ్వసాగాయి.

పగడాలు ఆ ఇంట్లోకి ప్రవేశించినప్పటి నుంచి తన భర్తని ఇంటికి తలుపు పెట్టించమని అడుగుతూనే ఉంది. తెర తీసుకుని ఎవరైనా, ఎప్పుడైనా లోపలికి రావచ్చు. రాత్రి తాము నిద్రలో ఉండగా దొంగ చొరబడొచ్చు. కాని ప్రతిసారి తలుపు కన్నా చేయాల్సిన ఇతర పనులే ముఖ్యం అవడం వల్ల అది వాయిదా

'ఫన్ డే'లో ప్రచురితమయ్యే

ఈ శీర్షికలో మల్లాది కథలు రాయడమే కాదు, మిమ్మల్ని కూడా భాగస్వాములను చేస్తున్నాను. మీరైతే ఈ కథకు ఏ పేరు పెడతారో ఈ కింది మెయిల్ కు పంపండి.

kathakalisakshi@gmail.com

పడుతూ వచ్చింది.

ఇంట్లోని మట్టి నేలలో జెర్మలు తిరుగుతూండటంతో ఆ నేలని గచ్చు చేయించాల్సి వచ్చింది. వర్షాకాలంలో ఇటుకల మధ్య ఉన్న మట్టి కారి గోడలు కూలకుండా సిమెంట్ చేయాల్సి వచ్చింది. అరబస్తా సిమెంట్ మిగలడంతో అది వృధా కాకుండా దాంతో ఇంట్లో వంటకి ఓ చిన్న గట్టుని కట్టాడు. వర్షానికి కప్పు మీంచి గోడల మీదకి కారే నీటిని ఆపటానికి పైకప్పు చేయించాల్సి వచ్చింది. ఇలా వాళ్ళా ఇంట్లోకి ప్రవేశించాక తలుపు కన్నా మిగిలినవే ముఖ్యమైనవి అయ్యాయి.

అవన్నీ పూర్తయ్యాక పగడాలు భర్త ముందు గోడకి గుమ్మం తెచ్చి పెట్టాడు. తర్వాతి సంవత్సరం తలుపుని అమర్చాడు.

"నాలుగేళ్ళకి ఇది కుదిరింది. ఇంక దొంగలు ఎవరూ చొరబడరు. మన ఇల్లు ఇన్ స్యూర్డ్ లా భద్రం." పగడాలు ఆ రాత్రి తలుపు లోపల టవర్ బోర్డ్ పెట్టి సంతృప్తిగా చెప్పింది.

తలుపు అమర్చిన నెల రోజులకి పగడాలు భర్త పనిలో జరిగిన ప్రమాదంలో మరణించాడు. అతని మరణం అందరికీ షాక్.

...

ఆ రాత్రి స్వర్ణకి పగడాలుకి మెలకువ వచ్చింది. కళ్ళు తెరిచి చూస్తే ఓ మగాడు తనని తడుముతూ కనిపించాడు. ఆమె ఒక్క ఉదుటున బయటికి దూకి, తలుపు బయట గొళ్ళిం పెట్టి దొంగ అని అరవసాగింది. క్షణాల్లో ఆడ, మగ చాలామంది పక్క గుడిసెల్లోంచి లేచి వచ్చారు.

ఆ దొంగ ఆమె పక్కింటివాడు. ఆమె భర్త వయసున్న అతను చిత్తూరు జిల్లా నుంచి వలస వచ్చాడు. అంతా అతనికి దేవభక్తి చేసి, ఇల్లు ఖాళీ చేసి వెళ్ళాలని తీర్పు చెప్పారు. మర్నాడు పగడాలు తన మరదలితో చెప్పింది.

"ఇంతకాలం నేను తలుపే రక్షణ ఇస్తుంది అనుకున్నాను. కాదు. తెర ఉండగా ఎన్నడూ వాడు రాలేదు. అప్పుడు నా భద్రతకి మా ఆయన అనే బలమైన తలుపు ఉందని నాకు తెలిలేదు. ఆడదానికి నిజమైన తలుపు మగాడే."

14 వ పేజీలో..

23-8-2026 సంచిక

'కథాకళి'కి పేరు సూచించిన

పాఠకుల పేర్లు

పెద్దల మాట చదివ్వు మాట

పెద్దలను గౌరవించవలెను, పెద్దలను ఎదిరించరాదు, పెద్దల మాటలను ఆచరించవలెను...

ఈ విధంగా - పెద్దల గురించి మన సనాతన ధర్మం ఎంతో గౌరవంగా పలికింది.

కానీ ఆ మాటలకు ఇప్పుడు విలువే లేదు. ఇప్పుడే కాదు... మహాభారత కాలం నాడు కూడా పెద్దల మాటలను ఎదిరించడం తెలిసిందే. కురుగुरु వృద్ధుల మాటలను, శ్రీకృష్ణుడి సందేశాన్ని అన్నిటిని పెడ చెవిన పెట్టాడు దుర్యోధనుడు. కురువృద్ధుడైన భీష్ముడిని అనేకమార్లు నిష్కారంగా కూడా మాట్లాడాడు.

కురుపాండవుల మధ్య కురుక్షేత్ర యుద్ధం జరుగుతోంది. ఎనిమిది రోజులు గడిచిపోయినా పాండవులలో ఒక్క మహారథుడూ నేల కూలలేదు. దానితో దుర్యోధనుడికి కోపం వచ్చింది. 'తాతా! దేవదానవులు కూడా నిన్ను ఎదిరించలేరు కదా. ఎనిమిది రోజులు గడుస్తున్నా పాండవ పక్షంలో ఒక్క మహావీరుడిని కూడా చంపలేదు. నువ్వు తప్పుకో. కర్ణుడి సహాయంతో నేను యుద్ధం చేస్తాను' అని పలికాడు. అనుభవజ్ఞుడు, శాస్త్రాలలో అరితేరినవాడు అయిన భీష్ముని ఆహంకారంతో తూలనాడాడు దుర్యోధనుడు. అప్పుడు భీష్ముడు -

"తలకొని నీకుం ప్రాణంబులు దాపక యోమిపటు పోరగ నిమ్మె బుక దగనె యుక్కుట నా వలనం గల భక్తి యెల్ల వమున గలయన్" (శ్రీకృష్ణ రచించిన మహాభారతం భీష్మ పర్వం,

తృతీయాశ్వాసంలోని 175 వ పద్యం) ఇన్ని రోజులుగా నా ప్రభు భక్తిని ప్రదర్శించి, నేను ప్రాణాలకు తెగించి పోరాడితే, నన్ను ఈ విధంగా తూలనాడతావా' అని పలికాడు భీష్ముడు.

అంతటితో ఆ గకుండా అర్జునుడి పరాక్రమం గురించి -

'ఇంద్రుని అమర గణాలను తరిమి, ఖండవ వనాన్ని దహనం చేశాడు. శివునితో యుద్ధం చేసి, ఆయనను మెప్పించి అనేక ఆయుధాలు సాధించాడు. కర్ణుడితో పాటు నీ సోదరులను గంధర్వుల చెర నుంచి విడిపించాడు. ఉత్తర గోగ్రహణం

సమయంలో... ధ్రోణాచార్యుడు, ఆయన కుమారుడైన ఆశ్వత్థామ, కృష్ణుడు, కర్ణుడు మొదలైన వీరులతో ఒంటరిగా పోరాడి విరాట రాజు గొప్పలను కాపాడాడు. అంతటి శక్తివంతుడైన అర్జునుడితో ఇన్ని రోజులు పోరి, నిలబడిన నేను నీతో ఇన్ని మాటలు అనిపించుకోవలసి వచ్చింది' అని పలికాడు భీష్ముడు.

కురుక్షేత్ర యుద్ధం ప్రారంభం కావడానికి ముందే విదురుడు, సంజయుడు, భీష్ముడు వంటి పెద్దలంతా 'పాండవులతో యుద్ధం తగదు. ధర్మం వారి పక్షాన ఉంది. యుద్ధం జరిగితే కౌరవులు అపజయం పాలవుతారు' అని పలికారు. వినాశ కాలే విపరీత బుద్ధి అన్న చందాన దుర్యోధనుడు వారి మాటలు వినలేదు. ఇక్కడ మనం అర్థం చేసుకోవలసింది ఒక్కటే - ఎంతో జీవితానుభవం కలిగిన భీష్మాచార్యుని వంటి వారు ఇంటింటా ఉంటారు. వారు పలికే మంచి మాటలను కొత్తతరం వారు వినడానికి సుమఖత చూపరు. ఫలితం అనుభవించిన తరువాత పశ్చాత్తాపం చెందుతారు.

పం చెందుతారు.

పంచతంత్రం కథలో బోయవాడు పావురాలు కథ తెలిసిందే. ఒక అడవిలో ఒక బోయవాడు పావురాల కోసమని నేల మీద కొన్ని నూకలు చల్లి, ఆ నూకల మీద వల పన్ను ఉంచాడు. ఆకాశంలో ఎగురుతున్న పావురాలు ఆ నూకలు చూశాయి. అందులో చిన్న వయసు పావురాలు, 'ఇవిగో, ఇక్కడ చాలా నూకలు ఉన్నాయి. మనం ఈ రోజు ఈ నూకలు తిందాం' అంటూ ఉత్సాహంగా పలికాయి. పావురాల గుంపులో ఒక ముసలి పావురం కూడా ఉంది. ఆ ముసలి పావురానికి ఇటువంటి నూకలు చల్లిన ప్రదేశంలో బోయవాడు తప్పనిసరిగా వాటి మీద వల పన్ను ఉంటాడని తెలుసు. అందువల్ల అది చిన్న పావురాలతో, 'మీరు తొందరపడకండి. ఆ గింజల మీద వల ఉంటుంది. అందువల్ల మనం ఆ గింజలకు ఆశపడద్దు. ఆనవనరంగా వలలో చిక్కుకుని, ఆ బోయవానికి ఆహారం అయిపోతాం' అని పలికింది. చిన్న పావురాలు ఆ మాటలు నచ్చలేదు. 'నీకు అన్నీ అనుమానాలే. అక్కడ వల ఏమీ ఉండదు. హాయిగా కడుపు నిండుగా ఆహారం దొరికితే, తినొద్దు అంటావేంటి' అని ఎదురు ప్రశ్నించాయి. చేసేది లేక ఆ పావురాలతో వృద్ధ పావురం కూడా గింజల మీద వ్రాలింది. అంతే అన్నీ వలలో చిక్కుకున్నాయి. చిన్న పావురాలు ముఖం చిన్నబుచ్చుకున్నాయి. అప్పుడు... వృద్ధ పావురం తన అనుభవంతో ఇచ్చిన సలహాను పాటించిన పావురాలు, బోయవాని వల నుండి తప్పించుకున్నాయి.

అందుకే పెద్దల మాట చదివ్వు మాట.

- డా. పురాణవంద వైజయంతి

వెలుగు దినపత్రిక

జి. వి. శ్రీనివాస్
77024 55559

తలుపు తోనుకొని గదిలోనికి వచ్చిన గౌతమ్ ను చూసి, ఆశ్చర్యపోయినా తేరుకొని 'రా.. కూర్చో' అంటూ నా బేబుల్ కి ఎదురుగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చోమన్నాను. గౌతమ్ నా అనిష్టం బో రాము కొడుకు. నాలుగో తరగతి చదువుతున్నాడు. ఉదయం ఆఫీస్ లో ముఖాపంగా ఉన్న రామునూ 'ఎందుకలా ఉన్నావ్' అని అడిగితే.. 'గౌతమ్ ఇంట్లో టి. వి. చూస్తూ, ఫోన్లో ఆడుకుంటూ ఉంటున్నాడని, నిన్న కూడా స్కూల్ నుంచి 'కడుపునొప్పి' అని ఫోన్ చేయస్తే, గాబరాపడి ఇంటికి తీసుకొని వెళ్లే మొబైల్లో గేమ్స్ ఆడుకుంటూ ఇంట్లో కూర్చున్నాడు' అని బాధపడుతూ చెప్పాడు.

ఈరోజు కూడా స్కూల్ నుంచి అదే ఫోన్ అన్నాడు. 'అందరి ఇళ్లలోనూ ఇదే సీట్' అని నచ్చచెప్పి, ఇప్పుడు స్కూల్ నుంచి తీసుకొని వస్తే, గౌతమ్ ను నా దగ్గరకు పంపమని చెప్పాను. గౌతమ్ కి వాడు పుట్టినప్పటి నుంచి నాతో చనువు ఎక్కువ. అందుకే చొరవగా నా ఆఫీస్ గదిలోనికి వచ్చాడు.

'ఏంటి! కడుపు నొప్పా?'

'అవును అంకుల్! చాలా నొప్పి, వామిటింగ్స్' మాటల్లో నొప్పి ముఖంలో లేకపోవడం చూసి, నవ్వుకున్నాను.

'అనలు కడుపునొప్పి, వాంతి ఎందుకు వస్తాయి గౌతమ్?' ఏమో అన్నట్లు పదవి విరిచి, బేబుల్ మీద ఉన్న పేపర్ వెయిట్ ను గుండ్రంగా తిప్పుస్తాగాడు.

తెల్ల కాగితం

'మీ ఇంట్లోనికి ఏదైనా కుక్కగాని, అవుగాని వచ్చేస్తే నువ్వేం చేస్తావు?'

'మరేమో.. కర్ర పట్టుకుని బయటకు వెళ్లగొడతా' నవ్వుతూ ముద్దుగా చెప్పాడు.

'ఏం.. ఇంట్లోనే ఉంచొచ్చు గా'

'ఫీ! బాత్రూం ఎల్లెస్టాయి. ఇల్లంతా కంపు, అమ్మ తిడుతుంది కూడా'

'అవునా! అంటే అవి మన ఇంట్లోనికి రాకూడదు అన్నమాట. మరి అలాగే మన పొట్టులోని కి ఏదైనా చెడు పదార్థం వస్తే, శరీరం కూడా వాటిని బయటకు పంపే ప్రయత్నమే వాంతి. తెలుసా!'

కళ్ళు పెద్దవి చేసి, అర్థమయినట్లు తలవూపుతూ 'నిన్న పానీపూరి తిన్నాను. అది నా బాడి కి ఇష్టం లేనట్లు ఉంది. అందుకే కడుపునొప్పి, వామిటింగ్స్. మరి తిననయితే'

'అవునా! ఆకాశం నీలంగా ఎందుకు ఉంటుందో నీకు తెలుసా?' అడిగాను. తల అడ్డంగా వూపాడు.

'మరి పిల్లి కళ్ళు చీకట్లో మెరుస్తాయి కదా, ఎందుకో తెలుసా? పాలు తెల్లగా ఎందుకుంటాయి?' బుబులా అడిగాను.

'నాకే కాదు, మా స్కూల్లో కూడా ఎవరికీ తెలియదు' చేతులు తిప్పుతూ చెప్పాడు.

'నాకూ చాలా కాలం తెలిసేవి కావు. నేను కూడా మొబైల్లో గేమ్స్ ఆడుతూ ఉండేవాడిని. నాకు ఇలాగే వేరేవారు అడిగితే

ఆన్సర్ తెలియక సిగ్గుపడి, మొబైల్ గేమ్స్ పక్కన పెట్టి, పుస్తకాలు చదివితే ఇలాంటి బోలెడు సంగతులు తెలిసాయి. అంతే! నేను మా మీటింగ్స్ లో ఇలాంటి ప్రశ్నలు అడిగేవాడిని. ఎవ్వరూ జవాబు చెప్పలేకపోయేవారు. అప్పుడు నేనే చెప్పేవాడిని. అందరూ నన్ను గ్రేట్ గ్రేట్ అనేవారు తెలుసా!'

'అయితే నాకు ఆ ఆన్సర్స్ తెలిస్తే, మా స్కూల్లో కూడా నన్ను గ్రేట్ అంటారు కదా' కళ్ళు పెద్దవి చేస్తూ అడిగాడు గౌతమ్.

'ఖచ్చితంగా. మీ బీచర్లు అందరూ 'గౌతమ్ ఇజ్ వెరీ ఇంటలిజెంట్. నైస్ బాయ్ అంటారు. నీ డైరీలో వెరీ గుడ్ అని కూడా రాస్తారు' 'అంకుల్! మా ఇంట్లో ఆ పుస్తకాలు లేవు. మా దాడి కొంటే నేనూ చదువుతాను. అప్పుడు మీరు ఏ క్వచ్చిన్ అడిగినా చెప్పాను' అన్నాడు.

'వెరీ గుడ్! మొబైల్ పక్కన పెట్టి, ఈ పుస్తకాలు చదువు. నా దగ్గర ఉన్నవొప్పదంటూ ప్రశ్నలు, ఎన్ సైక్లోపీడియా ఇచ్చాను. పుస్తకాలు గుండెకు హత్తుకున్న గౌతమ్ ను చూస్తే, మొబైల్ స్టానాన్ని పుస్తకాలు ఆక్రమించుకున్నాయన్న నమ్మకం కలిగింది.

డా. సారిపల్లి నాగరాజు
8008370326

ఉదయం పాఠశాల గంట మోగింది. పిల్లలంతా నవ్వుకుంటూ, మాట్లాడుకుంటూ తమ తమ తరగతి గదుల్లోకి వెళ్లిపోయారు. కొత్తగా సున్నం కొట్టిన గోడలు, రంగురంగుల బొమ్మలు, ప్రైరెన్సాల్స్ సూక్తులతో పాఠశాల చాలా ఆహ్లాదంగా కనిపిస్తోంది. ఐదో తరగతి చదువుతున్న రాహుల్ ఆ గోడలపై 'నా పేరు రాస్తే ఏమవుతుంది?' అని నవ్వేస్తుండేవాడు. మరుసటి రోజు తరగతి గదికి కొత్తగా రంగులు వేశారు. పిల్లలంతా అందంగా ఉన్న గోడలను చూసి మురిసిపోయారు.

'మన స్కూలు ఎంత అందంగా ఉందో!' అని సంతోషపడ్డారు. కానీ మరుసటి రోజు ఉదయం అందరూ ఆశ్చర్యపోయారు. తెల్లగా మెరిసే గోడపై పెద్ద అక్షరాలతో...

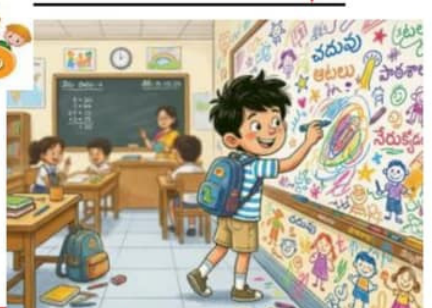
'రాహుల్' అని రాసి ఉంది. తరగతి ఉపాధ్యాయురాలు సుజాత ఆ గోడను చూసి ఒక్క క్షణం మౌనంగా నిలిచారు.

'ఈ గోడను అందంగా చేయడానికి రంగుల వేసే వాళ్లు ఒక రోజు శ్రమించారు. చెడగొట్టడా

నికి మాత్రం ఒక్క నిమిషమే వట్టిం ది...' అని నెమ్మదిగా అన్నారు.

ఆ మాట విన్న పిల్లలందరూ గోడవైపు చూశారు. రాహుల్ మాత్రం తలదించుకున్నాడు. ఉపాధ్యాయురాలు బ్లాక్ బోర్డుపై పెద్ద అక్షరాలతో ఒక సామెత రాశారు.

'చెరపకురా... చెడేవు!' అని. 'దీని అర్థం ఎవరు చెబుతారు?' అని అడిగారు. చిన్నారి మేఘనా లేచి, 'మనది కాని వస్తువులను పాడు

చెరపకురా... చెడేవు!

చేయకూడదు. అందంగా ఉన్న వాటిని చెడగొట్టకూడదు' అంది.

'చాలా బాగా చెప్పావు,' అని ఉపాధ్యాయురాలు చిరునవ్వు నవ్వారు.

'ఈ పాఠశాల మన అందరిది. ఈ గోడలు, బెంచీలు, కుర్చీలు, చెట్లు, పుస్తకాలు... ఇవన్నీ మనకు ఉపయోగపడేవే. వాటిని కాపాడితే మన సంస్కారం తెలుస్తుంది. చెడగొడితే మన నిర్లక్ష్యం బయటపడుతుంది.' ఆ మాటలు రాహుల్ మనసుకి నేరుగా తగిలాయి. మధ్యాహ్నం అత

ను ప్రధానోపాధ్యాయుల గదికి వెళ్లాడు.

'సారీ... గోడపై పేరు రాసింది నేనే. నన్ను క్షమించండి. ఇక్కడ ఎప్పుడూ అలా చేయను,' అని కళ్లలో నీళ్లతో అన్నాడు.

ప్రధానోపాధ్యాయులు అతని భుజంపై చేయి వేసి, 'తప్పు చేసినవాడికంటే, తప్పు ఒప్పుకుని మారినవాడే గొప్పవాడు,' అన్నారు. మరుసటి రోజు రాహుల్ స్వయంగా తడి గుడ్డు తీసుకుని గోడను శుభ్రం చేశాడు. పాఠశాల ఆవరణలో పడిన కాగితాలను కూడా ఏరి చెత్తబట్టిలో వేశాడు. మారిన రాహుల్ ని చూసి సుజాత బీచర్ అభినందించింది.

బంగారు మొక్కలు

చూశావా అందులో బంగారం ఉన్నది. ఏ మొక్కా పిచ్చి మొక్క కాదు. అన్ని మొక్కలూ ఉపయోగకరమైనవే. అద్భుతహతాత్మ మనకు నేరుగా బంగారాన్నిచ్చాయి. కానీ మానవుడికి లభించే సంపదలో అధికభాగం మొక్కలనుంచి వచ్చేదే. ఇది ప్రతి ఒక్కరు తెలుసుకోవాల్సిన సత్యం” అన్నాడు వీరయ్య. ఆ తర్వాత ఇంకా ప్రత్యేక శ్రద్ధతో ఆ మొక్కలను వీరయ్య పెంచి వాటి ఆకుల రసం నుంచి బంగారాన్ని ప్రత్యేక పద్ధతిలో తయారుచేయసాగాడు. కాల క్రమేణా వీరయ్య ధనవంతు

పిండి వచ్చే రసాన్ని ప్రత్యేక పద్ధతిలో కాస్తే అందులో నుంచి బంగారం వస్తుంది. భూమి నుంచి బంగారు ఖనిజ రేణువులను నీటితోపాటు గ్రహించి ఆ మొక్కల వేళ్ళు కాండానికి అందిస్తాయి. ఆ నీరు ఆకుల చివరి భాగానికి చేరుతాయి. అందువల్ల ఆకుల చివర బంగారు రేణువులు ఉంటాయి. ఇదీ ఈ మొక్కల ప్రత్యేకత” అని వారు వీరయ్యతో చెప్పి ఆకుల నుంచి బంగారం తీసిచ్చి అతిథి మర్యాదలకు కృతజ్ఞతలు చెప్పి వెళ్లిపోయారు. వీరయ్య చింత తీరింది. అమ్మాయి పెళ్లి జరిగిపోయింది.

“ఏమే వాటిల్ని పిచ్చిమొక్కలన్నావు గదా!

దయ్యాడు. ఈ విషయం ఆనోటా ఈనోటా రాజుగారికి చేరింది. వీరయ్యను రాజు పిలిపించి “ఇలాంటి విద్య అందరికీ ఉపయోగపడాలి. అందుకని నువ్వు రాజాస్థానంలో ఉండాలి. నిన్ను ఈ రాజ్యానికి వన సంరక్షణాధికారిగా నియమిస్తున్నాను. ఏ మొక్కా పిచ్చిమొక్కకాదు అని రుజువు చేశావు. నీజీవితం అందరికీ ఆదర్శం. నీవల్ల లభించే బంగారాన్ని ఖజానాలో ఉంచి ప్రజల బాగుకొరకు వాడతాను” అన్నాడు. సంతోషంగా ఒప్పుకున్నాడు వీరయ్య.

-డా. గంగిశెట్టి శివకుమార్

వీరయ్యకు తండ్రి నుంచి వారసత్వంగా రెండేక రాల నేల, ఉండడానికి ఒక షూరిల్లు వచ్చింది. ఆ రెండు ఎకరాల్లో వ్యవసాయం చేసుకుంటూ వీరయ్య జీవనం సాగించేవాడు. అతడికి మొక్కలంటే పిచ్చి. ఇంటిముందున్న ఖాళీస్థలంలో రకరకాల మొక్కలు పెంచుతూ ఆనందించేవాడు. ఒకసారి తన పొలంగట్ల మీద కొత్తరకం ఆకులు గల మొక్కలను కొన్నింటిని చూశాడు. ఆశ్చర్యం వేసింది. ఎక్కడినుంచో వచ్చిన పక్షులరెట్ట వల్ల ఆ విత్తనాలు పడి ఆ మొక్కలు మొలకెత్తి ఉండవచ్చునుకున్నాడు. వాటిని అక్కడ నుంచి తీసుకొచ్చి ఇంటిముందు ఖాళీస్థలంలో నాటాడు. “ఎందుకంటే? పిచ్చిమొక్కలు ఎక్కడ కనపడ్డా తీసుకొచ్చి ఇంట్లో నాటుతారు?” అని విసుక్కుంది అతని భార్య. నవ్వి ఊరుకున్నాడు వీరయ్య. త్వరలోనే ఆ మొక్కలు పెద్దవయ్యాయి. వీరయ్యకు ఒక కుమార్తె, ఒక కుమారుడు. కుమార్తె పెళ్లిడుకు వచ్చింది. సంబంధం కుదిరింది. పది నవ్ల బంగారం అమ్మాయికి పెట్టమన్నాడు పెళ్లికొడుకు తరపువారు. వీరయ్యకు ఏమి చేయాలో తోచలేదు. ఏ ఏడుకా ఏడు వచ్చే వ్యవసాయ ఫలితం తిండికి, గుడ్లకి సరిపోతున్నది. దాచిపెట్టింది ఏదీలేదు. ఇది ఇలా ఉండగా ఒకరోజు కాశీకి వెళ్తున్న సాధువుల బృందం ఒకటి విశ్రాంతికి ఉరి బయట సగ్రంలో దిగింది. సాధువులంటే వీరయ్యకు అమితభక్తి. సత్రానికి వెళ్లి వారిని సాదరంగా తీసుకొచ్చి అతిథి మర్యాదలు చేశాడు. భోజనాలు పెట్టాడు వారు తిరిగి వెళ్లే సమయంలో ఇంటిముందు వీరయ్య పెంచిన మొక్కలను గమనించి ఆశ్చర్యపోయారు. హిమాలయాల్లో మారుమూల అడవుల్లో కనిపించే ఈ మొక్కలు ఇక్కడుకు ఎలా వచ్చాయో అర్థం కాలేదు. ఆశ్చర్యంలో మునిగి ఉన్నసాధువుల నుంచి వీరయ్య మొక్కల వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నాడు. “అవి బంగారుమొక్కలు. వాటి ఆకుల చివరలను

పెద్దల మాట

రంగులేయండి

చెప్పకోండి

- ఎర్రని రాజ్యం, నల్లని సింహాసనం, ఒక రాజు ఎక్కితే ఒకరాజు దిగుతాడు?
- వందమంది అన్నదమ్ములు, కట్టి పడేస్తే.. కావ లసినప్పుడు కడులుతారు. దుమ్ము, ధూళి దులుపుతారు?
- ఇల్లంతా వెలుగు.. బల్లకింద చీకటి?

- దోసిలు

- చీపురు కట్ట

- దీపం

అన్ని పాములూ విషాన్ని కలిగి ఉండవు. విషపూరితం కాకపోయినా.. పైకి అలా కనిపించే తీరాలి. లేకపోతే ఆ పాములు బతికి బుట్టకట్టి.. కుటుంబం మీద వదం కట్టం.

- చాణక్యుడు

మార్పు తెచ్చిన కల

నరసింహపురంలో శరభయ్య అనే ఒక వ్యక్తి ఉండేవాడు. అతను ఒంటరి. ఎవరికీ సాయం చేసేవాడు కాదు. పైగా అందరితోనూ గొడవ పడేవాడు. ఒకసారి పొరుగురిలో ఉన్న తన బంధువుల ఇంటికి వెళ్లాడు శరభయ్య. అక్కడ రాత్రి అతనికి నిద్రలో ఒక కల వచ్చింది. ఆ కలలో అతను ఆ గ్రామ పరిసరాలకు వెళ్లాడు. ఇంతలో వెనుకనుంచి అతణ్ణి కాటేయడానికి ఒక పెద్దపాము వచ్చింది. శరభయ్య దాన్ని గమనించలేదు. వెంటనే అక్కడున్న తోటమాలి వచ్చి.. శరభయ్యను పక్కకునెట్టి, ఒక కర్రతో ఆ పామును దూరంగా విసిరేశాడు. శరభయ్యకు శ్రుతిలో ప్రమాదం తప్పింది. ఇంతలో అతనికి మెలకవ వచ్చింది. 'ఓహో! ఇది కలనా!' అని అనుకున్నాడు. మరునాడు అతను ఆ గ్రామంలో తమ బంధువుల పొలం చూడటానికి ఒంటరిగా బయల్దేరాడు. అతని ముందు నడుస్తున్న ఒక ముసలి తాత జారి పడ్డాడు. ఆ తాత ఆచ్రుం తనను కలలో కాపాడిన తోటమాలిలాగా కనిపించాడు. వెంటనే శరభయ్య వెళ్లి.. అతణ్ణి పైకి లేపి, నెమ్మదిగా నడిపించు కుంటూ వైద్యుని వద్దకు తీసుకొని వెళ్లాడు. ఇంతలో ఆ విషయం తెలిసిన ఆ తాత కుటుంబ సభ్యులు అందరూ అక్కడికి వచ్చి, శరభయ్యకు ధన్యవాదాలు చెప్పి అతని సాయాన్ని కొనియోడారు. మరునాడు శరభయ్య స్నానానికి నదికి వెళ్లాడు. అక్కడ ఒక బాలుడు ఆ నీటిలో మునగసాగాడు. అతని తల్లిదండ్రులు చూసి 'కాపాడండి! కాపాడండి' అని అరిచారు. వెంటనే శరభయ్య నీటిలోనికి దూకి.. ఆ బాలుణ్ణి కాపాడి ఒడ్డుకు తీసుకొని వచ్చాడు. ఆ తల్లిదండ్రుల ఆనందానికి అంతులేదు. వారి కళ్ళలోని ఆనందాశ్రువులు చూసిన శరభయ్యకు.. 'సాయంలో ఇంత ఆనందం ఉంటుందా!' అని అనిపించింది. నిద్రలో వచ్చిన ఆ కల తనను ఎంతో మార్చేసిందని ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆ సంగతి విన్న గ్రామస్థులు వచ్చి.. శరభయ్యను అభినందించారు. ఈ విషయం విన్న నరసింహపురం గ్రామస్థుడు ఒకాయన.. పొరుగురిలో శరభయ్య చేసిన సాయం గురించి అందరికీ చెప్పాడు. వారు శరభయ్య ప్రవర్తనలో మార్పు వచ్చినందుకు ఎంతో సంతోషించి, అతను తమ గ్రామానికి రాగానే అందరూ అభినందించారు.

... సంగనభట్ల చిన్న రామకృష్ణయ్య

26

బతుకమ్మ

నవంబర్ 2026

ఒకేలా కనిపిస్తున్న ఈ రెండు చిత్రాల్లో 6 తేడాలున్నాయి. అవేంటో కనిపెట్టండి.

కనుక్కోండి

acon

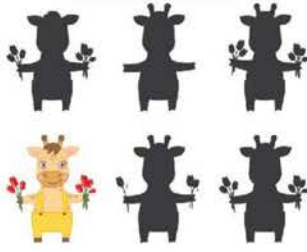
each all

చొమ్మల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

టంగ్ ట్విస్ట్స్

Are you copper-bottoming 'em my man? No, I'm aluminuming 'em ma'am.

పూరించండి

పైబొమ్మ నరైన నీడ ఏదో కనుక్కోండి.

వద్యం - భావం

పట్టుపట్టరాదు పట్టి విడవరాదు
పట్టినేని జగ్గియ బట్టవలయు
బట్టి విడుటకన్న బరగ(జచ్చుట మేలు
విశ్వదాభిరామ! వినుర వేమ!

తాత్పర్యం: ఏదైనా పని మొదలు పెట్టేముందు ఎలాంటి పట్టుదల చేయకూడదు. పట్టు పట్టిన తర్వాత.. ఆ పని పూర్తయ్యే వరకూ వదిలేయకూడదు. పట్టుదల పట్టి విడవడం కన్నా.. చనిపోవడం మంచిదని భావం.

గతం గతం!

• ముద్దు హేమలత

ఒక అడవికి రాజు సింహం. సింహం అంటేనే గజగజలాడే భయం. కానీ, ఇప్పుడు ఆ మృగరాజు ఒక చీకటి గుహలో దీనంగా పడి ఉంది.

కొద్దిరోజుల కిందటే తన రాజ్యాన్ని కాపాడకోవడానికి ఒక క్రూరమైన పులితో చేసిన పోరాటంలో సింహం తీవ్రంగా గాయపడింది. ఆ గాయాలు మానినా, ఆనాటి భయంకరమైన దృశ్యాలు సింహం మనసును వదలడం లేదు.

రాజవైద్యుడైన ఎలుగుబంటి ఎన్ని ఔషధాలు ఇచ్చినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. సింహం నిరాశతో, 'నా పరాక్రమం ముగిసింది మిత్రమా! ఈ గాయాలే నా మరణానికి దారి తీస్తాయి. నేను మళ్ళీ గర్జించలేను.' అంటూ నిట్టూర్చింది.

అదే సమయంలో, పొరుగు అడవి నుంచి తన మిత్రుడైన ఏనుగును కలవడానికి ఒక కోతి వచ్చింది. ఏనుగు తన రాజు ఆరోగ్య పరిస్థితిని వివరించగా, అంతా విన్న కోతి గంభీరంగా ఇలా అంది: 'మిత్రమా! మృగరాజుకు ఇప్పుడు కావాల్సింది మూలికల వైద్యం కాదు, మానసిక వైద్యం!'

ఏనుగు ఆశ్చర్యపోయి, 'వైద్యం గురించి నీకు ఇవన్నీ ఎలా తెలుసు?' అని అడిగింది. అప్పుడు కోతి తన గతాన్ని వివరిస్తూ, 'నేను ఒకప్పుడు గొప్ప వైద్యురాలని. కానీ, ఒక చిన్న పొరపాటు వల్ల ఒక జీవి ప్రాణం పోయింది. ఆ అపరాధ భావంతో అప్పటి నుండి వైద్యం చేయడమే మానేశాను. ఎవరికీ ఈ విషయం చెప్పలేదు.' అని కళ్ళలో నీళ్లు తిరుగుతుండగా చెప్పింది.

ఏనుగు వెంటనే కోతి భుజంపై తొండం వేసి,

'మిత్రమా!

గతాన్ని తలచుకుంటూ

కూర్చుంటే ప్రయోజనం లేదు.

మన పొరపాట్లు నుంచే మనం పాఠాలు నేర్చుకోవాలి. ఇప్పుడు సింహాన్ని కాపాడటం నీ బాధ్యత. నీలో నిద్రాణమైన వైద్యుడిని నిద్రలేపు!' అని ప్రోత్సహించింది.

ఏనుగు మాటలతో కోతిలో అత్యవశ్యాసం పెరిగింది. కోతి, ఏనుగు కలిసి సింహం గుహకు వెళ్ళాయి. అవి రాజవైద్యుడు ఎలుగుబంటికి విషయం చెప్పాయి. ఎలుగుబంటి సంబరపడి, మృగరాజుకు వైద్యం చేయటానికి కోతిని అనుమతించింది. కోతి సింహాన్ని పూర్తిగా పరీక్షించి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చింది. తనకు కావలసిన మూలికలు సేకరించడానికి గుహ బయటకు వెళ్ళింది.

ఆ సమయంలో ఏనుగు ఇలా అంది:

'మృగరాజూ! గతం గతం. మీ పరాక్రమాన్ని మళ్ళీ చాటి సమయం వచ్చింది. ఈమె సామాన్యమైన కోతి కాదు, గొప్ప వైద్యురాలు.'

మూలికలు సేకరించి తిరిగి గుహలోకి వచ్చిన కోతి, సింహం కళ్ళలోకి సూటిగా చూస్తూ, 'రాజా! మీ వ్యాధి మీ దేహంలో లేదు, మీ ఆలోచనల్లో ఉంది. నాడు మీరు పులిని తరిమికొట్టినప్పుడు తగిలిన ఈ గాయాలు మీ వీరత్వానికి సజీవ సాక్ష్యాలు! అవి మిమ్మల్ని భయపెట్టకూడదు, మీ గుండెను మరింత బలంగా మార్చాలి.' అని నొక్కి చెప్పింది. అనంతరం మూలికలతో ఒక లేహ్యం తయారుచేసి సింహానికి

తాగించింది.

ఆశ్చర్య

కరంగా, మరుసటి

రోజు ఉదయానికి మృగరాజు తన నిస్సత్తువను వదిలి ఒక్కసారిగా లేచి నిలబడ్డాడు. అడవి మొత్తం దద్దరిల్లేలా గర్జించాడు! నిజానికి కోతి ఇచ్చిన ఆ 'మందు' కేవలం తీపి పండ్ల రసం మాత్రమే. సింహం రోగం నయం కావడానికి కారణం ఆ రసం కాదు; కోతి తన మనసులో నింపిన ధైర్యం, గతాన్ని మర్చిపోవాలనే సంకల్పం మాత్రమే!

సింహం తన తప్పు తెలుసుకుంది. ఆలోచన మారితే ఆరోగ్యం మారుతుందని గ్రహించింది. తనను మళ్ళీ కర్తవ్యస్మృతుడిని చేసిన కోతిని ఘనంగా సత్కరించి, తన ఆస్థాన వైద్యురాలిగా నియమించుకుంది. అలాగే కోతిలోని ప్రతిభను గుర్తించి ప్రోత్సహించిన ఏనుగును తన రాజ సలహాదారునిగా నియమించుకుంది.

రాజవైద్యుడు ఎలుగుబంటి కూడా వారి సమయస్ఫూర్తిని చూసి మురిసిపోయాడు.

హితవచనం

అసంవిభాగీ దుష్టాత్మా కృతఘ్నా నిరపత్తపా
తాద్గురూధిపో లోకే వర్జనీయో నరాధిప

ఇవ్వవలసిన వాళ్ళకు ఇవ్వనివాడు, దుష్టుబుద్ధి, కృతజ్ఞత లేనివాడు, సిగ్గులేనివాడు అయిన రాజును పరిత్యజించాలి.

గర్వభంగం

ఒక పెద్ద మర్రిచెట్టు ఉంది. దాని విస్తారమైన కొమ్మలు ఎంతోమంది బాటసారులకు, జంతువులకు సీదను, పక్షులకు ఆశ్రయాన్ని ఇచ్చేవి. అందరికీ అండగా... అడవికీ పెద్దదిక్కుగా ఆ మర్రిచెట్టు ఉంది.

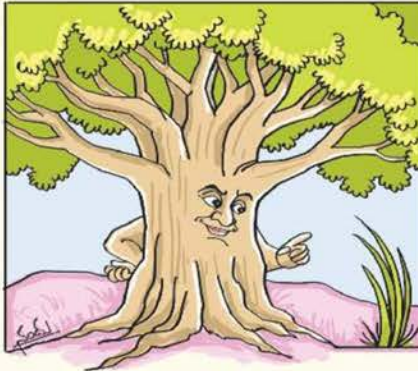
అయితే రానురాను దానికి అహంకారం పెరిగింది. తనంత బలమైనది, గొప్పది మరొకటి లేదని విర్రవీగుతూ, చుట్టుపక్కల ఉన్న చిన్న ప్రాణులను, మొక్కలను చులకనగా చూడటం మొదలుపెట్టింది.

ఆ మర్రిచెట్టు పక్కనే ఒక చిన్న తుంగమొక్క ఒడ్డికగా, వినయంగా జీవించేది. మర్రిచెట్టు అహంకారాన్ని గమనించిన తుంగ ఒకరోజు "మిత్రమా! మనకు ఎంత శక్తి ఉన్నా అహంకారం మాత్రం ఉండకూడదు. ప్రకృతే అందరికన్నా గొప్పది, బలమైనది కూడా. ప్రకృతి శక్తి ముందు గర్వం నిలబడదు, వినయమే మనల్ని కాపాడుతుంది" అని హితవు పలికింది.

తుంగ మాటలకు మర్రిచెట్టు పకపకా నవ్వి "నా వేళ్లు ఎంత లోతుగా పాతుకుపోయాయో తెలుసా? నా కాండం

ఎంత దృఢంగా ఉందో చూడు! ఎంతటి పెనుతుపానైనా నన్ను ఏమీ చేయలేదు. చిరుగాలికి కూడా వణికిపోయే గడ్డిమొక్కవు నాకే సీతులు చెప్తున్నావా?" అంటూ తుంగను తూలనాడింది. తుంగ బాధపడి నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయింది.

ఒకరోజు ఆ ప్రాంతంలో పెను తుపాను వచ్చింది. ఉరుములు, మెరుపులతో ఈదురుగాలులు విరుచుకుపడ్డాయి. పెద్ద

పెద్ద వృక్షాలు సైతం నేలకొరగడం మొదలైంది. మర్రిచెట్టు తన బలమంతా ఉపయోగించి గాలికి ఎదురుతిరిగి కొండలా నిలబడటానికి ప్రయత్నించింది. కానీ

తుపాను ఉధృతికి దాని వేళ్లతో సహా కదిలిపోయింది. చివరకు మర్రిచెట్టు నేలమట్టమైంది.

అదే సమయంలో తుంగ గాలి వీచిన దిశగా వంగింది. వరదనీటి కింద నేలబారుగా పడుకుంది. తుపాను తగ్గాక మళ్లీ నిదానంగా పైకి లేచి నిటారుగా నిలబడింది. తనలోని నమ్రత, వంగే స్వభావమే ప్రాణాలను కాపాడాయని తుంగ గ్రహించింది. వేళ్లతో సహా కూలిపోయిన మర్రిచెట్టును చూసి జాలిపడింది.

"జీవితమే అన్నింటికన్నా ఎంతో విలువైనది. ఎదురులేని ప్రమాదం ముంచుకొచ్చినప్పుడు ప్రాణాలను కాపాడుకోవడానికి శరణాగతిని మించిన మార్గం లేదు. గర్వం ఎంతటి మహా వృక్షాన్నినా పతనం చేస్తుంది" అని మర్రి చెట్టుకు హితవు చెప్పింది.

నేలకొరిగిన మర్రిచెట్టు తన తప్పు తెలుసుకుంది. తిరిగి చిగురించడానికి నెమ్మదిగా ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టింది.

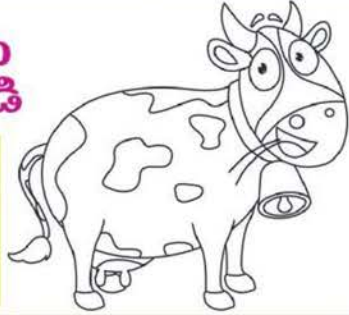
- డా. చోతగాని సత్యనారాయణ

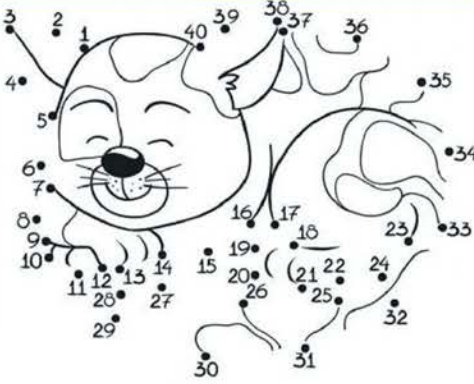
చూపండి

రంగులు వేయండి

చుక్కలు కలపండి

కూరగాయల పేర్లు పజిల్లో ఎక్కడున్నాయో వెతకండి.

పదాల పజిల్

X	K	H	P	O	T	A	T	O	E
P	O	X	T	P	C	M	L	J	G
U	N	P	O	E	A	U	N	T	G
M	I	J	M	P	R	S	F	G	P
P	O	E	A	P	R	H	F	A	L
K	N	G	T	E	O	R	N	A	
I	X	L	O	R	T	O	V	L	
N	S	B	E	Q	T	O	C	I	T
S	Q	M	S	Z	T	M	X	C	U
F	C	O	R	N	R	S	S	W	E

MUSHROOMS
PUMPKIN
PEPPER
POTATO
GARLIC
ONION
CORN
CARROT
EGGPLANT
TOMATOES

సహజ పానీయాలే ముద్దు

ఆదివారం వర్షా కాలం అయినప్పటికీ ఎండలు మండిపోతున్నాయి. మధ్యాహ్నం 2 గంటలు. స్కూల్ గ్రౌండ్ లో వాలిబాల్ ఆడి ఆది రామూ, సురేష్ ఇద్దరూ చెమటలతో తడిసి ముద్దయ్యారు. 'రామూ! నోరంతా ఎండిపోతుంది రా. వెళ్లి ఆ కోక్, ఫాంటా ఏదైనా తాగుదామా? చల్లగా ఉంటాయి కదా' అంటూ సురేష్ దుకాణం వైపు పరుగెత్తబోయాడు. రామూ వెంటనే సురేష్ చెయ్యి పట్టుకుని ఆపాడు.

'ఆగు సురేష్! ఆ కూల్ డ్రింక్స్ వద్దు రా!. అవి చల్లగా ఉంటాయి కానీ, మన ఒంట్లో వేడి పెంచుతాయి' అన్నాడు.

సురేష్ ముఖం చిన్నబోయింది. 'అదేంటి రా? అందరూ తాగుతున్నారు కదా. టీవీలో కూడా హీరోలు తాగుతున్నారు. బాగుంటాయిగా!' అన్నాడు. వెంటనే రామూ జేబులోంచి చిన్న నోట్ తీసి చూపించాడు. 'చూడు సురేష్. మన సైన్స్ మాస్టారు చెప్పారు. ఈ కూల్ డ్రింక్స్ లో 8 సూప్స్ చక్కెర ఉంటుందట! ఎక్కువ తాగితే పళ్లు పుచ్చిపోతాయి, కడుపులో గ్యాస్ వస్తుంది. ఇంకా ఒబేసిటీ కూడా వస్తుందట' అన్నాడు.

'అయ్యో! అంత ప్రమాదమా?' అన్నాడు సురేష్ భయంగా.

'అవునురా. మన శరీరానికి ఎండలో నిజంగా కావాల్సింది చల్లదనం + సీళ్లు + శక్తి. అవి కూల్ డ్రింక్స్ లో లేవు.' అన్నాడు రామూ.

' మరి ఏం తాగుదాం?' అన్నాడు సురేష్. రామూ చుట్టూ చూసి వేలితో దగ్గర్లో ఉన్న బండి చూపించాడు. 'అదిగో అక్కడ చూడు. మావయ్య నిమ్మరసం బండి. పక్కనే మజ్జిగ, కొబ్బరి నీళ్లు, చెరుకు రసం కూడా ఉన్నాయి.' అన్నాడు. ఇద్దరూ ఆ బండి దగ్గరికి వెళ్లారు. మావయ్య చల్లని గ్లాసు నిమ్మరసం ఇచ్చి పైన కొద్దిగా జీలకర్ర, పుదీనా వేశాడు. ఒక గుక్క తాగగానే సురేష్ కళ్లు పెద్దవి చేశాడు.

'వావ్ రామూ! ఇది సూపర్ గా ఉంది. కడుపు చల్లబడిపోయింది. ఇంకా దాహం కూడా పోయింది.'

రామూ నవ్వుతూ.. 'చూశావా? ఇదే మన దేశపు సహజ పానీయాల శక్తి. రసాయనాలు లేవు, నష్టం లేదు. పైగా మన రైతులకు కూడా ఉపయోగం.' అన్నాడు.

దబ్బులు తీసుకుంటూ... మావయ్య కూడా 'బాగా చెప్పావు బాబూ. మా పిల్లలకు కూడా ఇవే ఇస్తా.' తర్వాత రామూ, సురేష్ ఇంటికి బయలుదేరారు. 'ఈరోజు నుండి నేను కూల్ డ్రింక్స్ కి బై చెప్పేస్తున్నా. నిమ్మరసం, లసీ, మజ్జిగే నా ఫ్రెండ్స్!' రామూ తలాపుతూ 'అంతే సురేష్. ఆరోగ్యం కావాలంటే, సహజ పానీయాలే ముద్దు'

నీటి: చల్లదనం పేరుతో ఒంటికి హాని చేసే కూల్ డ్రింక్స్ కంటే, మన ఇంటి నిమ్మరసం, మజ్జిగ, కొబ్బరి నీళ్లే మేలు.

యం. హేమంత్
7వ తరగతి, తిరువూరు.

ఎందుకు చదువుకోవాలి?

ఒకరోజు సీత బడి

నుంచి ఇంటికి వస్తూ తన స్నేహితురాలు రవళితో 'అసలు మనం రోజు బడికి ఎందుకు వెళ్లాం? ఎందుకు చదువుకోవాలి?' అని అడిగింది. రవళికి ఆశ్చర్యం వేసింది. 'అదేమి ప్రశ్న సీతా? బడిలో చదువుతో పాటూ.. మనకు సంస్కారం నేర్పిస్తారు. ఇతరులతో కలిసి మెలిసి ఉండడం మరిన్ని విషయాలను బడి నేర్పిస్తుంది. మనము చదువుకోవడం వల్ల జ్ఞానం కలుగుతుంది. అలాగే చదువుకోవడం వల్ల మన చుట్టూ పరిస్థితులు, సహజ మార్పులు అర్థం అవుతాయి. ఉద్యోగం వస్తుంది. మనకు గౌరవం వస్తుంది' అని రవళి అంది.

సీతా మళ్లీ సందేహంగా 'జ్ఞానం నుంచి చదువు వుట్టిందా? లేదా చదువు వల్ల జ్ఞానం కలుగుతుందా?' సందేహం వ్యక్తం చేసింది. దాంతో రవళి కొంత ఆలోచించింది. 'తెలియదు సీతా, కానీ మంచి ప్రశ్న వేశావు. రేపు మనం మన ఉపాధ్యాయురాలు అడిగి తెలుసుకుందాం.' అంది. మనసటి రోజు పిల్లలందరూ బడికి వచ్చారు. బడికి వెళ్ళగానే సీతా, రవళి టీచర్ దగ్గరకు వెళ్లి ఈ ప్రశ్నను అడిగారు.

దానికి టీచర్.. 'మంచి ప్రశ్న సీతా! చదువు వల్ల జ్ఞానం కలుగుతుందన్నమాట నిజం. చదువుకున్న వారికి ఏది మంచి, ఏది చెడు తెలుస్తాయి, సమాజం మనల్ని గౌరవిస్తుంది. మంచి స్థానంలో ఉంటాము. మంచి గుర్తింపు కలుగుతుంది' అంది. 'సరే టీచర్! నాకు ఇప్పుడు అర్థమైంది' అన్నారు సీత, రవళి. అప్పుడు సీత, రవళితో.. 'నేను ఎందుకు చదువుకోవాలో నాకు ఇప్పుడు బాగా తెలిసింది' అంది. అందుకే మనకు వచ్చిన సందేహాలను వెంటనే పెద్దలను అడిగి తెలుసుకోవాలి అనుకున్నారు.

సిహెచ్ రిషిత
9వ తరగతి,
అరవింద మోడల్ స్కూల్,
మంగళగిరి, గుంటూరు జిల్లా.

సమైక్యత

మనమంతా ఒక్కటే,
మనసులన్నీ ఒక్కటే!

అందరం కలిసి ఉంటే,
అందమైన ఆనందమే!

కులమతాలు మరిచిపోదాం,
కలిసి మెలిసి నడుద్దాం.

ఒకరికొకరం సాయం చేద్దాం,
ప్రేమను పంచి పెంచుదాం!

చేతిలో చేయి కలుపుదాం,
సమైక్యతతో ముందుకు సాగుదాం!

మదిరి ప్రతిభ
2వ తరగతి,
ఎంపిఎస్ వానపాముల,
పెదపారుపూడి మండలం,
కృష్ణా జిల్లా.

సమీక్ష

పాత సైకిల్

అనగనగా గంగాపురం అనే గ్రామంలో రాజు అనే పదేళ్ళ కుర్రాడు ఉండేవాడు. వాళ్ళ నాన్న ఆటో నడుపుతాడు. రాజుకి చిన్నప్పటి నుంచి ఒకటే కోరిక - స్కూల్కి సొంత సైకిల్ మీద వెళ్ళాలని. కాని ఇంట్లో పరిస్థితి బాగా లేదు.

ఒక రోజు స్కూల్ నుండి వస్తూ దారిలో ఒక పాత సైకిల్ షాప్ చూశాడు. లోపల తుప్పు పట్టి చైన తెగిపోయి, బైర్లు

పగిలిపోయిన ఒక పాత సైకిల్ ఉంది. దానికి చిన్న బోర్డు తగిలించి వుంది. ఆ బోర్డు మీద 'అమ్మకానికి లేదు' అని రాసి ఉంది.

షాప్ తాతయ్య అడిగితే "బాబూ ఇది నా కొడుకు సైకిల్, 20 ఏళ్ల క్రితం మా అబ్బాయి ప్రమాదంలో చనిపోయాడు. అతని జ్ఞాపకంగా దాచుకున్నాను" అన్నాడు తాత కళ్ళలో నీళ్ళు తిరుగుతుండగా.

అప్పుడు రాజు "తాతయ్యా.. నేను రోజూ వచ్చి ఈ సైకిల్ తుడిచిపెట్టనా? మీ

పి. శివ చరణ్,
8వ తరగతి
ZPHS మేడిపల్లి,
సిద్దిపేట జిల్లా

కొడుకు బదులు నేను చూసుకుంటా" అన్నాడు.

సరేనన్నాడు తాతయ్య. అప్పటి నుంచి రోజూ స్కూల్ అయ్యాక గంట సేపు షాప్ కి వెళ్ళి ఆ సైకిల్ ప్రేమగా తుడిచేవాడు రాజు. దానికి ఆయిల్ వేసేవాడు.

తాతకు రాజు తన కొడుకులా కనిపించసాగాడు.

6 నెలలు గడిచాయి. రాజు పుట్టిన రోజు వచ్చింది. ఆరోజు పొద్దున్నే తాత రాజు ఇంటికి వచ్చాడు. వెనకాల అదే సైకిల్ - కాని కొత్త పెయింట్, కొత్త బైర్లు, కొత్త చెయిన్తో సైకిల్ మెరిసిపోతుంది.

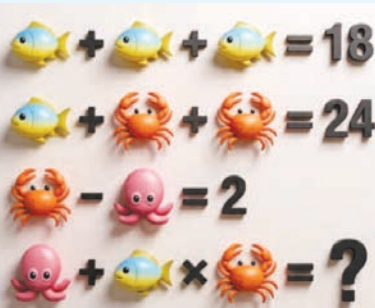
"ఇది ఇక నీదే బాబూ. నా కొడుకు ఎక్కడున్నా నిన్ను చూసి సంతోష పడతాడు. జ్ఞాపకాలు మనసులో దాచుకోవాలి, షెడ్యూల్ కాదు" అని రాజు చేతికి ఇచ్చాడు తాత.

రాజు ఏడుస్తూ తాతను హత్తుకున్నాడు.

ఆ రోజు స్కూల్ మొత్తం ఆ సైకిల్ గురించే మాట్లాడుకున్నారు. కానీ రాజుకు తెలుసు - అది కేవలం సైకిల్ కాదు. ఒక తాత ప్రేమ అని అర్థం చేసుకున్నాడు.

ఇప్పుడు రాజు 10 వ తరగతి ఇంకా అదే సైకిల్ తొక్కుతున్నాడు. వారంతంలో తాత షాప్ కు వెళ్ళి కూర్చుంటాడు. ఇద్దరు కలిసి టీ తాగుతూ, సంతోషంగా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ కాలక్షేపం చేస్తున్నారు.

నీతి:- కొన్ని వస్తువులు విలువ డబ్బులతో కాలువలేం. ప్రేమ, జ్ఞాపకం, నమ్మకం కలిస్తే పాత ఇనుముకూడా బంగారంగా మెరుస్తుంది.

విలువ ఎంత?

ఇక్కడున్న మొదటి మూడు వరుసల్లోని ప్రాణులు, వాటి విలువను బట్టి చివరి వరుస విలువ చెప్పండి.

ఎన్ని నీడలు?

ఇక్కడున్న రకరకాల నీడల్లో ఆవు నీడలు ఎన్ని వున్నాయో కనిపెట్టి చెప్పండి.

SUNDAY

విశాలాంధ్ర

ఆదివారం
అనుబంధం

8

06 ఆదివారం,
సెప్టెంబరు 2026

కథ

మార్పు

రాము పాఠశాలకు వెళ్లక అల్లరి బిల్లిగా తిరిగేవాడు. ఎప్పుడూ గ్రౌండ్లో క్రికెట్ ఆడుతూ, సినిమాలు చూస్తూ, ఇంటిలో దబ్బు తప్పురిస్తూ రాత్రి ఎప్పుడో ఇబ్బు చేసేవాడు. ఇది తల్లితండ్రులకు తెలిసింది. 'ఇప్పుడు వాడి మీద కోపపడితే మనకే నష్టం. నువ్వే ఏదయినా ఆలోచించు' అని తన భార్యతో చెప్పాడు వామనరావు.

తల్లి సుభద్ర ఆలోచనలో మునిగి ఉండగా 'అమ్మా' అనే కేక వినపడింది. రాహుల్ వచ్చాడు అనుకుని 'వస్తున్నా నాన్న అంటూ ఆపొయంగా వెళ్ళింది...అతలివేస్తోంది అన్నంపెట్టమ్మ' అన్నాడు.

నిజమైన హోదా ఎప్పుడూ ఒక స్థానం వల్ల కాదు. అలాగే పదవులను తీసుకోవడంతో మాత్రాన అది ఎప్పుడూ పోదు.

మాసింగర్

సరే, కాళ్ళు, చేతులు కడుక్కున్నా 'అంది సుభద్రమ్మ. 'ఓ' అన్నాడు. అన్నం కలుపుకొచ్చి రాము నోటికి అందించింది. తను తీవీలో వచ్చే పాత క్రికెట్ మ్యాచ్ హైలైట్స్ చూస్తూ 'నేను తింటానులే' అన్నాడు. రాము అన్నం కలుపుకుని తింటుంటే కొడుకునే చూస్తూ ఉండిపోయింది. ఈ

సంవత్సరం కూడ కష్టం మనదే' అన్నాడు తింటూ.

తల్లి వాడి తల నిమురుతూ 'ఇక కొద్ది రోజులలో కొత్త సంవత్సరం మొదలవుతుంది. ఏమైనా తప్పులు చేసివుంటే నిజాయితీగా ఒప్పుకుని కొత్త జీవితం మొదలెట్టాలి. నీకు క్రికెట్పై ఇష్టం ఉంటే అదే ఆడు. కాని చదువును నిర్లక్ష్యంచేయకు అంటే 'అమ్మ' అన్నాడు.

'నువ్వు క్రికెట్ ఆడుకో, పాఠశాలకే వెళ్లకు, నీ ఇష్టమేనని చేసుకో' నాన్న అంది ప్రేమగా. తల్లి చెబుతుంటే తను తల చీలించుకున్నాడు. 'నిన్ను ఎవరూ ఏమీ అనరు, నీకు ఏది ఇష్టమో అదే చేయి కాని చదువును ఎప్పుడీ నిర్లక్ష్యం చేయకు' అంది తల్లి మెల్లగా.

ఆ మాటలకు రాముడు తలదించుకుని తల్లి పడే పడే చదువు అంటుంటే నేను సక్రమంగా పాఠశాలకు వెళ్లకపోవడం తల్లి

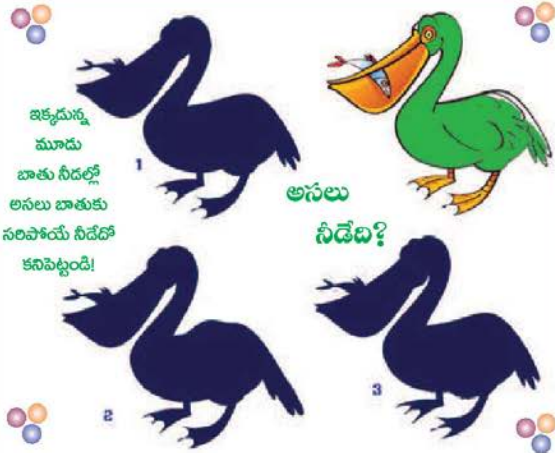
మాటల్లోని అంతర్ధాన్ని గ్రహించాడు.

వెంటనే తల్లి పాదాలపై పడి 'అమ్మ నన్ను క్షమించు, నేను పాఠశాలకు మీరు అనుకున్నట్లు సరిగ్గ వెళ్లలేదు. ఇంట్లో దబ్బు కూడా తీసుకున్నా. అయినా మీరు నన్నేమీ అనలేదు. ఇంకెప్పుడు ఇలాంటి పాడు పనులు చేయను. పాఠశాలకు క్రమంగా వెళతా. అవసరం అనుకున్నప్పుడే క్రికెట్ ఆడతాను. అవసరం అయితే దబ్బు అడిగి తీసుకుంటాను.

ఈ కొత్త సంవత్సరంలో నువ్వు నాన్న కొత్త రామును చూస్తారగా' అన్నాడు. కొడుకులో వచ్చిన మార్పునకు సంతోషించింది సుభద్రమ్మ. రాము క్రమంగా పాఠశాలకు వెళుతూ ఆ ఏడు మంచి మార్పులతో విజయం సాధించడంతో తల్లి, తండ్రి సంతోషించారు. 'కొత్త సంవత్సరం వాడిలో కొత్తమార్పు తీసుకువచ్చింది' అన్నాడు భార్యతో.

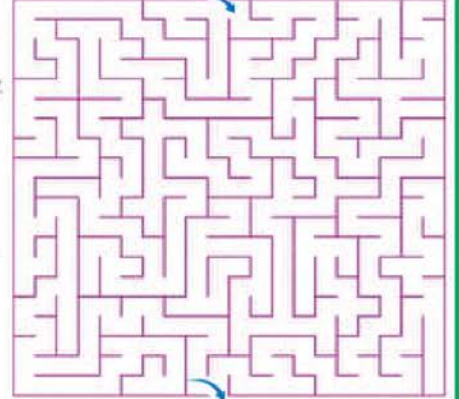

-కనుమ ఎల్లారెడ్డి

ఇక్కడున్న చిన్నారులు

గజిబిటిగా కనిపిస్తున్న ఈ దారిగుండా దిగువనున్న పార్కుకు ఎలా చేరుకుంటారో ఆ దారి కనుక్కోండి!

దారి కనుక్కోండి!

తేదాలను గుర్తించండి!

ఒకేలా కనిపిస్తున్న ఈ రెండు చిత్రాల్లో కొన్ని తేడాలున్నాయి. అవేమిటో గుర్తించండి!

ఒక ఊళ్ళో సుదర్శనం అనే పెద్దాయన ఉండేవాడు. ఆయుర్వేద వైద్యుడు. ఊరి అవతల ఉన్న అడవిలోకి వెళ్లి ఆకులు, వేర్లు, కాయలు తెచ్చి ఏవో పనర్లు చేసి ఊరివాళ్లకు వచ్చే చిన్నా, పెద్దా అనారోగ్యాలకు వైద్యం చేసేవాడు. ఆయనకు ఒక మనవడున్నాడు. వాడిపేరు కాళిదాసు. కొడుకు చిన్నవయస్సులోనే మరణించడంతో కోడలిది, మనవడి పోషణ భారం పెద్దాయన సుదర్శనం పైన పడింది.

కాళిదాసు చిన్నప్పటినుంచి అల్లరి చిల్లరగా ఉండేవాడు. చదువు అంటే ఏ మాత్రం శ్రద్ధ లేదు. 'నాది, పరాయి భేదం లేకుండా అందరికీ ఇన్నేళ్లు ఉచిత వైద్యం చేశాను. కానీ, వీడి ముఖం మీద సన్నని అదృష్ట రేఖ పెట్టలేదు దేవుడు అని ఆయన వాపోయేవాడు. కానీ కాళిదాసుకు అదృష్టం అంటే ఏమిటో తెలిసేదికాక కనపడవారినల్లా అడిగేవాడు.

ఏళ్ళు గిరున తిరిగాయి. కాళిదాసుకు చిల్లి కానీ సంపాదన మార్గం తెలియలేదు. వాడికి జీవితం అంటే భయం పట్టుకుంది. తాత ఆరోగ్యం కూడా ఎప్పుడు, ఏ క్షణం, ఏమో అన్నట్టుంది.

ఒకరోజు కాళిదాసు చెట్టుకింద కూర్చుని భవిష్యత్తు గురించిన ఆలోచనలో దీర్ఘంగా మునిగిపోయాడు. అప్పుడో సాధువు అటువైపు నుంచి వెళుతూ కాళిదాసును పలకరించి, అతని బెంగకు కారణం అడిగాడు. కాళిదాసు మొత్తం గతమంతా పూన గుచ్చినట్టు చెప్పి- 'అదృష్టం' అంటే ఏమిటి?' అని అడిగాడు.

అది విని ఆ సాధువు "నేనొక పని చెబుతాను చేస్తావా?" నేను చెప్పినట్టు చేస్తే నీకు 'అదృష్టం' అంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది" అని అన్నాడు.

కాళిదాసు "ఓ..!" అన్నాడు.

"ఇటు నుంచి పడమరగా వెళ్తే వంగపురం రాజ్యం

వస్తుంది. ఆ రాజుకు ఒకే ఒక ముద్దుల కూతురు ఉంది. ఇటీవల ఆమె ఓ అంతుచిక్కని అనారోగ్యంతో బాధపడుతోంది. ఆమె వయస్సు పదహారేళ్లు ఉంటాయి. ఆమె ఆరోగ్యం బాగుచేసిన వారికి, ఆమెనిచ్చి పెళ్లి చేయటమే కాక, అర్ధరాజ్యం ఇస్తానని రాజు ప్రకటించాడు. నేను నీకొక మాత్ర ఇస్తాను. ఆ మాత్రను వేసి ఆమె వ్యాధి నయం చేస్తానని రాజుకు చెప్పు.

రాజుకు వేరే మార్గం లేదు. అలా రాకుమారిని కాపాడు, రాజ్యం సాధించి హాయిగా గడుపు" అన్నాడు సాధువు.

సాధువు చెప్పింది చెప్పినట్టు చేసి, రాకుమారిని, రాజ్యాన్ని పొందాడు కాళిదాసు.

ఒకరోజు రాజైన కాళిదాసు రథం మీద వీధుల్లో తిరుగుతుండగా తనను ఇంతటి వాడిని చేసిన సాధువు కనిపించాడు.

వెంటనే రాజు రథం దిగి, సాధువు కాళ్లకు నమస్కరించి తనకింతటి అదృష్టాన్నిచ్చిన సాధువును తనతో రాజమందిరంలో ఉండమని కోరాడు.

అందుకు సాధువు "ఇందులో నా గొప్ప తనమేమీ లేదు. నేను నీకిచ్చిన మాత్ర మీ తాత ఒకప్పుడు నాకు అనారోగ్యం వస్తే ఇచ్చినదే. అందులో కొన్ని మాత్రలు నా దగ్గర ఉండిపోయాయి. నువ్వు అప్పుడు చాలా చిన్నవాడివి. మీ తాత నాకు చేసిన మేలుకు, నేను నీకు ప్రతి మేలు చేశాను. అలా తాతగారి పుణ్యం నీకు కష్టకాలంలో అదృష్టమైంది. 'అదృష్టం' అంటే ఇదే" అని చెప్పి వడివడిగా అడుగులు వేసుకొంటూ వెళ్లిపోయాడు. "పుణ్యమే అదృష్టమై కలిసి వస్తుందంటే నేను అనునిత్యం నా ప్రజలను ధర్మంగా పాలించాలి" అని గ్రహించాడు కాళిదాసు.

- డా. కొప్పరపు నారాయణ మూర్తి

అదృష్టం

6 సెప్టెంబర్, 2026

16 ఆదివారం వార్త

6.9.2026 ఆదివారం అనుబంధం

బుడత

బాలల కథ

‘స్నేహం తోడుంటే..’

(వల్ల వెంకట రామారావు, 9949048019)

ఒక చిన్న అడవిలో ‘బండి’ అనే చిన్న కుందేలు పిల్లడు ఉండేవాడు. బంటు చాలా ఉత్సాహవంతుడు, కానీ ఒక్క విషయంలో భయపడేవాడు.

ప్రతి సాయంత్రం సూర్యుడు అస్తమించగానే బండి తన గుహలోకి పరుగెత్తి, తలుపు మూసుకొని కూర్చునేవాడు. అతని స్నేహితులు నీలి అనే కోయిల, రాము అనే ఏనుగు పిల్ల, మరియు చిట్టి అనే చిన్న జింక అతన్ని ఆడుకోమని పిలిచినా, “చీకటి పడుతోంది” అని బండి నిరాకరించేవాడు. ఎవరూ ఎంత చెప్పినా వినేవాడు కాదు.

ఒకరోజు అడవిలో ఒక పెద్ద తుహను వచ్చింది. గాలి బలంగా వీలి, చెట్లు విరుచుకుపడిపోయాయి. బండి గుహలో భయపడి కూర్చున్నాడు. అప్పుడు దూరం నుంచి నీలి కోయిల ఏడుపు వినిపించింది.

“బండి... బండి... నా గూడు పడిపోయింది! నేను చీకటిలో ఒంటరిగా ఉన్నాను!”

తెలుగు వేమన నిద్యాలు

ఎలుకతోలుడెట్టి యేదాది యుతికిన
నలుపు నలుపేగాని తెలుపురాదు
కొయ్యబొమ్మను దెట్టి కొట్టినఁ బలుకునా
విశ్వదాధరామ! వినుర వేమ!

ఎలుక తోలు ఎంతసేపు ఉతికినప్పటికీ అది
తెలుపుగా మారదు. కర్రతో చేసిన బొమ్మ ఎంత
కొట్టినప్పటికీ మాటడదు.

బండి గుండెలు గుబుక్కున కొట్టుకున్నాయి. కానీ స్నేహితురాలి ఏడుపు విని అతనికి ధైర్యం వచ్చింది. అతను చిన్న దీపం (చెట్టు కాండం మీద మెరిసే చిన్న కీటకాల దీపం) తీసుకొని బయటకు వచ్చాడు.

చీకటి అంతా కమ్ముకుంది. కానీ బండి తన దీపం పట్టుకొని ముందుకు నడిచాడు. దారిలో అతనికి రాము ఏనుగు కనిపించాడు. “రామా, నీలి గూడు పడిపోయింది. సహాయం చేద్దాం!” అన్నాడు బండి. రాము తన బలమైన తొండంతో చెట్ల కొమ్మలు తీసుకొచ్చాడు. చిట్టి జింక తన వేగంతో మృదువైన ఆకులు, పూలు సేకరించింది. నీలి కోయిల సంతోషంతో పాట పాడింది.

అందరూ కలిసి కొత్త గూడు కట్టారు. చీకటి ఇంకా ఉంది, కానీ వారి స్నేహం వెలుగుతో ఆ చీకటి కూడా అందంగా అనిపించింది బండికి.

ఆ రాత్రి బండి తన గుహలోకి తిరిగి వచ్చి ఆనందంగా నిద్రపోయాడు. మరుసటి రోజు నుంచి అతను చీకటికి భయపడటం మానేశాడు. ఎందుకంటే తనకి ఇప్పుడు తెలిసిపోయింది ‘స్నేహం ఉన్నచోట చీకటి కూడా వెలుగులీనుతుంది’ అని.

Help the penguin to join his friends.

ANSWER:

Total Puzzles

